

2,70
euros

EL

Any XLV

9

Núm. 4202

NOU

PERIÒDIC
INDEPENDENT
D'OSONA I
EL RIPOLLÈS

Amb 'El 9 Magazin'

Divendres, 4 de novembre de 2022

646 079 023

Manlleu és des de dimarts el segon municipi més gran de Catalunya a fer el porta a porta

(Pàgines 6 i 7)

El primer dia només el 12% d'habitatges van treure el rebuig, però l'endemà, amb l'orgànica, la xifra ja va ser del 54%

(Pàgina 11)

Tornen a fer destrosses i pintades nazis al camp dels equatorians a la zona esportiva de Vic

(Pàgina 17)

Els treballadors d'Adif temen de nou que es vulgui desmantellar la base de Ripoll

(Pàgina 41)

Rupit renuncia al reconeixement de ser el poble més bonic d'Espanya

(Pàgina 45)

La Fira de la Muntanya de Vic arriba a la 41a edició convertida en una referència al sector

(Pàgines 12 i 13)

"Em farà molta pena si la treuen"

Maria Sarasan recorda les moltes hores que s'havia passat parlant amb la família des d'aquesta cabina de Sant Julià. Telefónica les ha començat a retirar.

(Pàgina 43) Lluç Crusellas, moments després de rebre el guardó com a millor xocolater del món, dilluns a París

Lluç Crusellas: "Encara no m'ho crec"

El pastisser de Santa Eulàlia de Riuprimer Lluç Crusellas, cap de pastisseria del grup Pavic, s'ha coronat com el

millor xocolater del món després de guanyar, aquest dilluns, la final del World Chocolate Masters, un certamen que

la firma Cacao Barry convoca cada tres anys. El guardó li permetrà projectar el seu nom a escala internacional.

(Pàgines 2 a 4)

Retorn al poble engolit pel pantà de Sau

L'església, el cementiri o alguna casa de pagès. El baix nivell d'aigua a Sau –en mínims històrics– ha permès veure de nou les restes de Sant Romà i fer-hi una visita guiada.

(Pàgines 30 i 31)

L'exèrcit, al cementiri de Sant Joan

L'exèrcit va tornar a homenatjar els 118 soldats i oficials de tropa d'Alfons XII que van morir afusellats a Sant Joan de les Abadesses l'any 1874, durant la Tercera Guerra Carlina.

Aprofitant el baix nivell d'aigua que presenta l'embassament de Sau aquests mesos, l'Ajuntament de Vilanova de Sau i l'empresa Lux Mundi van organitzar, dissabte passat, una visita guiada inèdita a les restes de l'antic poble de Sant Romà de Sau. Ho repetiran.

'Retorn' a Sant Romà de Sau

Visita a les restes del poble 'engolit' pel pantà fa 60 anys, de la mà de la historiadora Meritxell Font, filla i neta d'antics veïns del nucli

Vilanova de Sau

Miquel Erra (text i fotos)

"Aquest poble va desaparèixer, però continua molt viu en la ment de moltes persones." Meritxell Font, informadora de l'Oficina de Turisme de Vilanova de Sau per l'empresa Lux Mundi, va ser l'encarregada, dissabte passat, de conduir una visita guiada a Sant Romà de Sau, el poble que les aigües de l'embassament va engolir fa gairebé 60 anys i on té les arrels familiars. Una visita que ha estat possible arran de l'actual episodi de sequera, que ha tornat a deixar al descobert una part de les restes del poble. "Em fa especial il·lusió estrenar aquesta visita, perquè part del que avui explicaré forma part del meu llegat familiar", va avançar una emocionada Font, tot recordant que "el meu pare i el meu avi hi van néixer, en aquest indret".

La seva família va ser propietària, durant almenys cinc generacions, del mas La Riba, un dels que avui emergeix de les aigües del pantà, uns metres més avall de l'església. En resten dempeus unes poques parets, suficients per intuir el casal rectangular i de notables dimensions que va ser. Just al darrere també treuen el cap les restes que havia estat la cabanya. Aquesta finca, juntament amb El Muner, La Rovira i El Vilar –que es poden divisar a l'altre vessant de l'embassament– van ser les masies més "potents" del poble a la primera meitat del segle XX.

Sant Romà de Sau, llogaret d'origens mil·lenaris, va arribar a tenir "22 cases", va anar detallant Font, llicenciada en Història. Una desena d'aquestes cases formaven

una sagrera al voltant de l'església, mentre que les altres es difuminaven per aquesta petita vall regada pel riu Ter. El conreu de cereals i l'exploració de boscos eren les principals activitats econòmiques dels seus habitants, molts dels quals també feien de carboners, fet que els va fer mereixedors del sobrenom d'"els fumats", va apuntar Font amb un somriure.

Meritxell Font, mostrant algunes fotografies antigues durant la visita

L'entorn boscos i aïllat del poble va convertir-lo en recer habitual de bandolers durant el segle XVII. El mateix Joan de Serrallonga hi hauria buscat refugi tot sovint. I és que el seu lloctinent, Jaume Melianta, àlies *el Fadri de Sau*, n'era fill, del poble. De la seva casa, ubicada al carrer que baixava des de la plaça de l'església, també en queden algunes restes, ja en un estat plenament ruïnós.

La icona d'aquest poble desaparegut, però, ha estat i continua sent la seva església, convertida en un dels indicadors de la sequera més populars del país. L'església, en el seu moment enfilada dalt d'un petit turó, ha estat qualificada com la més antiga del món que es conserva dreta dins l'aigua. Aquests dies en són ben visibles el cos central i el campanar, que es mantenen drets gràcies a la reforma estructural que se'ls va fer l'any 1999. Conseguida pels volts de 1060 –possiblement sobre les

restes d'una d'anterior–, el temple és el resultat de "moltes reformes", va recordar Font. L'empremta original romànica és visible a la part inferior, "amb els carreus de pedra ben alineats i les ornamentacions llombardes". En canvi, la part superior, "aixecada amb còdols de riu i sense morter de calç", és una conseqüència de les reformes del segle XVIII, juntament amb el canvi d'orientació de l'entrada principal, la modificació de l'absis i el coronament del campanar, de torre quadrada i tres pisos, amb una coberta piramidal.

Menys sort que l'església va tenir un altre dels elements patrimonials que tenia el poble, el seu pont, "el més notable dels ponts romànics sobre el Ter". Havia estat construït a finals del segle XIV i constava de "cinc arcs i quatre pilastres acabades en esperó". L'original feia tres metres d'amplada, just per passar-hi un carruatge, però la riuada de 1940 el va deixar molt malmès. El pont es va reparar pocs anys després i es va eixamplar "amb un voladís" per deixar-hi passar els camions durant les obres de la presa. Des que el poble va quedar cobert d'aigua, "no s'ha tornat a veure mai més", lamentava Font. Ubicat a la part més baixa del poble, possiblement el llot del pantà i la mateixa pressió de l'aigua se l'han acabat menjant.

El que aquests dies encara no han tret el cap, però sí que s'havien vist en anteriors episodis de sequera, són les puntes de les torres del Molí de Sau, un altre dels equipaments emblemàtics del poble. Es tractava d'un antic molí fariner que, a partir de 1904, el vigatà Teodor

A l'esquerra, una imatge de l'església des de dins de les restes de La Riba. A la dreta, dues imatges

La Riba, abans i ara

Sant Romà de Sau El mas La Riba, també casa de comerç i fonda. "S'hi allotjaven excursionistes, tofonaires i visitants diversos", explica Meritxell Font. La família va deixar Sant Romà entorn el 1958 o 1959, quan ja estaven gairebé enllestides les obres de l'Hotel La Riba, que el seu avi va projectar un parell de quilòmetres més amunt de les portes. Es va inaugurar l'any 1963. L'establiment, que va tancar les portes el 2017, coincidint amb la jubilació del seu pare, està ara en venda. A les fotografies, el mas de lluny i de prop, i les restes que en queden actualment al descobert.

de Mas va convertir en una petita central elèctrica, en un intent fallit de fer arribar corrent fins a Vic.

Una data marcarà definitivament la història d'aquest poble: el 13 d'agost de 1963. Va ser el dia que es van

veure el govern de la Segona República, malgrat que “va ser Franco qui es va acabar penjant la medalleta”. Les obres es van allargar durant més de 20 anys. I en la seva construcció hi van participar més de 700 treballadors arribats d'arreu. Mentrestant, els propietaris de les finques –els masovers en van haver de marxar amb les mans a la butxaca– van encetar un llarg periple per cobrar les expropiacions. En l'últim moment, la Confederación Hidroelèctrica va acabar posant el poble

Clara Autet, filla del poble: “Em sap greu veure-ho així, tot pelat”

a subhasta i tres dels propietaris el van acabar adquirint per 50.000 pessetes. “Van retirar tot el que era aprofitable i s’ho van anar venent”, va apuntar Font. Un d’ells era el seu avi, Àngel Font. Algunes cases de Vilanova, Rupit i altres pobles de les Guilleries i el Collsacabra es van construir llavors amb bigues, llindes, finestres o parets de Sant Romà.

“Me’n recordo perfectament, de com era el poble”, rememorava dissabte Clara Autet, l’única dels participants a la visita guiada que hi va néixer, a Sant Romà, l’any 1934. “Em sap greu veure-ho així, tot tan pelat i derruït. És un desastre. Era més bonic quan tot això era verd, envoltat de boscos i camps”, deixava anar amb tota franquesa. Autet va viure al Vilar fins als 14 anys, quan va marxar del poble per anar a treballar “de minyona”. Encara hi va tornar un parell d’anys més, fins que es va casar, que es va traslladar definitivament a Tavèrnoles.

Aquesta no és la primera vegada que les *despulls* del poble, cada vegada més migrades, emergeixen de les aigües del pantà. “La primera vegada que es va poder veure tota l’església sencera va ser el 1989”, va recordar la mateixa Font. Des de llavors ha passat mitja dotzena de vegades. “Sembla que el tema desperta molta curiositat”, deixava anar Mila Martínez, primera tinent d’alcalde i regidora de Promoció Econòmica. Precisament, l’interès que va despertar la visita farà que es torni a convocar, possiblement pel pont de la Puríssima. Tant de bo els propers que la ressegueixin hagin de quedar-se uns metres més amunt. Voldrà dir que ha plogut. De moment, i des de l’estiu, l’estat que presenta el pantà ha esdevingut un reclam turístic més.

es de l'estat del cementiri i a l'altra banda de l'embassament, les restes d'una altra de les cases de pagès, La Rovira

tancar les comportes de la presa i el poble va començar a quedar negat per les aigües del Ter. Els experts apunta-

ven que es trigaria mesos a omplir-se l’embassament, però unes fortes llevantades, “entre el 13 i el 16 de setem-

bre d’aquell any”, ja el va situar al 60% de la seva capacitat. “Aquí s’acabava la història de Sant Romà de Sau”,

va cloure Font. La sentència, però, ja s’havia dictat molts anys abans. De fet, el projecte ja el va dibuixar i pre-

EMILI VILAMALA

BERNAT CEDÓ

El riu Ter, ben eixut, al seu pas pel meandre de Sant Pere de Casserres en una imatge recent

La poca pluja, combinada amb la calor persistent dels últims mesos, i l'estrès hídric per consum humà al qual se sotmet el Ter han provocat que l'Agència Catalana de l'Aigua hagi hagut de prendre mesures: des del juliol, Osona i el Ripollès –que capten aigua de la capçalera del Ter– es troben en fase d'alerta per sequera. Això comporta un seguit de limitacions en l'ús de l'aigua, sobretot pel que fa al reg, la neteja i l'abastament domèstic, que se situa en els 250 litres per habitant. Això no vol dir que cada persona els hagi de gastar, sinó que inclou el global tenint en compte usos industrials, ramaders o comercials.

Amb el pantà de Sau sota mínims, l'atenció es trasllada a l'àrea metropolitana de Barcelona, la principal zona del país que s'abasteix d'aigua del sistema Sau-Susqueda. De fet, en les últimes setmanes s'ha passat aigua de l'embassament d'Osona cap al de la Selva, segons l'ACA, per garantir que la captació per al consum que es fa a Susqueda "es pugui fer des d'una cota més alta, garantint així

Un octubre amb poca pluja i molta calor

Diverses estacions d'Osona registren xifres rècord de temperatura i manca de precipitació

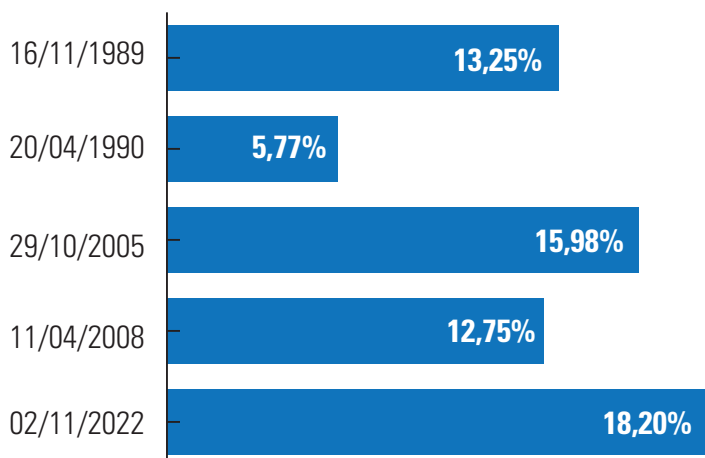
A Prats, la mitjana ha sigut de 16,9 graus, tres per sobre del registre històric

Vic/Vilanova de Sau

Guillem Freixa

"Sau té aigua per un mes." Aquest és l'alarmant titular que publicava l'edició d'EL 9 NOU del dilluns 12 de març de 1990, i que recollia l'episodi més important de sequera que ha viscut al llarg de la seva història el pantà. De fet, un mes després, l'embassament quedava pràcticament eixut, i segons dades facilitades per l'ACA la seva capacitat quedava reduïda a un ridícul 5,77%. A dia d'avui, aquest escenari encara queda lluny però el llarg període sense pluja acumulada ha tornat a situar el nivell de l'aigua per sota del 20%, una xifra que en la realitat es tradueix en gran part de l'antic poble de Sant Romà de Sau emergint de les aigües, entre ells el campanar i l'església, el gran termòmetre de la sequera de Catalunya. Segons les dades facilitades per l'ACA dels volums embassats entre el 1965 i aquest novembre, Sau ha rebaixat el 20% en cinc ocasions. A dia d'avui, se situa en el 18%. I com s'ha arribat a aquesta situació? Doncs per una combinació de meteorologia poc favorable –amb molta calor

Mínims històrics al pantà de Sau per sota del 20% de capacitat

*dades entre l'1/10/1965 i l'actualitat facilitades per l'ACA

i poca pluja– i la contínua utilització de l'aigua del Ter que passa per Sau i és captada a Susqueda, principal funció d'aquest sistema d'embassaments.

Segons les dades recollides per la xarxa d'observadors meteorològics MeteOsona, en l'apartat de la temperatura l'octubre s'ha convertit en un dels més calorosos de la història. A l'estació de Vic, per exemple, Manel Dot apunta que la mitjana des de 1950 és de 14 graus, "mentre que aquest 2022 se situa en els

17,6". Dot comenta que l'augment d'uns tres graus per sobre de la mitjana mensual ha sigut una tendència habitual en la majoria d'estacions osonenques. Ho confirmen les dades de Prats de Lluçanès, on la mitjana màxima ha sigut de 16,96, mentre que la històrica era de 13,51 graus. A Collsuspina es repeteix el patró, i MeteOsona hi ha registrat l'octubre més càlid.

Pel que fa al Ripollès, a l'estació de MeteoRibes s'ha registrat una temperatura mitjana de 13,4 graus, la més

alta mirant la sèrie des del 2009.

En l'apartat de la pluja, la mancança també ha sigut important a Osona i el Ripollès, tot i que la xarxa d'observadors tenen en els seus registres octubres més secs. "El problema és l'acumulació de sequera que arrosseguem", matisa Dot. A Vic, la mitjana de pluja caiguda en un octubre des del 1950 és de 67,08 litres, i enguany "només se n'han recollit 3,9". Dot considera aquesta pluja "com una misèria", però comenta que al llarg d'aquests 72 anys de recopilació de dades hi apareixen tres octubres pitjors: el 1970 no va caure "ni una gota", el 1997 van ser 1,1 litres i el 1973 només 1,7. A l'estació de Prats de Lluçanès ha sigut l'octubre més sec des del 1964 amb només 9,3 litres. En la sèrie històrica, però, s'hi troba un registre encara inferior el 1944, quan només van caure 0,7 litres. Al Ripollès, i observant l'estació de MeteoRibes a Ribes de Freser, es detecta que l'octubre és el segon menys plujós dels darrers 13 anys: han caigut 17,2 litres, i només queda per sota la xifra de precipitació de l'any 2013 quan se'n van recollir 13,2.

una millor qualitat de l'aigua". De fet, el gran nucli de població de Catalunya tiba aigua del sistema Ter-Llobregat, que inclou fins a sis pantans repartits pel curs dels dos rius: la Baells, la Llosa del Cavall i Sant Ponç –al Llobregat–, i Sau, Susqueda i el Pasteral, al Ter. Ara mateix, les reserves sumades de tots aquests embassaments se situen al 36%, amb 220 hectòmetres cúbics. L'ACA apunta que si no plou i es manté l'escenari actual, tota l'àrea metropolitana entrarà en alerta a finals d'aquest mes o principis de desembre.

L'abril del 1990, la delicada situació del pantà es va resoldre amb un important episodi de pluges durant el maig i el juny. Aquesta solució caiguda del cel –de fet, l'única– es va repetir en els episodis de sequera dels anys 2005 i 2008. Ara, de nou, toca esperar que les pluges de tardor facin pujar el cabal del riu Ter i, de retruc, el pantà de Sau es torni a omplir. En el punt actual, però, són ben vigents les paraules i l'anàlisi dels tècnics de la presa de l'embassament de l'any 1990: "Si Sau no té aigua, tots pasarem set".

DEPRIMIT

A Catalunya cada dia es produeixen centenars d'accidents i malalties professionals i encara hi ha persones que moren a la feina. Molts d'aquests accidents i malalties es poden prevenir aplicant les mesures preventives adequades.

CONTRA LA SINISTRALITAT LABORAL

**PREPARATS,
PREVINGUTS,
SEGURS.**

Manlleu ha engegat aquesta setmana la recollida de residus porta a porta. Malgrat que hi ha dubtes i incidències per resoldre, l'equip de

govern en fa una valoració positiva i destaca que dimecres, per exemple, un 54% de la ciutadana va participar en l'aportació d'orgànica.

Manlleu, la segona ciutat més habitada de Catalunya que fa el porta a porta

Un 54% dels veïns van participar dimecres en l'aportació d'orgànica

Manlleu

Txell Vilamala

Manlleu s'ha convertit aquesta setmana en la segona ciutat amb més habitants de Catalunya a recollir les escombraries amb el sistema porta a porta, just per darrere Ripollet (Vallès Occidental), on viuen gairebé 40.000 persones. Passats tres dies, amb una participació del 12% dimarts, quan tocava treure el rebuig, i del 54% aquest dimecres, en l'estrena de l'orgànica, hi ha dobles i triples lectures. L'equip de govern i PreZero, l'empresa que gestiona els camions, el personal, el desplegament d'informadors... estan satisfets de l'arrencada, mentre que els veïns es reparteixen en una extensa escala de colors: des de qui no ha anat a buscar els cubells –al voltant d'una cinquena part dels habitatges– fins a qui ha fet pedagogia a la seva pròpia escala i ha explicat a altres persones quina fracció treure o on anar a buscar els kits.

Aquest últim cas és el de Lara Alejandre, convençuda que el nou sistema “només pot portar coses bones”. Si bé “passejant la gossa aquests primers dies veus que no tothom ho fa, o que es deixen les tapes obertes”, “ens hi acostumarem i reciclarem més i millor”. També apunta en la mateixa direcció Abdel-

fadil Azzarouali, que la nit de dimecres justament xerrava sobre aquest tema amb dos companys a la porta d'un dels bars del carrer Bellfort, en un barri, el de l'Erm, que preocupa especialment per l'elevada densitat de població. Aquí, però també en altres punts de la ciutat, aleshores era fàcil detectar bosses de multiproducte entre les d'orgànica, les que realment tocava recollir: “Necessitarem uns mesos. És

Peraire: “La gran virtut del sistema és que et fa conscient dels residus que generes”

un sistema més còmode, però sobretot la gent gran va molt perduda i no tothom té les claus per obrir les bústies. Diria que s'ha volgut córrer un pèl massa”.

Aquestes incidències, l'equip de govern de l'Ajuntament i PreZero les consideren lògiques i les emmarquen en el període d'adaptació. Tant l'alcalde com la regidora de Medi Ambient asseguraven dimecres, de fet, que no ha succeït res fora de guió i que, més que queixes, el que reben de

part de la gent són dubtes i preguntes enfocades a com reciclar. Institucionalment, per tant, l'arrencada del porta a porta es llegeix en positiu. I es posa en valor dades d'“èxit rotund”, com que un 54% de la ciutadania participés de l'aportació d'orgànica el primer dia que en va tenir ocasió. Isaac Peraire, director de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC), també destacava dimecres des de Manlleu que és “exemplar” haver posat en marxa el nou sistema amb un 81% d'habitatges havent recollit el kit prèviament: “S'ha de felicitar la gent per tots els dies abans que avui, i esperonar-la que continuï així”.

La implantació del porta a porta converteix la ciutat en el municipi més gran d'Osona a gestionar la brossa amb aquest model. El canvi és substancial perquè, amb 21.000 habitants, pot tornar a catapultar la comarca al capdavant del rànquing de recollida selectiva a Catalunya, una posició que havia ocupat tradicionalment però que els últims anys s'han emportat la Conca de Barberà i el Berguedà. Margarida Feliu, vicepresidenta tercera del Consell Comarcal i responsable de l'Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat, va posar dimecres el focus en aquesta idea, i va recordar que actualment a Osona hi ha 22 municipis amb

Un operari de la recollida porta a porta, dimecres a la nit. A la dreta, la roda de premsa de valoració

porta a porta, però “necessitem les ciutats”, és a dir, Manlleu, que ja ha fet el pas, i Vic, que té marcat l'inici el 2025.

Tal com ha anat desgranant EL 9 NOU els últims mesos, una de les particularitats de Manlleu és que el sistema –amb un cost de 22 milions d'euros en vuit anys– compta amb una subvenció de l'Agència de Residus de Catalunya que ha servit per arrencar amb molta força i, en paral·lel, dissenyar tot un entramat tecnològic que permetrà cobrar més o menys als veïns segons com de bé reciclin. Així, sobre una quota fixa de 142 euros per habitatge, es podrà arribar a recàrrecs de fins a 47 a qui no participi del sistema. En aquesta dualitat a l'hora de calcular la taxa hi ha, segons Peraire, molt camí per recórrer: “La primera virtut del porta a porta és que et fa conscient dels residus que generes. Un sistema d'alta

eficiència com aquest afavoreix la contenció. No podem perdre de vista que, més enllà del model, el que necessitem és que cada vegada entrin menys tones d'escombraries a l'abocador”.

Logísticament, a banda del repartiment de kits i la construcció de les àrees d'aportació, l'arrencada del nou model ha implicat col·locar davant d'alguns blocs de pisos les bústies on la ciutadania diposita les seves bosses. La primera setmana hi ha hagut de tot: gent que se n'ha sortit i d'altra que es queixava de no saber com obrir les tapes o no haver aconseguit el xip que actua a mode de clauer. “Confiam que seran quatre dies, fins que ens hi haguem acostumat”, apuntava Ramona Carballo, des d'una casa del carrer Vendrell, “pels que reciclàvem tampoc és un canvi tan gran, només has d'estar una mica al cas de les

A les 11 minideixalleries del Ripollès ara també s'hi poden llençar les càpsules de cafè

Ripoll El Consell del Ripollès està adaptant les 11 minideixalleries que hi ha repartides arreu de la comarca perquè, a banda de discos, bombetes o petits electrodomèstics, s'hi puguin llençar càpsules de cafè. Segons el president de l'ens, Joaquim Colomer, es tracta d'un element “complicat”, ja que combina una part orgànica amb plàstic i alumini i no es pot dipositar a cap fracció. Fins ara, per tant, l'única manera que no acabessin a l'abocador era dur-les a les deixalleries. Amb la nova mesura, l'objectiu del Consell és facilitar-ne el reciclatge i reduir els desplaçaments. De minideixalleries com la de la foto n'hi ha a Ripoll, Campdevàrol, Camprodon, Gombrèn, Llanars, Queralbs, Ribes, Sant Joan i Sant Pau.

amb perspectiva, potser hauríem hagut de començar el dia 2 o el dia 3 i alliberar la tensió d'un cap de setmana de pont. N'hem après".

Des de l'oposició, la CUP diu que és massa d'hora per fer valoracions. "Hem vist cubells al carrer, percebem que s'està participant... Voler treure conclusions a correu pot suposar una pressió extra que la gent no necessita", defensava Maira Costa aquest dijous al vespre. La socialista Marta Moreta coincideix en la idea d'esperar: "Sempre hem dit que donem suport al model, ara caldrà veure com es desplega. Un cop més hi ha hagut canvis de planificació, com anar retardant la data d'arrencada, o haver descartat la prova pilot que proposàvem nosaltres de començar als punts on viu més gent".

Sigui com sigui, govern, oposició i empresa sí que comparteixen que la prioritat actual ha de ser resoldre els dubtes dels veïns i veïnes, respondre de manera diligent a les incidències i fer molta pedagogia. "Històricament ens havíem fixat en qui no treia bé la bossa compostable, però l'estratègia que treballem amb l'Ajuntament de Manlleu ja no passa per aquí, sinó que amb la tecnologia podrem anar a pescar

qui realment no participi del nou sistema", apunta Bosch.

L'únic partit que sí que s'ha manifestat obertament contra el porta a porta és Ciutadans. El grup que encapçala Francisco Javier Jiménez no té representació al consistori, però ha emès un comunicat en què asseguren que "a Manlleu ja es reciclava més d'un 72% i, per tant, era innecessari aplicar aquest sistema i sotmetre la ciutadania a un canvi que només obeeix als interessos partidistes i econòmics d'uns quants".

La recollida es porta a terme sis dies a la setmana: tres d'orgànica, dos de multiproducte i un de rebuig. Pel que fa al vidre, de moment es mantenen els contenidors verds al carrer. Un altre dels fantasmes que planen sobre el nou model, que caldrà veure si es materialitza, és la possibilitat que s'incrementi el turisme d'escombraries, és a dir que hi hagi veïns que s'emportin les deixalles a altres llocs, com ara Gurb o Vic. Caldrà temps per veure-ho. I és que en el que sí que coincideixen queixosos, il·lusionats, expectants, enfadats... és que fan falta com a mínim uns mesos d'adaptació abans de passar examen al porta a porta i treure conclusions.

ALBERT LLIMÓS

i, a sota, bosses de multiproducte barrejades amb les d'orgànica, prova de la pedagogia que ja està previst que caldrà fer

hores. I els carrers, sense els contenidors, ja es veuen més nets". Aquesta consideració també l'havia fet minuts abans l'alcalde, Àlex Garrido,

després d'un cap de setmana de retirada dels antics amb polseguera, ja que la desaparició va ser finalment més abrupta i sobtada del que

s'havia donat a entendre als veïns. Montse Bosch, gerent de gestió mediambiental de PreZero, admetia dimecres, en aquest sentit, que "vist

Consultoria de negoci

Col·laborem amb les empreses en les seves estratègies de **creixement** i **transformació**.

Donem suport en la millora dels resultats des de la definició **estratègica** fins a la millora **operativa**, la transformació **digital** i l'optimització **econòmica**.

VR VILAR RIBA
www.villarriba.com

VR VIR AUDIT
www.viraudit.com

GGI
GROUP

“La creació de la comarca del Lluçanès l’hem de posar ja sobre la taula”

Montse Barniol, nova delegada de la Generalitat a la Catalunya Central

Alpens

Carles Fiter

Fa una setmana que Montse Barniol (ERC) ha estat nomenada delegada de la Generalitat a la Catalunya Central, càrrec que combinarà amb el d'alcalde de l'Alpens. En aquesta entrevista, un extracte de la del programa *Angle obert* d'EL 9 TV, Barniol avança que no repetirà com a cap de llista i per tant deixarà l'alcaldia després de 20 anys. També repassa els projectes més destacats a l'Alpens i els que haurà d'afrontar com a delegada.

Com encara el nou càrrec?

Amb molta il·lusió. Treballar pels ajuntaments, pel territori i fer-ho de manera pròxima a les comarques del voltant del Lluçanès sempre és un privilegi.

La va sorprendre que l'escollissin a vostè? Era una responsabilitat que li cridava l'atenció?

Quan vaig deixar el càrrec de directora general d'Ecosistemes Forestals, vaig pensar que si tornés a la Generalitat encaixava força amb el de delegada a la Catalunya Central. Per proximitat territorial, per coneixença amb alcaldes i per fer de cruïlla d'encaix entre totes les conselleries i les problemàtiques del territori.

Què creu que pot aportar el seu perfil com a delegada?

Segurament, la trajectòria d'alcalde a l'Alpens i també la meua base de formació de llicenciada en Geografia.

Les anteriors delegades destacaven l'estret vincle amb els municipis i els ajuntaments. És complicat copsar les necessitats en un territori que agrupa ciutats importants com Vic i Manresa i zones rurals com poden ser el Lluçanès o part del Berguedà?

És un repte plus. A les ciutats i sobretot capitals hi ha una complexitat major, però sí que hi ha un tipus de problemes similars. La dimensió, doncs, hi fa, però també la idiosincràsia de cada vila, poble o ciutat. S'han de buscar les millors solucions a cada conselleria i les vies més ràpides. Cadascun dels pobles i ciutats té la solució *ad hoc* a una problemàtica en

concret.

Costa que s'escoltin els problemes dels pobles més petits a Barcelona?

La demanda que el món rural tingui veu m'ha acompanyat durant molts anys. En aquestes dècades hem anat millorant la visibilització del món rural, des de l'Associació de Micropobles o la iniciativa d'Eines de Repoblament Rural. Hi ha moltes problemàtiques i molts reptes que s'han d'afrontar amb diligència i eficàcia, i buscar les solucions pràctiques perquè sigui possible el retorn de població al món rural.

Des del seu càrrec serà un dels reptes fer arribar aquesta veu a la Generalitat?

“La mobilitat és un dels primers projectes als quals he de fer front com a delegada”

Ho serà. També que en tinguin les ciutats grans de l'entorn. Els petits ens hem organitzat per necessitat vital de fer-nos sentir i les *urbes* ja tenen els seus aparadors. Les ciutats mitjanes tenen el repte de fer-se sentir i treballar el seu projecte propi i que sigui reconegut.

Fa una mica més d'una setmana que va ser designada. Quins són els primers projectes a què ha de fer front com a delegada?

Tota la problemàtica de la mobilitat. El transport està centralitzat i és radial a Barcelona. És important resoldre la interconnexió entre aquestes comarques, però també a l'entorn més immediat de cada capital.

Un dels primers actes als quals va assistir com a delegada va ser la Fira de les Bruixes a Sant Feliu Sasserra, al Lluçanès. En quin punt es troba la creació de la comarca?

Encallada des de la consulta. És un dels temes que hem de posar ja sobre la taula. No podem demorar-ho. En el seu moment, ja va haver-hi la demanda de fer la consulta. Ara tenim uns resultats complexos, però

són els vàlids. Per tant, fem-los complir. Desenvolupem una llei, adaptem-la a les necessitats i a la idiosincràsia del territori. Fem que això sigui possible i fem funcionar una eina que en el fons és per donar més serveis a la ciutadania, agilitzar la manera mancomunada de treballar d'aquests petits municipis i ser més eficaços. Pels diferents motius que sigui no s'ha pressionat. Tenim l'oportunitat i des d'ERC ho tenim clar.

Des de la secretaria de governs locals ens han contestat aquesta setmana que ho volen treballar amb vostè. N'han parlat, ja?

No encara. Ens hem de trucar per agendar una reunió amb els alcaldes i treballar-ho conjuntament.

Creu que el seu nomenament és una declaració d'intencions per a la creació de la comarca? Vostè sempre s'ha manifestat obertament a favor del sí...

És evident que he mostrat la meua posició per qüestions històriques i oportunitats futures. Podria ser una declaració, però diria que va més enllà. Diria que ha estat pel coneixement de les necessitats municipals, de les problemàtiques comunitàries i del funcionament del govern.

El seu nomenament sorgeix d'un trencament de govern entre Junts i ERC. La fa patir que la seva posició tingui poc recorregut?

No. Soc aquí per servir la ciutadania i els municipis. Durarà el que durarà. Hi posaré el coll perquè sigui fins a finals de legislatura, però no depèn de mi. Solo centrar-me en aquelles coses que sí que ho fan.

Ha completat un bon traspàs amb la seva predecessora, l'osonenca Rosa Vestit?

Sí. Ens vam veure divendres passat. Ens coneixem molt, amb la Rosa Vestit, a qui li agraeixo la feina que ha fet durant aquest temps. Vam tenir un traspàs fàcil i agradable.

La va alertar d'algun projecte important que deixa al tinter?

Hi ha el de la Fàbrica Nova de Manresa, que va lligat al replantejament de la ciutat i alhora més enllà. Pot ser un

Montse Barniol, aquest dijous al matí a Vic

gran revulsiu per al territori. És de gran envergadura i requerirà la inversió de la Generalitat. També ens n'haurem de proposar d'altres com el desplegament d'Igualtat i Feminismes i de Drets Socials, perquè estem en un moment molt convuls.

La setmana passada el regidor d'Esports de Vic, Titi Roca, lamentava que no hagi avançat el projecte d'un centre de tecnificació esportiva a la Catalunya Central. Això li van traspasar? Està parat ara mateix?

No m'ho va comunicar al traspàs. Però segur que si és prioritari per als ajuntaments i la delegació d'esport, hi posarem fil a l'agulla. Hem d'escotar fins a quin punt està madur el projecte per després impulsar-lo.

La Catalunya Central com a territori existeix o és més una divisió administrativa?

Donaria per unes jornades geogràfiques. És evident que primer és fruit d'una divisió administrativa per fer més fort el govern al territori perquè si no se centralitza a Barcelona. Venim d'una divisió provincial i amb herència de l'Estat espanyol. Volem trencar-la per fer-la nostra i donar-li coherència catalana. Aquesta estructura de vegueria li dona i va més enllà de l'estructura comarcal per treballar projectes mancomunadament i que ens aglutinin. La UVic-UCC n'és un exemple.

De cara a la ciutadania, però, no vol dir que s'està fent “entrar amb calça-

dor”? Històricament Osona ha mirat més cap a altres comarques que no el Bages o l'Anoia...

Sí, però els nivells administratius i els pràctics de mobilitat ciutadana no estan barallats. Els administratius són per facilitar la vida a la gent i si això casa amb el fet que és l'espai de mobilitat de la ciutadania, bingo.

La capital és a Manresa?

Hi ha copapitalitat: Manresa i Vic. És un binomi que encaixa amb el moment de governs corals amb capitalitats compartides, amb cocreació i colideratges. Això s'ha d'aprofitar per explicar que és un territori amb una diversitat que es complementa.

Abans també havia estat directora general de Forest. Quan veu les previsions meteorològiques i com tenim els boscos, què li ve al cap?

El 64% d'aquest país és superfície forestal. Tenim un repte important de com es gestionen, tant les propietats privades com públiques, i com fem també que la ciutadania entengui que cal gestionar-ho, i que la preservació d'aquests espais també passa per una gestió amb criteris sostenibles. La gestió forestal implica tallar arbres, que és una manera de regenerar aquests espais i evita incendis. No ho podem apagar tot en el moment de l'incendi, sinó que hem de treballar la resta de mesos de l'any.

Per a propietaris petits i mitjans és més car fer gestió

ALBERT LLIMÓS

tions socials i d'emergència climàtica.

Quins deures s'hauria de posar l'administració?

S'està treballant per incrementar aquest pressupost per fer la gestió forestal en les finques privades, per veure tot l'aprofitament de la fusta per a nous usos i la seva implementació. Per tant, s'està treballant per buscar un altre valor en aquest bosc, per fer l'aprofitament amb una mica més de benefici econòmic.

Combina el càrrec d'alcaldessa amb el de delegada.

Ha estat una decisió presa amb l'equip. Estem a punt d'acabar la legislatura i també no és el moment d'entomar grans projectes.

Quins destacaria d'aquest mandat?

D'execució d'obra, que sempre és més visible, hem consolidat la meitat de l'espai de la Sati, hem arreglat el de la brigada, de l'entitat dels diables o el de la formatgeria col·lectiva. I l'altre és la compra de la Torre, una casa patrimonial que té tot un entorn i captació d'aigua natural. Estratègicament per al municipi és molt important veient com anirà tot a nivell climàtic i de recursos.

Què s'hi vol fer?

Hem de redactar un pla especial. Una via a explorar

és el lligam d'Alpens amb la salut mental i els temes culturals. Evidentment, també ha de ser un equipament obert a la ciutadania. Tenim l'avantatge que té molts metres.

Aquest mandat, a l'Ajuntament hi tornen a tenir oposició. Què podrien fer un i altre grup perquè les relacions fossin més constructives?

“No repetiré com a candidata a les municipals. Toni Prat serà el cap de llista”

Els demanaria que fossin pel poble, perquè no els hi veiem. Hi ha una regidora més vinculada, però els altres no. Costa molt ser equip propositiu si estàs allunyat. Els falta connexió.

Lidera l'Ajuntament des del 2003. Té previst repetir?

No. Hem pogut parlar amb l'equip i amb persones que van interessar-se per entrar. N'hem trobat una amb ganes d'entomar el cap de llista.

Qui serà?

Toni Prat, que té experiència en gestió d'equips, capacitat, temps i ganes.

Com serà la llista? Es renovarà tota?

Repetiran tres persones i n'entraran quatre més de noves, comptant el candidat. Estic molt contenta d'aquesta renovació que tenia el repe principal de trobar un cap de llista.

D'aquests 20 anys, quins projectes destacaria?

Vam entrar amb l'objectiu de posar una mica de pau social i crec que ho hem aconseguit i mantingut. I pel que fa a projectes, el més fort de desenvolupar va ser la remodelació dels carrers del nucli històric, que es van soterrar els serveis i es va posar en valor el patrimoni de forja. I en aquesta última legislatura la compra de la Torre ha estat la cirereta. Això ho hem treballat des de la primera legislatura. Per tant, me'n vaig molt satisfeta i els ajudaré amb el que faci falta.

Què quedarà al tinter a Alps?

Replantejar la segona part de la Sati i, com la majoria de municipis, la transició energètica.

forestal que no fer-ne. Com s'explica això?

S'explica perquè el pressupost de les ajudes s'ha

reduït molt en els darrers deu anys. L'hem de revertir però és molt complicat en un moment en què hi ha qües-

SORTEO EXTRAORDINARIO DE LA CULTURA

105.000.000€ EN PREMIOS

5 de NOVIEMBRE

LOTERÍA NACIONAL

JUEGA CON RESPONSABILIDAD

La petició s'ha fet arribar altres vegades al govern, fins ara sense èxit

Junts demana al Parlament una comissaria de Mossos a Manlleu

Barcelona/Manlleu

EL 9 NOU

La demanda que Manlleu pugui disposar d'una comissaria de Mossos d'Esquadra va tornar a arribar aquesta setmana al Parlament de Catalunya. Les diputades de Junts i membres de la comissió d'Interior Irene Negre i Jeannine Abella van ser les encarregades de presentar dimecres una proposta de resolució perquè es construïxi un nou equipament policial a Manlleu, i es doti dels efectius necessaris perquè entri en servei. Negre va estar acompanyada pels regidors manlleuencs de Junts

Arnau Rovira i Lluïsa Bautista. Ara, la proposta s'haurà de presentar a la resta de partits, es portarà a seu parlamentària i es farà la votació. En cas que avanci, qui hauria

Destaquen que també milloraria la cobertura al nord d'Osona

d'executar la iniciativa seria el govern a través de la conselleria d'Interior, ara mateix en mans d'Esquerra.

Des de Junts s'apunten diversos arguments per

reclamar una comissaria dels Mossos d'Esquadra a Manlleu: d'una banda, i tal com va apuntar la diputada Irene Negre, l'Àrea Bàsica Policial (ABP) de Vic –referència d'Osona i el Lluçanès– “fa tot el possible per donar seguretat a Manlleu”, però haver de donar cobertura a 51 municipis en un territori molt dispers “fa que no sigui possible aquesta cobertura”. En aquest sentit, recorden que els Mossos d'Esquadra inverteixen “entre 35 i 70 hores setmanals a Manlleu”, fet que provoca que sigui la Policia Local qui assumeixi la majoria de requeriments per temes de seguretat. Junts

D'esquerre a dreta, Jeannine Abella, Lluïsa Bautista, Arnau Rovira i Irene Negre

apunta que la creació d'una comissaria a Manlleu també permetria donar una millor cobertura al nord d'Osona.

El febrer d'aquest any, en una de les esmenes del PSC al pressupost de la Generalitat, ja s'hi demanava la creació d'una partida perquè els Mossos s'establissin a Manlleu. La proposta no va tenir

recorregut. El mandat passat, quan compartien equip de govern amb ERC, el PSC també havia plantejat un equipament d'aquestes característiques a la zona del Poquí, però no va prosperar. En paral·lel, la ciutat té pendent iniciar la construcció de la nova comissaria de la Policia Local a l'avinguda Puigmal.

BERNAT CEDO

Dos ferits en un xoc entre una moto i un cotxe a Oristà

Oristà Dues persones van resultar ferides greus en un accident a la carretera C-670, que uneix l'Eix Transversal amb Oristà. Els serveis d'emergència van rebre cap a 2/4

d'1 del migdia que s'havia produït un sinistre al punt quilomètric 4. En concret es tractava d'una topada entre una moto i un cotxe. Els ferits van ser traslladats a l'Hospital Universitari de Vic. La carretera es va haver de tallar durant una estona.

Espectacular fuga d'aigua a la plaça del Mil·lenari de Vic

Vic Els vehicles que circulaven per la plaça del Mil·lenari es van veure sorpresos dimarts a la tarda per una gran quantitat d'aigua a la calçada. Provenia d'una espectacular fuga,

que fins i tot va provocar desperfectes a la vorera a causa de la força amb què sortia l'aigua. Tot i que un dels dos carrils de circulació va quedar inundat, la Guàrdia Urbana va controlar el trànsit però no es va haver de tallar la circulació.

GAUDEIX LA FESTA

Amb Joan Ignasi Gómez

Tots els detalls de la cultura popular i tradicional

Cada dijous | 18.30h i 22h

La Guàrdia Urbana diu que darrere els atacs hi ha una sola persona que "ha agafat una fixació"

Nova tongada de destrosses al camp dels equatorians d'Osona

Vic

T.V.
Nou atac al camp on juguen a vòlei els equatorians d'Osona. Després que la Guàrdia Urbana enxampés fa poc més de quinze dies dues persones provocant-hi destrosses, aquesta setmana els han serrat les barres de ferro que aguantaven la xarxa, se'ls han emportat dues carpes i els han encès un pneumàtic i un palet de fusta. En un dels bancs de pedra hi ha aparegut novament una esvàstica de color vermell.

Aquests desperfectes se sumen als acumulats de l'estiu, però segons Nelson Pineda, representant de l'associació d'equatorians de Vic, "no deixarem d'anar al camp ni jugar a equavòlei. Nosaltres no tenim cap problema amb ningú i el que volem és gaudir d'una bona convivència".

Esvàstica en un dels bancs de pedra del camp d'equavòlei, aquest dimecres al migdia

Fonts de la Guàrdia Urbana asseguren, per la seva banda, que darrere els atacs hi ha

una de les persones que van enxampar *in fraganti* a mig octubre. Es tracta d'un veí

de Vic contra el qual ja hi ha obertes, de fet, diligències per un delictes d'odi i un con-

tra la seguretat ciutadana. La policia va entregar tota la documentació al jutjat de Vic i la fiscalia de Barcelona i ara mateix estaria pendent que se'l citi a declarar. Mentre no arribi aquest moment, des del cos refermen el compromís d'accentuar el patrullatge a la zona esportiva de Vic. Tot i el degoteig de destrosses, també apunten que els símbols nazis i els atacs vandàlics no s'han d'atribuir a un grup racista

Les pintades nazis i els desperfectes van començar a l'estiu

organitzat, sinó a "una única persona amb una situació social complexa que ha agafat una fixació amb el camp d'equavòlei, com podria tirar líquids contaminants al riu".

Pel que fa a la comunitat equatoriana, a més a més de no deixar de trobar-se en aquest espai, tenen prevista una reunió amb el cònsol de l'Ecuador a Barcelona. Pineda celebra, en aquest sentit, l'atenció tant per part de la Guàrdia Urbana com els Mossos d'Esquadra.

ALBERT LLIMÓS

PUBLICITAT Serveis

Fira de la Tardor
DE LES MASIES DE VOLTREGÀ
Diumenge 6 novembre de 10 a 14.30 h
als Jardins del Despujol

- 10 h - Obertura de la fira
- 11 h - Espectacle infantil "A tota Màquina" amb la Cia Bitxicleta
- 12 h - Maridatge de formatges i vins amb Bernat Gurt, prescriptor de formatges i Natàlia París, sommelier
* Places exhaurides
- 13 h - Concert vermut amb Carla Serrat

DURANT TOT EL MATÍ: ARTESANIA, ALIMENTACIÓ, FOOD TRUCKS, INFLABLES, TIROLINA, ROCÒDROM, TALLER DE CISTELLS PER ANAR A BUSCAR BOLETS I MOLT MÉS

En cas de pluja es farà al pavelló de Vinyoles

Ajuntament de les Masies de Voltregà | Diputació Barcelona | turis(00)e

concert
PAVELLÓ MUNICIPAL
jove.

FESTA MAJOR DE GURB

ELS CATARRÉS
LES QUE FALTA BAND
DJ K-ZU

22:30 h
OBERTURA DE PORTES

23:00 h
INICI DELS CONCERTS

12.11

Bar & FoodTrucks

El menor de entre 14 a 16 anys, hauran d'anar acompanyats dels pares, a l'entrada del Concert hauran de signar el full de consentiment. A partir dels 16 anys, serà necessari portar signat el full de consentiment dels pares o tutors. Entrades gratuïtes pel jove de Gurb (14 a 30 anys). Cal passar a recollir l'entrada al Punt Jove de Gurb fins el dijous 10 de novembre. Entrades anticipades: 7€ comprar al Punt Jove de Gurb i per internet. Entrades a taquilla: 10€

Telefónica ha de començar a retirar les cabines aquest 2022, després que hagin deixat de ser considerades un servei universal. Molts ajuntaments

d'Osona i el Ripollès han rebut una carta notificant-los la intenció de desmantellament dels terminals, però a la gran majoria encara no s'han ini-

ciat els treballs. Pel que fa a usuaris, n'hi ha que en conserven records entranysables i alguns diuen, de fet, que les cabines són encara necessàries.

Cabines, de la necessitat al record

A Osona i el Ripollès n'hi ha encara 51

Vic/Ripoll

Carles Fiter (text) /
Neus Páez (mapa)

La majoria d'ajuntaments d'Osona i el Ripollès han rebut una carta de Telefónica comunicant-los la intenció de desmuntar les cabines telefòniques –elements dels quals són titulars– dels carrers dels seus municipis. La companyia ha de retirar-les després que hagin deixat de ser un servei universal obligatori. El desmantellament, que s'ha iniciat aquest 2022, es produeix d'acord amb la disposició transitòria novena de l'avantprojecte de llei general de telecomunicacions. A tot l'Estat espanyol en queden unes 15.000.

Al document que han rebut els consistoris, al qual ha pogut accedir EL 9 NOU, la companyia es compromet “al desmantellament i a la retirada de la cabina, així com la pavimentació del terreny”. “Si no existeixen inconvenients –diuen en la carta– en les properes setmanes planificaríem els desmuntatges conforme les nostres capacitats operatives.” També apunten que si l'Ajuntament en qüestió prefereix assumir les tasques de pavimentació “per agilitzar el procés”, queden a la seva disposició a fi de coordinar els treballs.

Tot i que la majoria dels ajuntaments van rebre les cartes a l'estiu –entre principis i finals–, encara no s'ha procedit al desmuntatge ni han començat les obres a Vic, Manlleu, Torelló, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant Julià de Vilatorrada, Santa Eugènia de Berga, l'Esquirol, Olost, Viladrau o Sant Joan de les Abadesses.

A Ripoll, per exemple, també van rebre el document demanant permís per retirar-les. Detallaven que a la capital del Ripollès n'hi havia quatre, però en realitat només en queden tres. Els serveis tècnics els van notificar la xifra correcta.

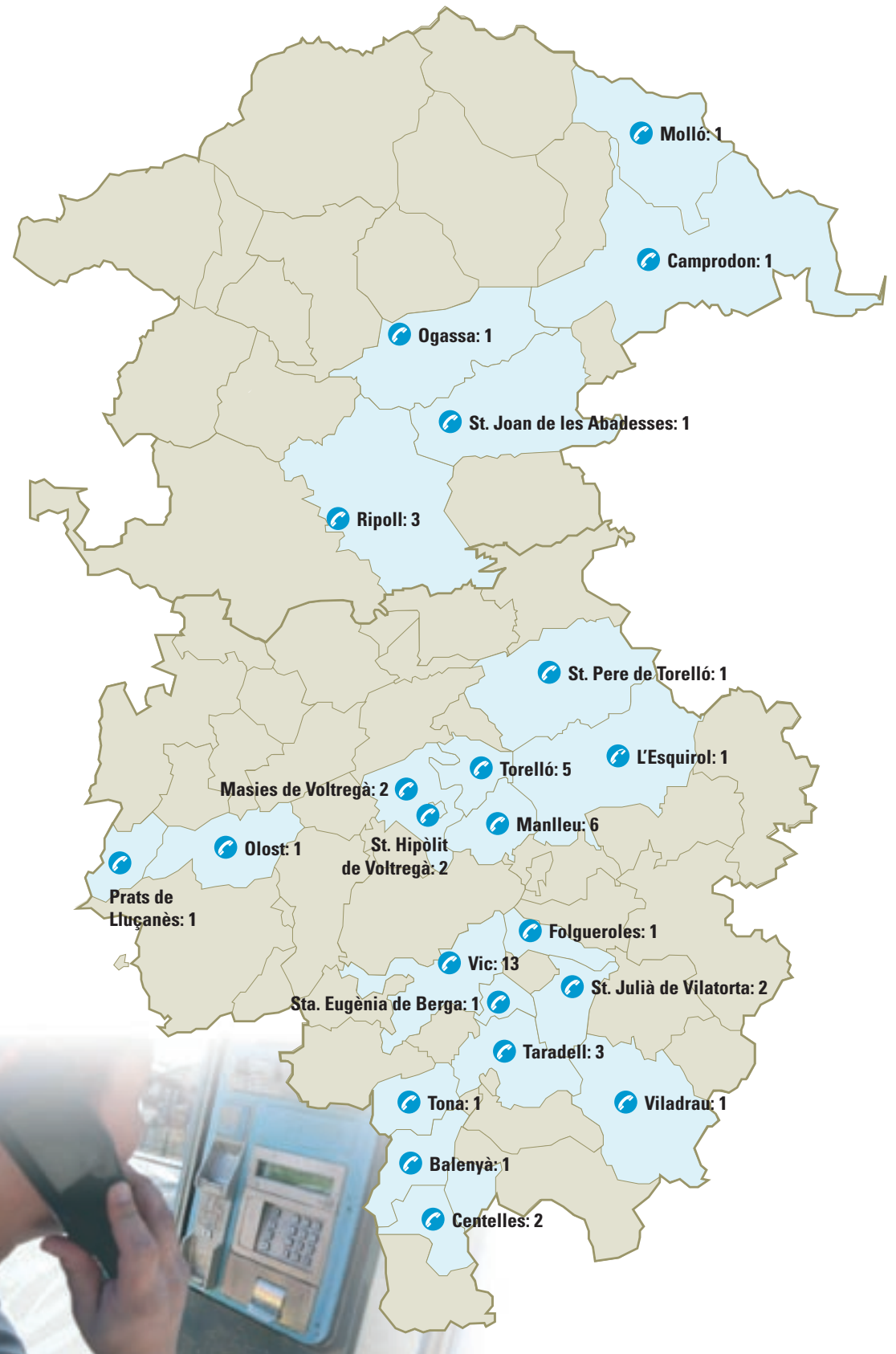
D'altra banda, i en menor mesura, sí que hi ha poblacions on les han desmuntat. Es tracta de Roda de Ter, Campdevànol i Seva. En els últims anys, ja van anar desapareixent en altres llocs com Ribes de Freser, Vilanova de Sau o Santa Maria de Besora. També ho va fer, però de manera més accidentada, la de Sant Boi de Lluçanès. Només n'hi havia una, i un camió la va malmetre fent marxa enrere. Després, l'Ajuntament va haver de retirar-la.

Segons dades dels ajuntaments d'Osona i el Ripollès, actualment n'hi ha 51 en total, 44 a la primera comarca i 7 a la segona. Vic és el municipi amb més terminals (13), seguit de Manlleu (6) i Torelló (5). Fa dos anys, el 2019, n'hi havia deu més (61).

Amb el pas del temps, aquest ha anat esdevenint un servei deficitari, ja que hi ha poca recaptació pel volum de manteniment que exigiren les cabines. La causa principal d'aquest declivi ha estat la irrupció de la telefonia mòbil. El 2006, ja es van registrar més línies de mòbil que habitants a l'Estat espanyol. Segons dades de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC), més del 88% de la població deia el 2014 que no havia utilitzat mai una cabina. De fet, aquest organisme feia temps que demanava al govern espanyol l'eliminació d'aquest servei. A finals del 2020, entre totes les cabines de l'Estat només es va registrar una mitjana de 0,17 trucades al dia. És a dir, una trucada per setmana.

L'executiu va anar ajornant la supressió del servei fins al 2019, quan va fer l'última adjudicació a Telefónica amb un contracte que expirava el desembre de 2021. De fet, aquesta operadora estava obligada a mantenir el servei de cabines perquè el concurs, convocat pel Ministeri

Cabines telefòniques a Osona i el Ripollès

d'Economia, quedava sempre desert.

Ara, amb la nova disposició, la companyia ha començat a desmantellar les cabines quan falten sis anys perquè es compleixi el seu centenari. La primera es va instal·lar al parc d'El Retiro de Madrid el 1928, a la caseta del Viena Park, actualment denominat Florida Park. Era un aparell que es trobava a dins d'una capseta que s'obria per accedir al telèfon.

La deixadesa de les cabines es pot comprovar en molts dels terminals repartits per les dues comarques. A més d'acumular pols i brutícia, algunes d'aquestes, que

Telefónica ha de retirar-les perquè han deixat de ser un servei universal

estàn comptabilitzades al mapa, no funcionen o els falta l'auricular, com la de Camprodon, de Molló o alguna de Taradell.

D'altra banda, en alguns pobles han capgirat aquesta situació i han transformat el seu ús tradicional de telefonia. És el cas de Sant Vicenç de Torelló. L'Ajuntament

A Sant Vicenç van convertir la cabina en un punt d'intercanvi de llibres

va convertir la cabina en un espai d'intercanvi de llibres. Telefónica va cedir-los-la després de gairebé dos anys de negociacions. El poble va estrenar el punt de *crossbooking* per la diada de Sant Jordi d'enguany. “Ha agradat molt, ha tingut molta bona acollida”, ressalta l'alcalde del municipi, Èric Sibina,

“No volem que la retirin. És un servei bàsic”

A Ogassa, la cabina té també atractiu turístic

Ogassa

C.F. En els darrers anys, l'Ajuntament d'Ogassa ha rebut diverses cartes de Telefónica notificant-los el desmantellament i la retirada de la cabina, situada a l'avinguda de les Mines, al mig del poble.

“Sempre ens hi hem oposat”, explica l'alcalde del municipi, Josep Tremps. A diferència de la majoria de pobles d'Osona i el Ripollès, el batlle relata que volen mantenir-la perquè “és un servei bàsic”.

“Encara que hi hagi telefonia mòbil no totes les operadores tenen cobertura”,

puntualitza l'alcalde, detallant que només en disposa Movistar i les empreses que se'n serveixen, com Yoigo o Goufone. A part d'això, “pot haver-hi una emergència, com quedar-se sense bateria”. Per això, “hi ha d'haver un telèfon a l'abast i disponible”. “Volem que aquesta cabina mantingui el servei”.

D'altra banda, més enllà de l'aspecte més funcional de la cabina, l'alcalde subratlla que també té un “atractiu turístic”. Fa anys, al seu costat hi havia un arbre, que amb les arrels va fer aixecar el paviment. Com a conseqüència d'això, el terminal va acabar tombat, com si fos “la torre de Pisa d'Ogassa”.

L'alcalde d'Ogassa, Josep Tremps, a la cabina del municipi

Per aquest motiu, alguns visitants que estant de pas aprofiten per retratar-se amb aquesta cabina diferent. “Pot-

ser s'hi fan més fotos que hi truquen, però és un servei bàsic”, insisteix Tremps. Tot i les negatives de

l'Ajuntament al desmantellament de la cabina, “sembla que aquesta darrera vegada la volen treure sí o sí”, alerta l'alcalde. Per tant, actualment estan a l'espera de la resposta que els doni Telefónica, que els podria

“Encara que hi hagi mòbils, no totes les operadores tenen cobertura”

fer pagar el manteniment o la línia del terminal.

D'entrada, Josep Tremps no ho veu amb bons ulls i declara que la companyia és qui cobra el servei i “el benefici és per a ells”. D'aquí a un temps es veurà quin és el final de la torre de Pisa d'Ogassa.

“Sento nostàlgia. Hi havia passat hores i hores parlant”

Sarasan la utilitzava per contactar amb familiars

St. Julià de Vilatorrada

C.F. Cada vegada que Maria Sarasan passa per davant de la cabina telefònica de l'entrada de Sant Julià de Vilatorrada se li remou alguna cosa per dins. “Sento nostàlgia”, relata la dona que va arribar de Romania fa 16 anys. Se'n va passar uns sis utilitzant-la. Al principi, s'hi atansava cada dos dies per comunicar-se amb la seva família o alguna amiga. Hi havia passat hores i hores parlant.

“És molt difícil i dur marxar del teu país i deixar casa teva”, explica Sarasan, recordant que s'hi havia fet un tip de plorar. I també enfadat:

“Un dia vaig parlar tan fort que va sortir un veí per veure què passava”.

D'entre les dues cabines que podia escollir al poble, Sarasan optava per aquesta amb marquesina ubicada entre l'avinguda Puig i Cunyer, el carrer Calldetenes i la carretera BV-5201. “Està en un lloc més tranquil i estava protegida quan plovia”, detalla.

Aquest mateix argument també era vàlid per a altres usuaris amb qui compartien circumstàncies. En aquest sentit, Sarasan diu que “per no fer-nos esperar massa, acabàvem abans de parlar amb les famílies i així compartíem el temps”.

Maria Sarasan, a la cabina de Sant Julià on s'hi havia passat hores

Per pagar les trucades, habitualment feia servir una targeta. Amb 4 euros podia parlar una hora: “Més barat

que avui en dia”. A vegades no podia usar-la perquè estava plena de monedes o havia estat víctima d'una bretolada.

Com molts altres usuaris, va deixar d'anar-hi amb la irrupció de la telefonia mòbil. Les seves filles van regalar-li un dispositiu i van “modernitzar-la”. “Ara pots trucar i veure't les cares.

“El dia que la treguin sentiré molta pena. És com la meva cabina”

Sembla que no estàs tan lluny i no hi ha tant dolor”, reflexiona.

Tot i això, en assabentar-se de les intencions de desmantellar les cabines, Sarasan va voler fer-s'hi una fotografia perquè no quedés en l'oblit: “El dia que la treguin sentiré molta pena. És com la meva cabina”.

després d'un temps de funcionament de la iniciativa. En aquest sentit, subratlla que hi ha “un important flux d'intercanvi de llibres”, tant de gent gran, adults o infants. “També és cert que algú ho ha aprofitat per deixar tots de llibres després de fer neteja”, afegeix. A trets generals, des de l'Ajuntament fan una bona valoració de l'experiència.

Tot i que les cabines telefòniques tinguin els dies comptats, s'han convertit en un element del paisatge urbà de molts pobles i ciutats. S'hi han integrat de tal manera que es fa difícil visualitzar si encara són al lloc de sempre

La primera cabina es va instal·lar al parc d'El Retiro de Madrid el 1928

o ja les han retirat, malgrat passar-hi cada dia per davant.

Per a moltes persones, a més, han estat imprescindibles a l'hora de comunicar-se. Sobretot per veïns nous i altres països, com Maria Sarasan (llegiu el complement), que van deixar el seu país i no tenien cap

mitjà per parlar amb la família. Les cabines telefòniques permetien poder-ho fer i, a més, sense haver de pagar un ronyó per la trucada a l'estranger. Per tant, s'han convertit en el record de l'arribada a un nou país per a centenars de persones.

En el seu moment, també van jugar un paper essencial en termes de comunicació a molts municipis. I passats els anys i malgrat la telefonia mòbil, encara ho són avui en aquells pobles petits que, com Ogassa, tenen problemes de cobertura. Això explica que en aquest cas l'Ajuntament s'oposi a la retirada de la cabina.

ANUNCI

sobre escissió parcial de la Fundació Privada Hospital Sant Jaume de Manlleu.

D'acord amb el previst en els articles 314.-1.5, i 335-2.2 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del Llibre III del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, es publica que el Patronat de la Fundació Privada Hospital Sant Jaume de Manlleu, degudament convocada i vàlidament constituïda, el dia 3 de novembre de 2022, va aprovar per unanimitat l'escissió parcial de la Fundació Privada Hospital Sant Jaume de Manlleu a favor del Consorci Hospitalari de Vic.

Es deixa expressa constància del dret de què gaudeixen els creditors de la Fundació Privada Hospital Sant Jaume de Manlleu d'obtenir el text íntegre de l'acord d'escissió parcial, al domicili social, així com d'oposar-se a l'escissió, en el termini d'un mes a comptar des de la data de publicació del present anunci.

Pere Prat Boix, secretari
Manlleu, 3 de novembre de 2022

El mal estat de la barana i la inundabilitat dels lavabos preocupen l'equip de govern

Ripoll perdrà la subvenció per reformar la façana de l'ajuntament

Ripoll

Jordi Remolins

L'Ajuntament de Ripoll ha hagut de renunciar a una subvenció al voltant dels 20.000 euros de la Diputació de Girona per reformar la façana de la casa consistorial, després que el Departament de Cultura de la Generalitat hagi obligat a presentar un estudi arqueològic. L'alcalde, Jordi Munell (Junts), va explicar en l'últim ple municipal que els usos religiosos que antigament havia tingut aquest edifici adossat al monestir de Santa Maria ha estat el motiu pel qual els responsables de Cultura estan posant traves a la seva rehabilitació.

L'edifici data del segle XVII i des del 1842 acull les dependències de l'Ajuntament. La façana d'estil neoclàssic era el motiu d'aquesta reforma accidentada. En una primera licitació no s'hi va presentar cap empresa per l'encariment dels preus dels materials. En la segona licita-

Vista de la façana de l'ajuntament de Ripoll, on s'havia de fer la reforma

ció n'hi van concórrer dues, i tot i haver adjudicat les obres a una d'elles, ara hi ha aquest requisit de Cultura. El regidor de l'àrea de Serveis al Territori, Joaquim Colo-

mer, va afirmar que en una visita recent de la consellera de Cultura de la Generalitat, Natàlia Garriga (ERC), la van intentar convèncer de la necessitat de les obres, en

les quals només s'incidirà en la planta baixa. A més del problema d'estabilitat que presenten les baranes, on ja hi falten diverses columnes i que suposen un risc per als

usuaris de l'edifici, també van argumentar que cada vegada que plou els lavabos que hi ha als baixos de les dependències es converteixen en inutilitzables, perquè es neguen d'aigua.

L'equip de govern considera imprescindible la reforma per disposar d'un edifici digne, i creu que és impossible poder enllestir les exigències del Departament de Cultura abans d'acabar l'any. Ara Joaquim Colomer treballa perquè la Diputació gironina destini aquests 20.000 euros a altres objectius culturals del municipi.

■ EN REBRÀ, EN CANVI, 420.000 PER LA TORRE

Els fons europeus Next Generation han aprovat provisionalment una subvenció de 420.000 euros per la rehabilitació de l'edifici La Torre, on es preveu fer una casa de cures. L'Ajuntament de Ripoll tirarà endavant el disseny de David Uró, de l'empresa PAM Projectes, que va guanyar el concurs públic durant la Fira de les 40 Hores.

El regidor de Serveis Econòmics del consistori ripollès, Josep Maria Creixans, va apuntar que si l'Ajuntament s'adapta a la quantitat aportada per Europa, no haurà d'afegir diners per aquesta obra.

Alba Oms, de Manresa, nova delegada de Salut a la Catalunya Central

Agafa el relleu en el càrrec a Imma Cervós

Vic

EL 9 NOU

En el marc de la reestructuració del govern de la Generalitat de Catalunya, el Departament de Salut –encapçalat des de principis d'octubre pel conseller Manel Balcells– ha nomenat Alba Oms com a nova delegada de Salut i gerent de la Regió Sanitària de la Catalunya Central del Servei Català de la Salut. Al llarg de la seva carrera professional, Oms (Manresa, 1970) va assumir diferents funcions entre el 1990 i el 2020 en l'àrea directiva a la fundació d'atenció intermèdia Sant Andreu Salut, al Bages. Amb la pandèmia va passar a ser delegada del conseller en l'àmbit residencial a la Catalunya Central, i tot seguit va accedir a la direcció dels sectors Anoia i Osona del Servei Català de la Salut. Des del gener d'enguany ha format part de l'equip

Alba Oms

d'Atenció Integrada Social i Sanitària.

Oms agafa el relleu en el càrrec d'Imma Cervós, que segons ha comunicat Salut continuarà al capdavant de la subdirecció regional de l'Agència de Salut Pública a la Catalunya Central.

Toni Riera repetirà com a candidat d'ERC a Campdevàrol

Buscarà millorar els bons resultats del 2019

Campdevàrol

J.R.

El cap de l'oposició a l'Ajuntament de Campdevàrol, Toni Riera, tornarà a liderar el partit en les eleccions municipals del mes de maig vinent. L'executiva local li ha renovat la confiança després dels bons resultats de 2019, on va aconseguir quatre regidors, es va convertir en la segona força del municipi i d'aquesta manera va assolir els millors resultats aconseguits mai pels republicans a Campdevàrol.

Toni Riera és regidor des del setembre de 2016, quan va substituir en el càrrec a qui havia sigut cap de llista l'any anterior, Jaume Garcia. El candidat republicà considera que ha arribat el moment "d'assolir l'alcaldia" i afirma que durant aquest mandat ha fet una oposició "constructiva i positiva".

Toni Riera

L'actual alcaldessa, Dolors Costa, encara no ha anunciat si es presentarà a la reelecció, però ja fa temps que ha deixat clar que en cas de fer-ho no serà sota el segell de Junts com en les anteriors municipals, sinó sota un paraigua independent.

Turull, Geis i Giró, a la presentació de Manoli Vega a Ripoll

Ripoll El Centre Cívic Eudald Graells de Ripoll acollirà aquest divendres a les 7 de la tarda la presentació de la candidata a l'alcaldia de Junts, Manoli Vega. L'acte serà presentat per l'actual alcalde i company de partit de Vega, Jordi Munell. També hi seran presents el secretari general de Junts, Jordi Turull; l'exconseller d'Economia de la Generalitat Jaume Giró, i l'exconsellera de Recerca i Universitats Gemma Geis. Vega és actualment regidora de Turisme, Comerç, Fires i Mercats. Al maig es va fer oficial que seria la cap de llista de Junts a Ripoll.

Aliança Catalana tria representants a Ripoll

Ripoll El partit Aliança Catalana celebrarà aquest divendres a la tarda el seu primer congrés local per triar la junta que l'encapçalarà de cara al proper mandat municipal. El grup que lidera Sílvia Orriols ha obert la trobada a tots els afiliats i simpatitzants. S'hi triaran els càrrecs de president, secretari, tresorer i dues vocalies. J.R.

NOTÍCIES

Roba que genera oportunitats

Botiga Amiga obre a Vic amb l'objectiu de fomentar l'economia circular i afavorir la inserció laboral

Vic

G.F. No és la primera vegada que Adeli Cruz es posa al capdavant d'una botiga. Ho havia fet al seu Brasil natal, just abans de dedicar-se a la docència del portuguès. El febrer del 2020 va arribar a Catalunya, on vivia un seu germà, i poc després la pandèmia l'obligava a quedar-se confinada a Barcelona "durant vuit mesos". Amb l'obertura va conèixer Vic "i em va agradar tant que hi vaig venir a viure". A la capital d'Osona hi va començar a fer cursos gràcies a Càritas, "sobretot per cuidar persones grans", però recentment li va arribar l'oportunitat d'incorporar-se a la Botiga Amiga impulsada per la Fundació Formació i Treball de la mà de la cooperativa Moda re-, i en col·laboració amb Càritas Diocesana de Vic, "i hi estic encantada". Tot i que ja havia treballat de cara al

A la imatge, Adeli Cruz i Fatiha aquest dijous al migdia a la nova botiga de Vic

públic i gestionant equips humans, "aquesta botiga és diferent".

I ho és perquè Botiga Amiga amb Moda re-, que acaba d'obrir a la rambla del

Carme de Vic, és un projecte que aposta, d'una banda, per fomentar l'economia circular recollint, gestionant i tornant a la venda roba de segona mà o restes de marques,

"d'home, dona, nens, sabates i de la llar", explica Cruz.

De l'altra, i tan o més important, perquè l'establiment afavoreix la inserció laboral de persones en risc

d'exclusió social. Ara mateix, a la botiga de Vic hi ha treballant tres dones: "Som totes veïnes de la ciutat, però amb els orígens al Brasil, el Marroc i Geòrgia". Totes comparteixen el fet que buscaven feina, "però no ens arribava l'oportunitat".

Amb els beneficis de la venda de la roba, "podem rebre un sou" i la fundació també pot mantenir o crear més iniciatives de formació i inclusió laboral. La Fundació

El projecte es fa en col·laboració amb Càritas Diocesana de Vic

Formació i Treball ja disposa de 20 botigues com la que ha obert a Vic en altres punts de Catalunya, i en breu l'entitat sense ànim de lucre obrirà una delegació a la capital d'Osona.

I és que com apuntava Cruz, Botiga Amiga "és especial", ja que treballar amb persones d'inserció laboral "requereix paciència, bon cor i no és només treballar". Una botiga de roba que genera noves oportunitats.

GUILLEM FREIXA

PUBLICITAT Serveis

Cuberta Serveis Funeraris, al seu costat.

VIC
Tanatori, crematori i oficines
8 sales de vetlla
Sala Multifuncional
Jardi del Repòs amb columbaris
Zona vending

C/ Sot dels Pradals, 2 - Vic

CENTELLES
Tanatori
3 sales de vetlla
Servei de cremació
Aparcament propi
Zona de descans

C/ dels Casals, 5 - Centelles

MANLLEU
Tanatori
3 sales de vetlla
Servei de cremació
Aparcament propi
Zona de descans

C/ Castellot, 15 - Manlleu

RODA DE TER
Tanatori
2 sales de vetlla
Sala Multifuncional
Servei de cremació
Aparcament propi

C/ Orient, S/N - Roda de Ter

Tel. 93 883 23 46

cubertaserveisfuneraris.com

Estudi d'interiorisme

Projectes i direcció d'obres

Habitatges, ús comercial, hostaleria i mobiliari

Prats de Lluçanès
+34 690 725 530
david@blanquedisseny.com
www.blanquedisseny.com

solucions a mida i processos que sumen

+Disseny
+Tall
+Plegat
+Soldat

+Muntatge
+Acabat
+Empaquetat
+Etiquetatge

SAVVILARÓ
metall en evolució

C. Indústria 11-13
Pol. Ind. La Quintana
08504 - Sant Julià de Vilatorrada (BCN)
Tel. 93 888 81 78
www.savvilaro.com

ES132847

Trenta anys d'agermanament

Sant Joan de les Abadesses Sant Joan i Le Palais-sur-Vienne (França) van celebrar els primers actes del 30è aniversari del seu agermanament entre dissabte i dilluns passat. Veïns de Le Palais i els seus representants institucionals varen allotjar-se a casa de famílies santjoanines i varen gaudir de tres dies de visites guiades i un dinar popular a Sant Antoni, que va aplegar 130 persones, a més d'un acte institucional en el qual ambdues parts varen intercanviar obsequis (a la foto) i es va projectar un vídeo amb imatges d'aquests trenta anys. La comissió de l'agermanament va valorar molt positivament la participació i, de forma especial, el fet que hi hagués gent jove entre els assistents, fruit de l'intercanvi entre escolars d'altres dècades. Està previst que l'abril de 2023, les famílies santjoanines tornin la visita a Le Palais. J.G.

MARC CARGOL

Fins sempre, Ramon

Antoni Noguer
Gestor-secretari jutjats de pau de Roda, l'Esquirol i les Masies de Roda

Aquest passat dia 1 va morir Ramon Roura i Viladecàs, jutge de pau de Roda de Ter durant 27 anys. No tan sols era un home de pau i un bon home com es diu col·loquialment sinó que era un home bo en tota la significació que comporta quan volem dir que era un home íntegre, respectuós, discret i auster.

El ha gaudit dels seus 92 anys de vida a Roda de Ter, amb l'estima de tots els seus conciutadans. Donava gust anar amb ell pels carrers i places de Roda i no hi havia ningú que no el deixés de saludar i intercanviar unes paraules amb ell. He gaudit de la seva companyia durant més de 20 anys i mai va faltar a la seva cita setmanal a l'oficina del jutjat, on a més de resoldre els afers puntuals sempre hi havia temps per parlar d'altres coses i ensenyar-me'n moltes més. Ell que deia que a penes "tenia estudis" no li calia cap títol acadèmic per ser un doctorat en la vida, i mira que no li va ser fàcil.

Nascut l'any 1930 va viure de petit els estralls de la guerra i sobretot la ignomínia de la postguerra, amb el pare injustament empresonat, simplement per ser d'esquerres, com tants d'altres que van patir presó, mort i exili –el de veritat, no la fatxenderia que ens volen vendre ara– i no essent fins a l'inici d'aquest segle XXI el reconeixement de la seva condició de fill de represaliat, on li vaig donar un cop de mà en els tràmits, si bé ell ni demanava res ni en feia ostentació, com tot el que feia.

Posat a treballar de ben jove, tota la seva vida laboral en el sector tèxtil, a Roda i finalment a Centelles fins a la seva jubilació, a poc a poc va anar conformant una família al costat de la seva estimada Carme i tirant endavant un país que també a poc a poc i amb l'esforç i treball de les persones com ells va anar sortint del fang que la guerra del 36 el va deixar. Gràcies a homes i dones com ell va anar prosperant i els que som fills d'aquella generació de grans pencaires ara en podem gaudir. Descansi en pau.

Rebi, a través d'aquestes ratlles, la meua admiració i consideració.

Prevenició contra els matrimonis forçats

Malla La Mancomunitat La Plana ha constituït aquest octubre la taula per la prevenició de la mutació genital femenina (MGF) i els matrimonis forçats. En la trobada hi van participar unes 23 persones vinculades a diferents serveis socials i d'atenció a la ciutadania. D'una banda, es va fer una explicació del que era la MGF, els tipus que existeixen, els factors de risc en noies que cal tenir en compte i un mapa amb els països on es porta a terme aquesta pràctica. De l'altra, es va presentar el treball que ha estat fent el grup motor de la taula, on s'han recollit casos que es poden produir a Osona i quins agents haurien d'actuar per fer prevenició o fer una intervenció d'urgència. El grup motor continua treballant en la millora del circuit per actuar en cas que es detectin casos de MGF o matrimonis forçats.

MANCOMUNITAT LA PLANA

Mor Antoni Cortés, molt lligat a les festes de Sant Albert de Vic

Vic

EL 9 NOU

Aquest dijous va morir als 91 anys Antoni Cortés. Nascut l'any 1931 al carrer Pla de Balenyà de Vic, era molt conegut per la seva implicació en les festes de Sant Albert del carrer de Gurb. En un extens reportatge publicat a l'edició d'EL 9 NOU del 22 de setembre de 2006, Cortés assegurava que per ell "Vic ho és tot". De fet, la

vinculació amb la seva ciutat natal era molt intensa. En deixava constància la seva gran afició per la UE Vic o la gran col·lecció de programes de festes i activitats a la capital d'Osona que havia anat col·leccionant. Des de la seva obertura, l'any 1981, i fins que es va jubilar a finals dels noranta Cortés va ser molt conegut com a conserge de l'Escola d'Arts de Vic. Una altra de les seves grans passions era el cinema.

Antoni Cortés i Ballester

Topi

La Unió Esportiva Vic i la Fundació s'uneixen al dolor per la pèrdua de l'avi del coordinador i entrenador del futbol base, Kevin Fernández, soci del club i un dels protagonistes del documental del centenari.

Descansi en pau.

Vic, novembre de 2022

Fèlix Ferrer i Fargas

Ha mort cristianament el dia 3, a l'edat de 92 anys.

A.C.S.

La seva esposa, Mercè Solà Segurañes; fills, Julià i Montse, Marta i Joan, Joe i Maite, Silvia i Pere; nets, besnets, germans polítics, nebots, cosins, tota la família i la raó social Frigorífics Ferrer, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que el tingueu present en les vostres oracions.

Les exèquies se celebraran aquest divendres, dia 4, a les 5 de la tarda, a l'església parroquial del Carme de Vic. L'acte de l'enterrament tindrà lloc tot seguit.

Domicili: c. Ges, 5. Capella ardent núm. 4 del Tanatori de Vic. Cuberta Serveis Funeraris. C. Sot dels Pradals, 2 (a partir de les 10 del matí de divendres, dia 4).

Vic, novembre de 2022

Santiago Mercader i Riu

Ha mort cristianament el dia 1, a l'edat de 78 anys.

A.C.S.

La seva esposa, M. Carme Boixaderas Armengol; fills, Joan i Anna, i Lourdes (†); nets, Quim i Joan; germans polítics, nebots, cosins, tota la família i la raó social Meisol, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que el tingueu present en les vostres oracions i us agraeixen les mostres de condol rebudes, així com l'assistència a la cerimònia de comiat.

Vic, novembre de 2022

Tot i anunciar-se un nou taller de cara al 2024 creuen que en realitat s'està desmantellant

Els treballadors d'Adif temen que l'empresa no compleixi el compromís de la base de Ripoll

Ripoll

Jordi Remolins

La reducció dels 15 treballadors de fa set anys als 3 actuals que Adif té a la base de manteniment de Ripoll ha encès els llums d'alarma entre els mateixos operaris de la companyia ferroviària. El nombre d'efectius sembla un indicador que, lluny de reforçar la instal·lació, en realitat s'està desmantellant la base, tal com també passa a altres centres allunyats de l'àrea metropolitana, com ara Portbou o Manresa. Així ho han explicat treballadors de l'empresa a EL 9 NOU.

La incidència que fa tres setmanes va afectar el pas a nivell del passeig Ragull de Ripoll, tancat durant tres hores per una errada en el sistema de seguretat, podria haver-se solucionat en només seixanta minuts en cas d'haver tingut personal a la base de manteniment ripollesa. Actualment, Adif no hi té destinat cap treballador de l'àrea de senyalització, que és la que soluciona problemes com el que es va produir aquell diumenge a la tarda. La majoria d'àrees de manteniment de la companyia –on també hi ha parcel·les com catenària, vies, telecomunicacions i prestacions– no tenen personal a Ripoll, i, per tant, és complicat que un problema se solucioni ràpidament perquè els operaris han de desplaçar-se des de Vic o Montcada. Tot plegat

L'estació de trens de Ripoll i, al fons, la base d'Adif

fa creure als treballadors de l'empresa que el tancament de la base de manteniment de Ripoll és només qüestió de temps i no hi ha marxa enrere.

Fa anys Adif ja va estar a punt de tancar la base de Ripoll, però no va fer-ho efectiu després de diverses reunions dels treballadors, que en ser un major nombre que els actuals van poder-ho aturar amb l'ajuda de l'alcalde de Ripoll, Jordi Munell, i el coordinador del Pla de Rodalies de Catalunya, Pere Macias.

Precisament, durant el mes de juny Munell va anunciar que Adif s'havia compromès

Fa set anys a la instal·lació hi havia 15 operaris; ara en queden només 3

a convertir Ripoll en un centre logístic de la línia R3 i punt de referència de l'eix pirinenc, amb l'edificació de dos-cents metres lineals a la zona ferroviària de l'estació. Renfe ja va fer arribar un plànol del nou taller al regidor de l'àrea de Serveis al Territori de l'Ajuntament ripollès, Joaquim Colomer,

qui preveia que s'hi crearan una vintena de llocs de treball directes, a banda de l'activitat satèl·lit que generaran. El mateix Colomer afirma que "estem vetllant i pressionant pel compliment del compromís d'Adif".

Coincidint amb la incidència del tancament de les barres de fa unes setmanes, tant l'Ajuntament de Ripoll com el Consell Comarcal del Ripollès, que presideix el mateix Colomer, van fer arribar la queixa a la companyia ferroviària, demanant que s'agilitzi el nou taller per evitar temps d'espera tan elevats quan hi hagi avaries.

El fiscal relaciona adjudicacions a Prats, Sant Hipòlit i Tona amb el 'cas 3%'

Vic

V.P.

La Fiscalia Anticorrupció demana penes de fins a 21 anys de presó per a una trentena de membres de la suposada trama de finançament irregular de Convergència, coneguda com a cas 3%. Hi ha polítics i empresaris acusats, així com 16 persones jurídiques, entre les quals hi ha CDC i PDeCAT, dels delictes d'organització criminal, frau a les administracions públiques, corrupció entre particulars, tràfic d'influències, suborn, prevaricació i blanqueig de capitals.

Entre les obres que haurien estat utilitzades per desviar diners cap a Convergència i les seves fundacions hi ha el CAP de Prats de Lluçanès, que es va adjudicar a la constructora Rogasa per 2 milions d'euros, i la reparació estructural parcial de l'escola Abat Oliba de Sant Hipòlit de Voltregà per 541.158 euros. El fiscal creu que l'osonenca Certis va ser l'empresa guanyadora d'aquest concurs "per les donacions i relacions" amb Andreu Viloca, un dels principals acusats. En el cas de Tona, el fiscal relata missatges que el llavors alcalde Josep Salom va enviar al responsable de l'empresa a qui es va adjudicar el servei d'enllumenat públic del municipi per 3 milions d'euros. Segons el fiscal, Salom, que no està entre els acusats, li va demanar diners per a la campanya electoral i, a més, l'empresari, abans de guanyar el concurs, va ingressar 50.000 euros a un compte de la fundació CatDem.

Jordi Munell, a la reunió de Junts amb el govern d'ERC

Ripoll Jordi Munell va ser un dels tres membres de la comitiva que el grup parlamentari de Junts va enviar dimecres a reunir-se amb el govern de la Generalitat, integrat des de fa un mes per ERC en solitari, a fi de tractar l'aprovació dels pressupostos de 2023. L'alcalde de Ripoll i diputat al Parlament va assistir-hi acompanyat de Mònica Sales i Joan Canadell. La reunió va ser un punt d'inici per a la negociació, i una de les primeres oportunitats per refer ponts entre Junts i els republicans. J.R.

Trobada al Lluçanès de les associacions de gent gran d'Osona

Prats de Lluçanès Després de dos anys marcats per la pandèmia, les associacions de gent gran d'Osona van recuperar la trobada

anual. En concret es va fer al Lluçanès, on els participants van visitar el Museu de la Terrissa, a Oristà, i el santuari de Lurdes a Prats de Lluçanès. Al mateix municipi s'hi va fer un dinar de germanor.

Sant Joan se suma a la moda del bicibús

St. Joan de les Abadesses

Onze alumnes de l'institut escola Mestre Andreu s'han inscrit al bicibús que cada dimecres els portarà amb bicicleta al centre escolar, acompanyats per adults. Dues rutes amb diferents parades en el seu trajecte sortiran de la Coromina del Bac i el barri de l'Estació, amb la voluntat d'implantar la mobilitat sostenible al municipi. Gràcies a la iniciativa es calcula que s'estalviaran les emissions equivalents a cinc vehicles de motor per portar nens a col·legi. J.R.

EL 9 NOU

Tard o d'hora tots els ajuntaments hauran de fer un pas més per augmentar la recollida selectiva i reduir les deixalles que van a parar als abocadors. En cas que no ho facin, el rebut de les escombraries no parerà d'encarir-se. Hi ha diferents sistemes que permeten augmentar el reciclatge –a Osona, per exemple, Centelles i Torelló aposten per mantenir els contenidors al carrer amb xips–, però el porta a porta és el que acredita un major grau d'eficiència. Com a mínim, en els pobles petits. Ho és perquè és el que permet un major control que es facin bé les coses. No obs-

Manlleu, ciutat pionera en el porta a porta

tant això, és el que requereix un esforç més gran dels veïns. El civisme, la consciència mediambiental i la solidaritat de pensar en el bé comú no és el mateix per a tothom. A Osona hi ha 22 municipis que apliquen aquest sistema de recollida del qual Tona va ser pioner. Gràcies a això, s'ha liderat durant anys el rànquing de les comarques que més reciclen, tot i que darre-

rament Osona ha estat superada per la Conca de Barberà i el Berguedà. Per fer un pas més calia que els municipis grans s'hi impliquessin. Manlleu ha agafat la bandera i des de dimarts no només és el municipi més gran d'Osona que implanta el porta a porta, sinó que és la segona ciutat més habitada de Catalunya amb aquest sistema. La seva aplicació tindrà un cost de

22 milions d'euros en vuit anys i l'Agència Catalana de Residus en subvencionarà una part. Segurament no serà un camí de roses. Aquests primers dies hi ha hagut queixes pels inconvenients de la retirada prematura de contenidors –s'havia d'haver esperat més a última hora i fer-ho de cop– i les incidències lògiques d'un canvi tan important. I més tenint en compte

la configuració urbanística, amb blocs de pisos on viu molta gent. Ara bé, també hi ha motius per a l'optimisme. Més del 80% dels veïns havien recollit prèviament el *kit* que s'entregava i dimecres, el dia que tocava la recollida de l'orgànica, més de la meitat (el 54%) van treure-la. Qualsevol canvi genera veus crítiques i segur que n'hi haurà. Però l'augment del reciclatge ja no és només una qüestió de consciència mediambiental, també de butxaca, perquè si no s'avança en aquesta direcció els costos augmentaran de forma exponencial. El següent pas ha de ser que pagui més qui menys recicli i es premii el civisme.

La Pilarín

'Heartstopper'

Marina Martori

Escriptora i gestora cultural

@marina_martori

La meua filla, que és la veritable especialista en el tema, diu que el còmic és mil vegades millor que la sèrie. Alice Osman n'és la creadora. I el còmic ja havia convençut milions de lectors abans que la sèrie de Netflix no fes el *boom* que ha fet. La meua filla diu que, de fet, la sèrie no és bona. Que no és del tot fidel, que fa salts, que avança coses, que d'altres les fa massa ràpides, que els actors no acaben d'ajustar-se realment als personatges. Qui s'enamora d'un llibre poques vegades trobarà el mateix enamorament en la versió sèrie o cine. Això ja passa. No és única, la meua filla, ni la seva passió per *Heartstopper* ni la passió entre les masses per un cert producte, per un determinat producte fet, d'altra banda, per triomfar com ho ha fet aquest.

Heartstopper és una meravella. La història és senzilla, bonica, profunda al mateix temps i que encaixa fantàsticament no només amb el seu públic potencial sinó amb els temes més profunds que interessen a aquest públic.

Quan jo tenia l'edat de la meua filla lluitàvem perquè tothom pogués dir obertament la seva inclinació sexual. Perquè l'amor fos lliure i estimar fos estimar independentment del gènere que tenies i t'agradava. Ara, per a la generació que adora *Heartstopper* el mateix gènere és l'interès. La multiplicitat d'opcions, de voluntats, de possibilitats, l'interès i la capacitat d'obrir la ment i mirar de dinamitar el sistema bigènere que ens ha encotillat

segons clixés i paradigmes en homes i dones.

Sempre hi haurà neandertals. Això sí. Sempre. Aquests no evolucionen des de fa mil·lennis. I els semblarà que tot això del gènere són mandangues i que el que tens entre les cames et defineix i punt. Quan parlem de tot això amb la meua filla arri-

bem a consensuar que quan tu parles o interactues amb una persona ho fas parlant-li al cor, a com se sent, no al que té de genitals. Així és molt més fàcil entendre que poc cal discutir com se sent o es vol definir una persona. Li parles al cor i el cor tria el que vol ser, i ja està. Aquesta sèrie ho treballa, això. *Sex Education*, també, i a mi m'agrada molt, molt més, però no ha arrasat com ho ha fet *Heartstopper*.

El públic s'hi ha sentit reflectit, mirall d'un paradigma de llibertat que, ei, no sempre som capaços de defensar ni quan som fans d'aquesta llibertat de gènere i de sexualitat. Fans de la sèrie han obligat

Quan tu parles o interactues amb una persona ho fas parlant-li al cor, o com se sent, no al que té de genitals

un dels protagonistes a reconèixer la seva bisexualitat i lamentaven que es feia passar per gai per ser més popular entre els propis fans de la sèrie.

L'actor –que a mi m'agrada molt, ho reconec–, Kit Connor, ha dit públicament que hi ha gent que no ha entès res de la sèrie perquè *Heartstopper* és una història d'amor. D'amor i llibertat i ja està i que la pressió que ha rebut i les crítiques demostren que, fins i tot en aquesta generació que vol dinamitar l'assumpte dels gèneres i les sexualitats, els judicis i els tòpics continuen dins nostre.

Fan falta molts *Heartstoppers* encara. Que vinguin.

PROTAGONISTES

Lluc Crusellas

Xocolater

El pastisser de Santa Eulàlia Lluc Crusellas, cap de pastisseria del grup Pavic, ha guanyat el World Chocolate Masters, que el catapultava com el millor xocolater del món. Un guardó que li donarà projecció internacional.

Marina Vilalta

Pastora

Bruguera ha homenatjat la que ara és la seva veïna més popular, la pastora Marina Vilalta. Una de

les darreres representants d'un món rural que es perd i en què les dones tenien un paper bàsic. I poc reconegut.

Fiona Albó

Dona transsexual

Va fer el procés de transició perquè era conscient de ser una noia atrapada en un cos de noi. Va patir una pubertat més complicada del que ja és habitual.

Ara se sent bé i ha tingut la valentia d'explicar-ho als seus veïns de Sant Julià.

Maite Anglada

Regidora de Manlleu

L'aposta de Manlleu per implantar la recollida porta a porta era arriscada. És el segon municipi més gran de Catalunya

que l'aplica. Encara és d'hora per fer-ne una valoració, però cal donar un vot de confiança.

TRIBUNA

El Camp de l'Arpa

Ramon Casanoves

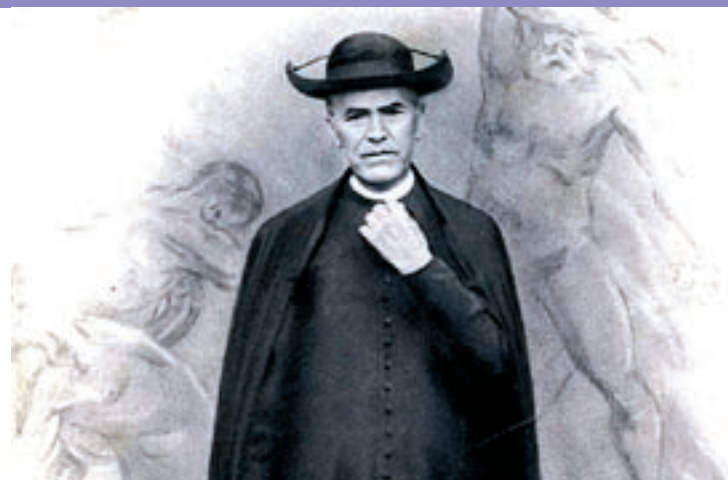
Volia pujar al metro de la línia blava a l'estació de Diagonal-Passeig de Gràcia fins a la Sagrera, i abans d'entrar a l'ascensor que porta a les andanes vaig mirar el Passeig de Gràcia fascinat, era un moment realment bonic!

I a més complia 200 anys d'existència des que es va començar a urbanitzar. Del Portal de l'Àngel de Barcelona fins a la vila independent de Gràcia hi havia horts i un gran descampat en declivi, de muntanya a mar. Semblava que no era de ningú però tenia grans propietaris que formaven part de la burgesia barcelonina del segle XIX, i on volien construir-hi magnífiques cases senyorials en un estil que s'havia posat de moda: el modernisme. La Vila de Gràcia començava més amunt, des de la capella franciscana de Jesús fins a la muntanya. De Barcelona s'arribava a Gràcia per un fangós camí de carro dit "Camí de Jesús".

El metro comença a rodar i a la primera parada, a l'estació Verdaguier, obro el darrer llibre escrit per Narcís Garolera *Al peu de la lletra*, de Viena Edicions 2021, un assaig sobre escrits no gaire coneguts dels grans noms de la literatura catalana, i precisament aquí sota el monument a Jacint Verdaguier, l'únic eclesiàstic que es va lliurar de la destrucció vandàlica l'any 1936. Fins a la Sagrera quedaven tres parades: Sagrada Família, Sant Pau-Dos de Maig i Camp de l'Arpa. Abans d'arribar a destí faré un recés literari a l'andana de Camp de l'Arpa i tornaré a llegir amb calma Jacint Verdaguier amb aquell català de quan encara Pompeu Fabra no havia ordenat la llengua.

"Sota l mes meridional dels sis turonets que allargant l'escalinata gegantina del Tibidabo en direcció de Sant Martí de Provensals, y damunt la nova Iglesia del Clot, s'esten clapejat per blanques cases y bermellas teularias, y creuat y recreuat per camins y carreteras plens de fanch al ivern arrastellats de pols al estiu, lo celebre i poch simpatic Camp de l'Arpa... hi ha un barriet que te dos carrers á (la) banda del nort, anomenats d en Roba-cols... Al cap d allà del mes llunyà de Barcelona acabo de visitar un jornalero que acaba de tenir la desgracia de trencarse la cama. L he trobat estirat en un llit, ahont no s' havia canviada la roba de molt temps, Li diuhen lo Moro... "Teniu fret?", li he dit veyentlo tan mal arropat y sota teulada. "No", m ha respost... "Déu dona l fret segons la roba"... Donchs aquell home estava tranquil y resignat, y no (sé) si per donarme plaher à mi, ha despenjat la guitarra y l'ha comensada á puntejar, preparantse per cantar una cansó aragonesa (es ell del darrer poble de Catalunya, Ulldecona) á lo que jo no he vingut be, semblantme ja riures de tan trista y llastimosa situació."

És evident que Verdaguier atenia els desemparats en una situació on no hi havia cap ajuda social, sols la caritat, i s'esforçava a caminar des de Barcelona fins al Camp de l'Arpa. Aquest territori formava part del municipi independent de Sant Martí

Verdaguer atenia els desemparats quan no hi havia cap ajuda social, sols la caritat, en un territori anomenat a finals del segle XVIII l'obrador de Barcelona i més tard "El Manchester català"

de Provençals, anomenat a finals del segle XVIII l'obrador de Barcelona i més tard "El Manchester català". Fàbriques de teixits d'indianes, adoberies, d'àcid sulfúric i nítric, de cordes de vaixells, de tints, molins de farina i magatzems de blat, d'altres cereals i patates. La majoria d'obers provenien de l'Aragó i de Catalunya endins i, a poc a poc, la industrialització es va anar estenent cap al municipi veí de Poble Nou fins a mar en projectes més avançats. De fet el Camp de l'Arpa era la part més alta de tota la zona del Clot, tal com el nom molt bé indica, una depressió del terreny des d'una elevació i fent un veritable clot. En moments de crisis socials i reivindicacions obreres es van crear entitats associatives que avui encara perduren com el Foment Martinenc, l'Orfeó Martinenc i la Formiga Martinenca, i més endavant la coneguda Escola d'Arts i Oficis del Clot-Camp de l'Arpa.

A partir de l'any 1845, amb l'arribada d'una forta immigració, sobretot aragonesa, el barri es va urbanitzar amb molta celeritat i més quan la quadrícula del Pla Cerdà va arribar a fregar els seus límits i conservant fins avui un entramat de carrers i racons amb personalitat pròpia. El projecte de l'avinguda Meridiana va partir el barri del Clot-Camp de l'Arpa en dues zones al principi difícils de comunicar. L'annexió a la ciutat de Barcelona es va produir el 1897. I la gran paradoxa! De fet el nom de Camp de l'Arpa procedeix possiblement de l'existència d'un dolmen citat el 1037 al Cartulari de Sant Cugat com a "ad ipsa archa". El nom actual podria ser la deformació de l'original "Arca". Caram, va dir ell!

+ vist EL9NOU.CAT

- 1 Emotiu gest de Pilarín Bayés per acomiadar la seva filla
- 2 Cremen pneumàtics en l'incendi d'una nau a Vic
- 3 L'ANC estrena un nou local gràcies a l'herència d'un veí
- 4 Espectacular fuga d'aigua a la plaça del Mil·lenari de Vic
- 5 Detenen a Manlleu un noi que tenia una ordre de crida i cerca de la Policia Nacional

A correueta

Jordi Vilarrodà

Diumenge, 30. Dia de visites a cementiris, previ a Tots Sants.

Aquests dies recordo l'anècdota que em va explicar fa temps un alcalde novell del Ripollès, a qui un altre de veterà li va donar consells per encarar el seu camí polític. I entre els bàsics, el de tenir cuidat el cementiri. Aquests dies haurà estat el barem amb què alguns ciutadans hauran avaluat l'eficiència dels seus ajuntaments. **Dilluns, 31.** Rebombori per les declaracions de Joaquim Nadal al programa de Gem-

De cementiris, i de Nadal, Pilarín i Dodas

ma Nierga en què proposa com a sortida a la situació de Catalunya el retorn a l'Estatut de 2006, tal com era abans que a Madrid hi passessin el ribot. Es pot estar d'acord o en desacord amb la proposta, i fins i tot es pot discutir si Pere Aragonès l'havia de fitxar per al govern... tot i que això són figures d'un altre paner. Però no és cap sorpresa ni enganya. Nadal és dels polítics que reflexiona i escriu, i just ara fa quatre anys va publicar el llibre

Catalunya, mirall trencat (Ed. Pòrtic), on hi ha el seu full de ruta per al país, ben detallat. L'entrevista es va publicar a *El 9 Magazín* d'EL 9 NOU el 23 de novembre de 2018. Potser no és casualitat que en pocs dies el veterà polític gironí tingui un protagonisme més notori que el que li correspondria com a conseller d'Universitats i s'hagi convertit *de facto* en un portaveu de l'executiu.

Dimarts, 1. La Pilarín ens ha donat una lliçó de vida en la

mort de la seva filla. En el seu darrer i preciós gest d'amor pintant flors al taüt.

Dimecres, 2. El vertigen del pas del temps és evident al veure que avui Anna Dodas hauria complert 60 anys. Inevitablement, un es pregunta què seria avui l'escriptora de Folgueroles. Gairebé amb tota seguretat, una figura importantíssima de les lletres catalanes, atesa la progressió fulgurant que seguia quan la van assassinar, i la riquesa d'allò que va tenir temps d'escriure. Tenim el petit consol, si més no, d'haver pogut assistir a la recuperació de la seva figura per part de les noves generacions de poetes. En elles, viu per sempre.

COM HI HA MÓN

Fotos velles

Jaume Espuny

Aquests dies es commemoren els 40 anys del primer govern socialista espanyol comandat per Felipe González. Els diaris n'han dit alguna cosa i han acompanyat la informació amb una foto on s'hi veuen tots els nous ministres col·locats, com sempre en aquesta mena de fotos, en una escalinata. No, aquí no cal el llenguatge inclusiu, tan farragós per cert, no cal dir "tots/tes els/les nous/ves ministres" o "totis els/les nous/ves ministr@s". No cal per la senzilla raó que a la foto tots els ministres són homes, tots van amb vestit de tergal i corbata, la majoria amb patilles, quatre amb barba i un només amb bigoti. Són homes. Porten corbata fins i tot González i Alfonso Guerra, que de seguida que van ser nomenats l'un i l'altre president i vicepresident van abandonar els jersers i les jaquetes i pantalons de pana que vestien quan eren a l'oposició i es van comprar una corbata.

Aquesta foto, avui, només 40 anys després, seria impossible que es pogués fer sense que es muntés una revolució. Ni una dona al govern. I si no en van nomenar cap, de dona, no va ser per mala fe o per misogínia, sinó que a l'any 1982 a ningú li passava pel cap que una dona fos ministra. Per cert, al primer govern de la Generalitat de Jordi Pujol, el 1980, tampoc hi havia cap dona. Avui, el 2022, tant al govern espanyol com al govern català, les dones són majoria. Encara falta molt per arribar a la igualtat total entre homes i dones, però el progrés que s'ha fet en els últims anys és més que notable, diguin el que diguin les feministes més radicals. Encara falta, però, una presidenta. A Catalunya va estar a punt i ja hauria sigut mala sort que la primera dona presidenta fos de Ciutadans.

Enric Casulleras

Economista i professor de la UVic-UCC
 @enriccasulleras

Si se't presenta l'ocasió i tens coratge, amic lector, val la pena que descobreixis tots els camins i racons del nostre país voltant-lo amb bicicleta. Sa, bonic i barat. Si ets jove i/o estàs en forma, tresca pel Montseny, les Guillerries, les Gavarres, el Collsacabra, Rocacorba, els Rasos de Peguera, el Montsec o el Montsant. Si les cames et fan figa i/o t'acostes a una edat provecta, pots rodar per la Plana de Vic, el Pla de l'Estany, el Pla d'Urgell, la Noguera, el delta del Llobregat, el de l'Ebre o per l'Empordà.

Ara, si pedales per l'Empordà, assegura't de dur un mapa detallat, sigui en paper o sigui digitalitzat i amb localitzador per satèl·lit. Si et refies dels indicadors, has begut oli.

"Com!", dirà el lector ben informat. "Si la Diputació de Girona es va gastar una fortuna retolant tots els trencalls de tots els camins!"

Al funcionari que se li va acudir la brillant idea d'informar de manera tan exhaustiva els viatgers de com n'és de saludable perdre's al camp, suggereixo que el deixin en una barqueta al mig del mar sense brúixola i que torni remant

Efectivament. Això és el que va fer. I d'una manera ben original, per cert.

El ciclista suat, cansat i assedegat després d'acumular molts quilòmetres a les cames, arriba a una nova cruïlla; el paisatge és deliciós i planer, tocat dels colors de la tardor; els camps inundats de l'arròs de Pals han quedat enrere, i ara comença a preguntar-se cap on ha de tirar per arribar a Palafrugell abans no fosquegi. D'aquests camins que surten del trencall, un deu anar cap a Palau-sator i l'altre cap a Fontclara. Veu uns indicadors que espera li donin el desllorigador de l'embrolla. S'hi atansa. I què s'hi troba?

Doncs això: quatre rètols, un per a cada camí, que assenyalant l'horitzó de bellesa infinita aclareixen que tots els camins són saludables.

De fet, el ciclista no se'n pot pas sorprendre; des que ha sortit, un parell d'hores abans, ha comptat més d'un centenar de rètols, i tots indicaven el mateix: que l'iti-

nerari era saludable. Vols fer un bany a la Gola del Ter? Segueix l'itinerari saludable. Vols atansar-te al Montgrí? Ho trobaràs tot molt saludable. Vols remuntar el Ter, per Torroella, Verges i Colomers, cap a Girona? No et pots perdre: segueix l'itinerari saludable.

El ciclista, després de donar moltes voltes més perdut que un diputat de Cs al Parlament Europeu, claudica; ell sol no se'n surt, i ha de demanar indicacions als indígenes. Està marejat com un ànec, el cel s'està enfosquint i no té ni idea de per on tornar a Palafrugell. Però no es pot dir que no hagi fet salut.

A l'inspirat funcionari de la Diputació que se li va acudir la brillant idea d'informar de manera tan exhaustiva els viatgers de com n'és de saludable perdre's al camp, suggereixo que el deixin en una barqueta al mig del mar i que torni remant. Sense brúixola.

Potser no arribarà a temps per sopar, però segur que farà molta salut.

12.521 raons

Josep M. Reniu
Mirella Cortès
Senadors d'ERC

Aquest és el volum d'habitatges de la Sareb al nostre país. Uns habitatges que, no ho oblidéssim ni un moment, hem pagat entre tots. Fruit de la crisi financera de principis de segle, es va optar com sempre per privatitzar els beneficis i socialitzar les pèrdues, tot salvant unes entitats bancàries que s'havien omplert les butxaques durant anys i havien enganyat els usuaris amb clàusules abusives. Ens van dir, repetidament, que aquell rescat no el pagaria la ciutadania, que no ens costaria ni un cèntim. Era mentida.

L'Estat espanyol va rescatar els bancs, efectivament, però es van oblidar de la ciutadania. Això ho va dissenyar el govern del PP, i ho ha mantingut el govern del PSOE, malgrat que és a bastament conegut que l'Estat espanyol està a la cua d'Europa en parc públic d'habitatges. Però, ai las, resulta que ha destinat milers de milions d'euros per adquirir uns

pisos que l'Estat ha regalat a fons voltors perquè especulin amb uns actius que, repetim-ho una altra vegada, són de tots. I qui hi perd? La ciutadania.

Com pot ser que un govern autoanomenat el més progressista de la història no garanteixi un retorn social que serveixi per resoldre les urgents necessitats en matèria d'habitatge de la ciutadania? Què els ho impedeix? Qui els ho impedeix?

L'Estat ha destinat milers de milions per adquirir uns pisos que després ha regalat a fons voltors perquè especulin

El grup d'ERC al Senat hem destinat molts esforços per acabar amb aquesta ignomínia. Ens hem reunit amb la direcció de la Sareb, i hem acompanyat i donat suport als ajuntaments per confirmar si les promeses de Sareb, que ens deien que estaven encantats de col·laborar amb els ajuntaments per fer convenis, eren certes. Però la realitat és tossuda: la Sareb segueix actuant en defensa dels interessos de mercat i, llevat de casos comptats d'èxit com Roda de Ter, els ajuntaments no poden disposar dels

habitatges buits que estan als seus municipis i que ja hem pagat suficientment amb diners públics, de tothom.

Francament costa d'explicar i d'entendre. De fet, crec que no hi ha ningú amb dos dits de front capaç de justificar aquesta mena de política en els moments d'emergència social, econòmica i habitacional que estem vivint. I la Sareb no ajuda en res als ajuntaments: no especifica quants pisos tenen al municipi ni quin és el seu estat; els canvia d'interlocutor cada dos per tres o, el més greu, sovint els nega qualsevulla possibilitat de convenir els pisos per a lloguer social. És a dir, opacitat en tots i cadascun dels aspectes al voltant de la Sareb, on el trilerisme en la gestió dels seus actius immobiliaris els pateix la ciutadania.

La darrera mostra d'aquesta indolència inacceptable ha estat la moció que hem defensat al ple del Senat el dimecres 19: PSOE i PP van sumar els seus 217 escons per votar en contra i tombar-la, mentre que les forces independentistes i nacionalistes (ERC-EHBildu, PNB, Junts, i els diferents partits dins la "Izquierda Confederal") reclamàvem la cessió dels actius immobiliaris per a finalitats socials. La imatge resultant és nítida i clara, oi?

En tot cas, no defallirem i persistirem, com sempre fem des del nostre compromís republicà amb la gent. Si el deute és nostre... els habitatges també!

Rius, turons i l'ecosistema urbà de la ciutat de Vic

Joel Vidal
Geògraf
@joelvs

El Puig dels Jueus, l'Era d'en Sellés, el Castell d'en Planes i l'Ausoneta. Topònims que ens són ben familiars als vigatans, gurbetans i gent de la rodalia. Un conjunt de turons testimoni tan típics del paisatge de la plana col·locats l'un al costat de l'altre, que fan de divisòria d'aigües entre el rec de l'Esperança, per una banda, i els rius Mèder i Gurri, per l'altra.

Al llarg de les últimes dècades, el creixement urbà de Vic, dels seus polígons industrials i, també, de la conurbació amb alguns municipis limítrofs, ha convertit aquests turons en veritables pulmons verds de l'àrea urbana que habitem avui. Una línia més o menys verda que separa el nucli urbà de Vic dels polígons industrials i de Gurb que, malgrat estar ja pràcticament integrada dins la trama urbana de la ciutat, encara té força continuïtat paisatgística i una diversitat d'ambients sorprenent: espais agrícoles i una bassa al Puig dels Jueus, l'arborètum de l'Era d'en Sellés, una zona forestal al Castell d'en Planes. S'hi han vist multitud d'espècies d'ocells, papallones, fins i tot guineus i alguna mostela.

La ciutat la formen un conjunt d'elements interrelacionats entre si: els seus habitants, el comerç, l'espai públic, la mobilitat, els espais verds o les hortes que en un passat hi havia hagut i que no estaria gens malament recuperar, per posar només alguns exemples. Si algun d'aquests elements falla, tot el sistema es desequilibra. Als ecosistemes naturals del nostre entorn els passa el mateix. En el cas de Vic, infraestructures verdes com els turons que he mencionat o els eixos fluvials del Mèder i el Gurri són elements clau per mantenir l'equilibri i el bon funcionament de l'ecosistema urbà.

Dit això, no sé si som prou conscients de la importància de preservar aquests espais, i com d'afortunats som, com a vigatans, de poder-los tenir a la nostra ciutat. Suposo que haurem de donar les gràcies a la plana que ens acull per haver-nos regalat turons i rius a dins de Vic, illes verdes que depuren l'espai urbà de contaminació, soroll, ritmes frenètics i, no menys important, li aporten biodiversitat.

Malgrat això, sembla ser que últimament l'afany d'edificar en espais que abans estaven lliures de ciment va a més i per exemple a la plaça del Mil·lenari no n'hi ha prou amb els blocs de pisos que ja s'hi estan fent que està previst fer-ne més al costat de l'antic convent de la Torre Espona. Posar més ciment a l'entorn dels turons del Castell d'en

L'actual context de crisi ecològica i social ens diu que el paradigma del creixement cada cop és més inviable i que fariem bé de posar al centre de totes les decisions la qualitat de vida, el bé comú i l'equilibri de l'ecosistema

Planes i l'Era d'en Sellés perjudica la continuïtat paisatgística d'aquesta interessant infraestructura verda, i és totalment innecessari tenint en compte que en altres zones de la ciutat ja hi ha solars buits i carrers fantasma.

Potser fariem bé, des del nord, de mirar més cap al sud, i veure el que comporta a l'entorn dels barris d'Osona, Santa Anna i la Serra la no-construcció de la pota sud, o inspirar-nos en la lluita dels veïns del Remei per conservar un espai públic com la plaça de la Noguera. Per molt que el POUM digui unes coses, l'actual context de crisi ecològica i social ens diu que el paradigma del creixement cada cop és més inviable (ha sigut viable, mai?), i fariem bé de posar la nostra qualitat de vida, el bé comú i l'equilibri de l'ecosistema al qual formem part al centre de totes les decisions que es prenen.

L'ACCENT

Conspiranoics

Víctor Palomar
@vicpalomar

L'endemà de la coronació de Lluç Cru-sellas com a millor xocolater del món rebo un missatge al mòbil d'aquells que diuen "reen-viat moltes vegades" amb el vídeo del seu discurs des de París i amb el text: "Al TN Nit (sic) han amagat el seu discurs en català". Segur que hi ha qui creu que a TV3 hi ha ments perverses que es dediquen a censurar discursos en català amb qui sap quines intencions. Cada cop que a les xarxes socials d'EL 9 NOU pengem una fotografia d'un paisatge on es veu l'estela de condensació que deixa un avió de seguida hi ha qui comenta que són *chemtrails*, misteriosos compostos químics amb els quals ens fumiguen a tots per provocar-nos malalties. O quan mostrem imatges del pantà de Sau sota mínims, algú retreu que amaguem que ens el buiden per atemorir-nos d'un qüestionable canvi climàtic. Les teories de la conspiració són tan antigues com la humanitat. La nostra generació n'hem viscut moltes: la negació de l'arribada de l'home a la Lluna, els interessos ocults darrere els atemptats de les Torres Bessones i de l'11-M a Madrid o la suposada manipulació de vot als Estats Units que va suposar la derrota de Trump. Sens dubte que la pandèmia s'emporta la palma. Llegia fa poc, diria que fa més pinta a falla que de fet real, d'un home que anava amb mascareta en un supermercat. Era l'únic. Una dona en to burleta li retreu la seva ignorància i que visqui amb por perquè es creu tot el que els governs diuen del suposat virus fabricat en un laboratori. L'home s'abaixa la mascareta, se li acostava a un pam de la cara i li diu: "Tranquil·la, que no ho feia per mi això de protegir-me, ho feia per vostè perquè aquest matí he donat positiu". Encara la busquen.

REEDUCANT LA MIRADA

Temps de recol·lecta

Laura B. Serna
Professora i periodista
@LauraBSerna1

Parlava d'elles i de totes. La primera persona que vaig escoltar parlar en femení utilitzava l'article *la* i el plural *les* per a totes les professores. Era una companya del cicle agrari amb la qual vaig coincidir, ara fa sis anys. Vestia samarretes de tots colors: en defensa de l'escola pública, dels drets de les treballadores i del sector ramader. I les seves paraules... les seves paraules m'empoderaven. Era la primera vegada que escoltava expressions com: *totes nosaltres* o *les que estem aquí avui*. I aquells *totes* i aquells *les* van plantar una llavor en la jove de 23 anys que era, que bevia de les seves paraules i que, sense ser-ne gaire conscient, començaria a semblar un camí cap a l'empoderament.

Guardo una segona primera vegada a la memòria. Aquesta va tenir lloc poc temps després, en una classe amb alumnes de primer. Recordo que per explicar les normes d'apostrofació (i les seves excepcions) feia referència a les paraules masculines i les paraules femenines. I dibuixant a la pissarra un esquema per a l'alumnat que ajudés a retenir la informació, vaig començar a pintar al costat de l'article femení una noia (amb cabell llarg) i al costat de l'article masculí un noi (amb cabell curt).

Fer dibuixos a la pissarra sense cap estereotip de gènere s'ha convertit en un joc per a mi

nes i les paraules femenines. I dibuixant a la pissarra un esquema per a l'alumnat que ajudés a retenir la informació, vaig començar a pintar al costat de l'article femení una noia (amb cabell llarg) i al costat de l'article masculí un noi (amb cabell curt).

A mig dibuix, però, vaig canviar d'opinió. "T'has equivocat", em van fer notar unes quantes alumnes. Jo em vaig limitar a dir que no. Aquella seria la primera vegada que representaria la noia amb cabell curt i el noi amb cabell llarg. Des de llavors, fer dibuixos a la pissarra sense cap estereotip de gènere s'ha convertit en un joc per a mi i en un espai de reflexió per a les alumnes que, sense ser-ne gaire conscients, ja han recollit la llavor i han començat a llaurar la terra.

La setmana passada vaig ser de colònies a Cardona amb tot l'alumnat. El darrer dia, vaig agrair l'estada a les alumnes i a les professores que ens havien acompanyat. "Per què parles de *les* professores, si també hi ha *el* professor A?", va preguntar en veu alta una de les alumnes quan vaig acabar el discurs de comiat. Podria haver respòs que em dirigia a les persones. Podria haver respòs que qüestionava un llenguatge on l'home sempre és la unitat de mesura. Podria haver respòs que reivindicava el paper de la dona en una societat que segueix alimentant el patriarcat. Però ja no em va caldre justificar-me. Totes les professores tenien resposta per a l'alumna. També el professor A.

El senyor Joan Izern de Can Maurici

Quim Pujadas Ciuró
Exalumne de l'Acadèmia Maurici
Izern de Vic

El 7 de novembre es commemora el centenari del naixement de Joan Izern (1922-2012), *el senyor Joan*, que fou mestre i director durant cinquanta anys del desaparegut col·legi Maurici Izern, conegut popularment com a Can Maurici, situat a la ronda Camprodon de Vic.

Era el fill de Maurici Izern i Teresina Pietx. El seu pare va fundar l'Acadèmia Maurici Izern l'any 1908 a Vic. Era una escola laica, amb esperit catalanista progressista, d'inspiració cristiana i tenia un projecte pedagògic d'arrel francesa. Des del primer moment, va voler resoldre el problema de l'analfabetisme del nucli obrer industrial sense cap tipus d'especialització ni formació i, sobretot, de la gent del camp. L'escola ofería classes nocturnes als obrers i personalitzades a les dones, amb facilitats i flexibilitats amb els horaris.

El 1920 ens trobem en un procés d'industrialització que va crear la necessitat de trobar gent per cobrir llocs de treball més especialitzats, com ara secretaris, comptables i llocs de direcció. Precisament, el 1930, quan s'adherí a l'Acadèmia Cots de Barcelona, es va poder donar resposta a aquesta demanda. Fou així com l'Acadèmia adquirí fama comarcal pels seus estudis comercials. A la dècada de 1950, la ciutat va viure una gran onada migratòria provocada per la gran demanda de llocs de treball i l'Acadèmia hi continuà donant resposta.

Després d'un creixement econòmic general important i amb una gran dosi d'optimisme, a causa d'un creixement de les matrícules, la família Izern es va arriscar i va comprar un solar el 1957, amb la convicció de fer-hi una escola. Finalment, l'any 1962 s'inauguraren les noves instal·lacions que permetien oferir un edifici modern, ampli i amb grans perspectives de futur als escolars de la comarca. Realment, eren unes condicions òptimes amb relació a les escoles estatals.

A partir de la dècada de 1970, l'escola va arribar a tenir uns vuit-cents alumnes matriculats. En aquest moment imparteix tots els nivells d'estudis oficials d'ensenyament primari i secundari. La creació d'un nombre considerable d'escoles i instituts al llarg del territori català, de caràcter públic, fa tancar definitivament les portes en el curs 2003-04. Ell ens deia que "totes les coses tenen el seu temps i crec que l'Acadèmia, en el procés que havia sigut, havia cobert el seu".

En Joan va anar al parvulari amb la mestra Doña Matilde a l'exconvent dels frares felipons, a la plaça de Sant Felip. Després, a l'escola Doña Rosa Magrinya i Sordé, a l'exconvent dels frares dominics, situat al pla de la Divina Pastora. A l'edat de 9 anys va anar a l'escola familiar, on va estudiar primera ensenyança. Després va començar els estudis de batxillerat i que, en un primer moment, el seu pare s'havia d'encarregar de la seva preparació, però a causa de la feina que hi havia a l'Acadèmia va decidir matricular-lo a l'Institut Balma de Barcelona. El 1934 va realitzar les proves d'accés al batxillerat i el 1935 va començar els estudis que el setembre del mateix any els va interrompre per poder estudiar Comerç de l'Acadèmia Cots. No va ser fins al 1938 que va tornar a començar els estudis de batxillerat, però la guerra va truncar-ho. El 1939, en finalitzar la Guerra Civil, va tornar a matricular-se i el 1942 els va acabar. Posteriorment, els seus pares el van matricular a l'escola privada Pérez Iborra de Barcelona, per preparar-lo per al temut "Examen d'Estat". Era una prova oral i escrita que es realitzava a la Universitat de Barcelona, durava dues setmanes i corresponia al temari de set anys. Durant aquest període, en Joan ja feia classes a l'Acadèmia al matí, fins a les 12, i després corria a agafar el tren per anar a classe. Al vespre acabava a 2/4 de 9 i arri-

JOAN IZERN (1969)

Va ser durant cinquanta anys director i professor del desaparegut col·legi de la ronda Camprodon de Vic

bava a Vic a quarts d'11. Durant el trajecte, aprofitava per fer la feina i la mestra sempre li remarcava que l'escriptura no era massa correcta. El motiu era perquè feia els exercicis dalt d'un tren en marxa. A més a més, a en Joan li agradava rivalitzar amb la seva professora de matemàtiques, Montserrat Pérez, ja que tots dos eren de caràcter fort i tenien un gran domini de la matèria. En Joan anava tan de pressa a fer els càlculs que ella no ho volia admetre.

Quan arribava a Vic, encara li tocava corregir la feina de l'Acadèmia i, per tant, sempre anava a dormir molt tard. Finalment, el 2 gener de 1945 va obtenir el títol de Batxillerat Superior, i més endavant va ampliar la seva formació acadèmica: el 1953, mestre de primera ensenyança; el 1971, actualització per al professorat d'FP-Administrativa; el 1975, mestre de primera ensenyança actualitzat per impartir EGB, i el 1978, actualització del professorat FP-Administrativa.

Des de sempre, la senyora Teresina era qui supervisava la gestió econòmica i de direcció de l'escola. Dins del protocol (imposat per ella mateixa) en Joan va ser cridat com a "senyoret" fins que es va casar, i després va ser "senyor". Va ser un tractament protocol·lari vitalici, que imposava respecte i autoritat dins de la comunitat educativa. Era conegut per aquesta considerada definició: "Sempre senyor, en el seu dir, en el seu tracte, i amb la seva forma de ser correcta i amable".

A partir d'aquell moment, en Joan i la seva germana, la Mary, i la resta de la família Izern van començar a treballar intensament a l'Acadèmia. El 1958 va assumir la direcció de l'escola fins al 1992, que va decidir retirar-se definitivament com a mestre, aclaparat pel tràfec diari de l'escola. Tot i així, la direcció la va prolongar fins al 1997 i després la va transmetre als seus fills.

Es va casar amb Montserrat Ciuró, del bar de Can Ciuró del Passeig, el juny de 1952, i van tenir quatre fills: l'Assumpta, en Josep, la Teresa i la Núria. Inicialment, van viure a la casa familiar de la Montserrat i el febrer de 1963 es van traslladar als nous habitatges de l'edifici escolar. Del senyor Joan el que més impressionava era la seva personalitat. Parlava sense presses, però era molt enèrgic i un dels seus tics professorals era que sempre mirava el sostre... La veritat és que sempre ens tenia encuriósits sobre què hi veia! Quan es mossegava la llengua, posava de manifest que realitzava alguna operació matemàtica o preparava alguna classe. El problema era quan perdia el control a classe: es posava la mà el front i els colors a la cara li pujaven, restava un moment en silenci i això significava que hi havia problemes a la vista. Tot seguit mirava el sostre i l'explosió era segura; finalment, amb una veu molt aguda, feia un crit, un cop de mà a la taula o la pissarra i, fins i tot, feia girar les finestres o tirava alguna cadira al passadís. I de cop i volta, l'ordre era restablert i tothom quedava mut. En altres ocasions, la vàlvula d'escapament, si les coses anaven més enllà, era anar a buscar la Montserrat i quan la sentíem que s'acostava llavors tothom retornava al seu lloc i es feia un silenci sepulcral. De fet, com n'èrem de llestos... i és que el que ens podia caure era anar a fer mecanografia! Per altra banda, la seva espera a l'aula era llarga i silenciosa. De sobte, arribava a l'hora justa, amb presses, amoninat i infonia una serietat que ningú s'atrevia a dir res, ja que era tota una autoritat.

En el seu mestratge, poques vegades se cenyia a un llibre de text. Omplia la pissarra, amb exercicis i explicacions, amb una perfecta ortografia i amb una distribució de l'espai en què li cabia tot. Les seves explicacions tenien una gran dosi d'entusiasme i de pedagogia. Eren agradables, interessants, amenes i completes i, al mateix temps, molt educatives. Hi havia temes en què ja n'esperaves el següent per l'interès que ens feia despertar. Realment, a les seves classes, hi havia molt bona comunicació entre l'alumne i el mestre, s'acostumava a treballar de valent i feia que cap alumne no s'adormís a l'aula. Va ser un bon mestre, amb bon caràcter i humor regular. Pels alumnes era un professor dur i accessible a la vegada. Pels comentaris d'aquests, era un professor que explicava molt bé, i deien que en aquest aspecte era molt millor que el seu pare. També li agradava molt portar el tema a la realitat, explicava acudits i compartia vivències personals. Tot plegat, en molts casos, sempre començava amb una pregunta innocent d'algun alumne i s'allargava amb un altre tema. El que més li agradava era la seva posada en escena a la classe a l'hora de fer càlculs matemàtics complicats, sense calculadora: era molt ràpid i no s'equivocava mai. Va ser un home molt implicat en les classes i en el bon funcionament de l'escola.

No podem oblidar l'escola d'estiu per les seves sortides, i a la tarda arribava l'hora més esperada pels alumnes: el relat d'un capítol de *L'illa misteriosa*, de Jules Verne. Realment, hi tenia molta traça, ens ho feia viure molt i ens deixava en el punt àlgid de l'explicació, i així el pròxim dia esperàvem un altre relat. I també recordem els temuts i solemnes exàmens de Comerç a l'Acadèmia Cots de Barcelona. Ell estava al costat dels seus alumnes en tot moment.

El senyor Joan va ser una veritable institució i referent per a tots els professors i mestres. Personalment, tenia un bagatge familiar fort, amb tenacitat i constància, amb el bon gust pel treball realitzat, la rectitud, el sentit comú, l'atenció als alumnes i el valor del més enllà per la feina ben feta. Va proporcionar el tipus d'aprenentatge que desitjava cadascun. L'actitud educativa que es vivia a l'Acadèmia va resultar ser un referent molt vàlid

(Continua a la pàgina 23)

Jacint Codina (i IV). Els avenços urbanístics

Josep Cullell

Com a alcalde, Jacint Codina va dotar les partides pressupostàries necessàries per dur a terme, de manera continuada, projectes de millora dels diferents barris de la ciutat. Cal dir que sempre ens va exigir un alt nivell de qualitat

dels projectes d'urbanització i de disseny.

Considerava una prioritat crear les zones d'aparcaments que la ciutat requeria: zones blaves, aparcaments municipals subterranis i, sobretot, zones d'aparcament gratuït, com les de l'Estació, el Sot dels Pradals o l'Era d'en Sallés, sector del Sucre, entre altres. Per ell, va ser important la creació de l'aparcament del Passeig, que en comportà la remodelació i reurbanització.

Com a defensor de l'art urbà, va esdevenir un gran promotor de l'escultura al carrer. En destacaria Jacint Verdaguer, al parc dels Estudis; l'abat Oliba, a la plaça del Bisbe Oliba; Alat, al carrer de l'historiador Ramon d'Abadal; Ausa, a l'avinguda de Pius XII; Amusic, a la plaça de l'Amusic; la Vella, a la plaça Gaudí; el Porcater d'Osona, a la plaça de l'1 d'Octubre; Florenci de Riera, al complex assistencial d'El Nadal; La Pagesa, al carrer Misericòrdia, i Tres estudis d'aproximació a la manera del barroc, a la rambla de l'Hospital, la Creu a la Guixa, entre moltes altres.

Sempre va tenir la inquietud de buscar la funcionalitat global i l'equilibri urbanístic de la ciutat. Per això, en part, era tan exigent amb els projectes urbans, perquè ajudaven a mantenir la qualitat urbana de tots els barris, la qual cosa equilibrava la ciutat. Per fer-ho possible, exigia que els projectes mateixos incloguessin el manteniment d'aquests espais i per això va impulsar i consolidar una nova manera de gestionar el manteniment, que culminà amb l'edificació d'un centre de manteniment al carrer de la Indústria.

EL MEDI AMBIENT I LA NATURA: PARCS URBANS

Pensava que s'havien de vertebrar espais de connectivitat ecològica amb una doble funció: zones de lleure per a la ciutadania i equilibradors del teixit urbà. Per això es van fer parcs urbans, espais lliures, places i zones de protecció paisatgística en tots els barris.

Entre els projectes més destacats d'aquest àmbit hi ha la integració urbana del Mèder i el Gurri. Aquest pla incloïa la creació de l'Anella Verda, una sèrie de zones verdes per acompanyar l'eix fluvial i la interconnexió dels recorreguts ambientals pels dos rius, que s'estén des de la Guixa fins als polígons industrials de la carretera de Roda i la Serra-de-senferm.

Si n'hagués de distingir un altre, per innovador, seria sens dubte el bosc urbà del Puig dels Jueus. Primer aquest model d'espai ciutadà es va intentar implementar en una zona propera al pont del Bruguer, per complementar el recorregut ambiental dels rius, però finalment es va ubicar al Puig dels Jueus aprofitant les qualificacions urbanístiques del Pla General amb la idea, posteriorment, d'enllaçar-lo amb la carretera de Roda i l'eix del Gurri i crear, així, amb el parc de l'Era d'en Sellés, a la zona del cementiri, un gran eix verd que separés la zona urbana de les zones industrials i incorporar-lo a l'Anella Verda.

També cal remarcar que sempre va buscar la màxima col·laboració i implicació amb la resta de grups polítics. En aquest context, i a tall d'exemple, destacaria l'acord amb Joan Lagunas (ICV) per dur a terme una modificació puntual del planejament

del sector del Remei, a fi de dotar-lo d'espais lliures, com la plaça Fra Joan, la rambla Tarradellas o el parc Horta de la Sínia.

En aquest seu objectiu d'equilibrar els barris que constitueixen la ciutat, es van fer moltes de les places, parcs urbans o espais lliures que el Pla General proposava.

D'entre tots els que es van dur a terme, en destacaria dos pel seu simbolisme: el parc Miquel Albó Vidal de Llobetera, amb l'escultura *El rostre*, i el parc de Xavier Roca Viñas, amb l'escultura *Assemblea de Catalunya*, dedicats a la lluita antifranquista de l'Assemblea de Catalunya.

REFLEXIÓ FINAL

Defensava que el creixement de la ciutat i la seva concreció no es podia deixar en mans de la iniciativa privada, sinó que se n'havia de buscar la col·laboració.

Per ell, l'Ajuntament era el promotor i responsable del creixement urbà i en feia un dels eixos principals del seu mandat, sempre buscant la col·laboració d'altres institucions públiques com la Generalitat, la Diputació o la resta de partits que configuraven els consistoris que va presidir.

Va ser un alcalde que sempre estava disposat a visitar els barris i a escoltar els ciutadans o les propostes d'altres grups polítics, si això havia de comportar una millora global per a la ciutat.

Amb aquestes ratlles he volgut il·lustrar una manera de fer i de treballar la ciutat concretada en els projectes que n'he destacat. L'obra pública feta durant el mandat de Jacint Codina és molt més extensa i difícil de quantificar, però. Espero que algú, amb el temps, ho pugui detallar de manera exhaustiva, perquè seria la manera de mostrar la seva coherència personal i el seu compromís, inesgotable i insubornable, per la ciutat.

Sempre va seguir el principi que una bona iniciativa política pública s'havia d'acompanyar d'una bona gestió tècnica, i que una part no podia substituir l'altra.

De la relació personal en voldria destacar, tal com he exposat al principi d'aquests escrits, el diàleg sincer, sense entrebancs polítics, basat en el que tots dos enteníem com a dedicació i compromís a la ciutat i a la ciutadania de Vic, i al posicionament que havia de tenir dins la comarca i dins el país.

Per tot plegat, vull expressar-li el meu agraïment pel que va representar, per la seva manera de ser i pel record que la ciutat ha de tenir-ne i el reconeixement que Vic li deu.

L'ESTERNUT

Enveja cultural insana

Jordi Remolins
@jordiremolins

Fa tres setmanes vaig col·lapsar d'enveja insana en veure la repercussió de la inauguració de la Biblioteca Pilarin Bayés de Vic. Al Ripollès també tenim biblioteques i biblioteccaris notables, però, en canvi, hi sortim perdent en altres comparacions. Cada setembre, la celebració del Mercat de Música Viva constata que des de dècades s'ha picat pedra, i tot i que el gruix del cartell tampoc em motiva a recórrer trenta i escaig quilòmetres en direcció sud, ja m'agradaria que Ripoll tingués un aparador que s'hi assemblés ni que fos de lluny. O un espai com L'Atlàntida, on cada setmana hi ha diverses actu-

Costa molt moure un centenar de persones a teatre o a cineclub

acions, encara que hi acabin programant Sau30 o Justo Molinero. O l'emblemàtica Jazz Cava, el festival de cine asiàtic o el de cine de muntanya de Torelló.

Al Ripollès no només no gaudim d'infraestructures similars, sinó que costa molt moure un centenar de persones per veure una obra de teatre, o una pel·lícula de cineclub. Els concerts brillen per la seva absència, i locals com el bar Mundial o el Pink Panther es troben tant a faltar que sembla que ens hagin extirpat una orel·la. A banda de la sensació que en inversió musical els diferents consistoris hagin preferit destinar el diner públic a concerts com el de Joan Dausà, abans que a disposar d'un local on promoure i incentivar talent. Que déu ens agafi cultivats.

(Ve de la pàgina 22)

per a molts d'ells a l'hora de dedicar-se a l'ensenyament. Així com també els va despertar l'entusiasme i l'interès per exercir la professió i els va ajudar a madurar en tots els sentits. Va aconseguir formar un professorat amb una barreja de veterania i joventut, i cadascú va donar el millor de si mateix, tot adquirint l'ensenyament necessari per ser un mestre amb vocació. La posada en comú d'objectius per part de tot l'equip docent de l'escola va facilitar la realització d'aquest projecte educatiu propi que va durar gairebé un segle. El senyor Joan ens deia:

“L'activitat docent de Can Maurici no hauria estat possible sense els seus alumnes. Per això, agraïm a totes les famílies que van confiar l'educació dels seus fills i filles a aquesta escola. Des de l'escola, vam complir les nostres obligacions socials, vam intentar construir un projecte pedagògic que tingués com a eix vertebrador el coneixement de la llengua i la cultura catalana, fins i tot en moments de prohibició del seu ús. També els vam despertar l'interès pel coneixement, i els vam educar en uns valors que els permetessin arribar a ser persones lliures i responsables. Crec que els més de 25.000 alumnes que van passar per l'escola ho avalen sufi-

cientment. Guanyat a pols. Però és evident que darrere de tot aquest projecte educatiu hi havia un col·lectiu de persones amb un gran potencial professional i humà. A tots vosaltres que vau ser part essencial de la vida de l'escola, la feina que vam fer bé mereix el nostre petit homenatge sincer i agraït”.

Amb motiu d'aquesta commemoració, està previst la publicació d'un llibre de l'Acadèmia Maurici Izern amb la finalitat de deixar testimoni històric del projecte educatiu portat a terme, com també retre homenatge a tot el personal docent per la seva feina. Ells també van fer l'escola en català.

Vic, els pressupostos de l'eufòria

Maria Balasch Pla
Alcaldable a Vic per ERC

Imagini que vostè disposa de 10.000 euros per fer obres a casa. Demana un pressupost a un constructor, que l'hi fa arribar de seguida. El pressupost puja a 10.000 euros però inclou algunes partides sense valorar (hi posa 0 euros), que el constructor diu que ja li cobrarà més endavant, quan vostè tingui més diners, que no ha de patir perquè serà poca cosa. Vostè creu que això és un pressupost? Ho acceptaria? A grans trets, això és el que l'equip de govern ha proposat al ple extraordinari de pressupostos de l'any 2023 celebrat el 27 d'octubre passat. Cap partit a l'oposició va acceptar la proposta.

Fa por que una qüestió tan cabdal per al funcionament de la ciutat es tracti amb aquesta irresponsabilitat: un seguit de partides (subvencions a entitats esportives de la ciutat o projectes de benestar social, entre d'altres) han estat congelades sense pressupost, amb el compromís verbal que en un futur es descongelaran dotant-les de pressupost (quan i quant?) gràcies als anomenats romanents de l'Ajuntament. Els romanents són els estalvis que l'Ajuntament ha anat recollint, els estalvis que la nostra contribució (els impostos i les taxes) ha anat generant. Són, per tant, els estalvis de tots els ciutadans de Vic. Com que un pressupost no pot presentar pèrdues, es congelen aquestes partides perquè les despeses no superin els ingressos, una argücia que fa dubtar que això presentat siguin realment uns pressupostos.

Existeixen factors estructurals però també polítics que condicionen els pressupostos d'enguany.

Els factors estructurals són els que fan augmentar significativament les despeses: enorme augment de la factura energètica, gran inversió en el canvi d'enllumenat de la ciutat per reduir aquesta factura energètica, i augment de la massa salarial dels treballadors municipals.

El primer factor polític és la manca de contenció. La covid va obligar Pedro Sánchez a decretar que els ajuntaments podien utilitzar els seus estalvis per pal·liar els efectes econòmics de la pandèmia; abans, una llei (la LRSAL) en limitava l'ús per evitar la generació de dèficit en l'administració pública. Ara, quedava obert a criteri de l'Ajuntament. I el de Vic n'ha fet ús, és clar. I abús: en dos anys, 10 milions d'euros utilitzats a discreció, i gairebé mai

Al govern no hi ha contenció i traslladen al ciutadà l'augment de la despesa: l'IBI ha pujat més d'un 16% en els últims quatre anys

per fer front a la crisi econòmica postpandèmia. Si tenim en compte que el pressupost total de Vic era de 55 milions el 2021, el percentatge que això suposa és d'un augment aproximat del 10% sobre pressupost. Al govern, del calaix dels estalvis tothom n'agafa el que necessita: despesa corrent o grans inversions, tot hi cap. Una eufòria i un desgavell quan el que convé és triar la despesa estratègica, quan el que convé és tenir el cap clar i actuar prudentment per gestionar amb encert. La ciutat està

en números vermells. El decret aprovat per obrir la caixa dels estalvis dels ciutadans tenia l'objectiu que cada municipi organitzés els seus plans de xoc d'acord amb les seves necessitats pels efectes creats per la pandèmia, no per cobrir partides normals de despesa corrent.

I aquesta disbaixa explica també per què l'IBI s'ha apujat més d'un 16% durant els últims quatre anys, en un context econòmic on augmenten el cost de la vida, les hipoteques, els lloguers i la despesa energètica... Tot afecta ja les nostres economies familiars, ens hem d'estrenyer el cinturó. En canvi, al govern no hi ha contenció i traslladen al ciutadà l'augment de la despesa. Seran ja tres anys de gestió econòmica utilitzant els estalvis per estabilitzar el pressupost. La ciutat es mereix una gestió acurada i focalitzada en les inversions estratègiques, un pla d'acció municipal realista que no necessiti del suplement de 10 milions d'euros per portar-se a terme.

El segon factor polític és una visió miop que no veu problemes. A Vic hi ha un 27% de pobresa infantil (dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona, any 2019) i prop del miler de sol·licitants d'habitatge protegit. Mentre que Sant Cugat crea 3.000 pisos de lloguer protegit, Sabadell en construeix 528 i el Prat hi dedica més d'un milió d'euros, a Vic hi ha una partida de 100.000 euros. D'acord amb el pla d'habitatge de la Generalitat, Vic hauria de destinar 3 milions d'euros per solucionar el tema de l'habitatge. Per què no es fa, atenció que el pressupost total de Vic per al 2023 és de 60 milions i es preveuen inversions per 8 milions? Hi ha diners per a la compra i remodelació del Patí (amb quantitats que de ben segur superaran els 8 milions, el cost de la nova biblioteca Pilarin Bayés), però no hi ha diners per salvar el mercat municipal, en un moment de crisi alimentària on cal promoure la pagesia i ramaderia local i de km 0? No n'hi ha per idear i implementar un pla de xoc contra la inflació? Al grup municipal d'ERC Vic tenim clares les prioritats de la ciutadania.

Continuem

Enric Castellnou Alberch
Polítològ

El president Carles Puigdemont va emetre diumenge passat una carta pública amb motiu del cinquè aniversari del començament de l'exili a Bèlgica. Tothom, favorables i adversaris, es van adonar de l'encert d'aquella difícil decisió perquè permetia, al meu entendre, aconseguir diversos objectius: un, internacionalitzar encara més la causa catalana; dos, sotmetre els catalans acusats pel *gobierno/jutges/premsa* a uns tribunals europeus neutrals i que aplicarien el dret europeu, que farien justícia, no venjança; tres, desemmascarar les decisions judicials revengistes de jutges i jutgesses com Carmen Lamela i Pablo Llarena; quatre, continuar connectats amb els catalans que van fer possible l'èxit de l'1-O, els que el van preparar amb enormes dificultats i astúcia, els que el van defensar amb valor aquell mateix dia i els que van omplir les urnes, sempre tot de manera pacífica i democràtica. En definitiva, persistir en la connexió amb els independentistes mobilitzats sobre la base, com el pre-

sident assenyala en la seva carta, d'"unitat política, mobilització ciutadana, no violència, i democràcia".

Reclama persistir: "Si l'Estat manté la seva posició, nosaltres no tenim cap justificació política per no fer-ho". I defensa aquelles persones individuals i membres de col·lectius que, sense haver passat per la presó ni per l'exili, també són víctimes de represàlies de l'Estat i en ocasions sense prou ressò públic ni prou ajudes. Victimes personals del *gobierno/jutges*, víctimes per raons polítiques. I defensa la feina dels exiliats a Bèlgica, que han anat guanyant tots els judicis, feina política en nom de Catalunya, sempre atacada per polítics espanyols

Puigdemont ha rebutjat "solucions felices" proposades, entre d'altres, pel PSOE

i també de catalans, sovint amb desinformacions reforçades per mitjans de comunicació. I fa notar que ha refusat sempre "l'exhibicionisme sentimental" i "la condició personal de víctima", perquè es tracta d'un conflicte polític que "les solucions personals no resoldran". No sé si ho entén Junqueras, que es comparava amb Sòcrates.

I per tant, explica que ha rebutjat "solucions felices", proposades per diversa gent, "també del

PSOE... expectatives d'un bon tracte via reforma del Codi Penal i un indult", si acceptava comparèixer al Suprem. Jo en recordo algunes que sí que hi han comparegut, oi? Però ell i els exiliats de Bèlgica no. I per aquest mateix motiu és contrari (com molts) a la suposada reforma del delictes de sedició com a resolució del conflicte polític entre Espanya i Catalunya i no l'accepta com a benefici personal: "Ni el busco ni el vull". I lamenta que "malgrat la meua estratègia i la meua posició, en les converses entre el PSOE i ERC" torni a sortir "la necessitat (en benefici de l'Estat) de resoldre la meua situació personal". I afegeix: "Si no els ho he demanat ni els ho he autoritzat, per quina raó hi insisteixen? Què busquen?". Bona pregunta.

Recorda cap al final les agressions rebudes durant aquests cinc anys: campanyes brutes, amenaces greus, seguiments policials i espionatges de pel·lícula, i també assetjaments familiars, en la línia del "a por ellos!", amb la intenció de "desmuntar-me personalment i políticament". I jo hi afegeixo les infàmies de gent d'ERC com Rufián i Tardà i Rovira: lamentables. Però ha sabut resistir i ha aguantat per l'ajuda incondicional de moltes persones que des del primer dia -i per això en paguen les conseqüències- van dedicar-se a preservar el que havíem estat capaços d'aconseguir. A tots ells el seu agraïment i reconeixement, i a tothom la convicció ferma que "continuem; i tant que continuem".

Bústia

Més enllà del campanar de Sau...

Veig que escriuen sobre el baix nivell d'aigua que ara té el pantà de Sau i així també ho van reiterar pel programa *El temps* de TV3. Però no tot és causat per la greu sequera. Vaig llegir a fonts d'*Hispagua Informació sobre el agua* que l'Agència Catalana de l'Aigua està procedint a transvasar la quasi totalitat de l'aigua de Sau cap a Susqueda més enllà

de l'habitual per generar energia hidroelèctrica, amb diversos objectius com poder estudiar els sediments dipositats a Sau, millorar la qualitat de l'aigua a partir de Susqueda i disminuir les espècies no autòctones de peixos a Sau (com el silur). Ja està bé que es conscienciï la gent sobre l'estalvi d'aigua mostrant un pantà de Sau quasi assecat, però estaria bé que algun periodista investigués i comprovés per què ningú informa de l'operació de transvasament

especial al públic general, i per què mai s'informa amb rigor del balanç d'aigua recollida al conjunt Sau-Susqueda, aigua turbinada per la companyia hidroelèctrica a Sau i a Susqueda, aigua transvasada a les xarxes per a consum humà i aigua que finalment va al mar. Mereixem que se'ns informi millor sobre l'aigua. És de tots!

Josep Fort
Vic

GasN2 ha estat l'empresa guanyadora en la categoria Avança dels vuitens Premis Innovacat. El seu projecte d'assecatadors d'embotits va ser el més valo-

rat del jurat i ha estat reconegut amb 20.000 euros. Amb seu a Sentmenat i una planta a Tagamanent, GasN2 va néixer amb l'objectiu de buscar alter-

natives als gasos en els processos industrials, compta amb una sòlida unitat d'I+D i té una àmplia cartera de clients a la indústria alimentària d'Osona.

Assecatge sota control

GasN2 aporta a la indústria alimentària un sistema que millora l'eficiència i el resultat a l'hora d'assecar embotits i que l'ha fet mereixedor del premi Innovacat

Manlleu

Isaac Moreno

"Si podem aportar una cosa nova o millorar els sistemes actuals, el projecte tira endavant." Aquesta és la màxima que apliquen a GasN2Iltrogen, l'empresa guanyadora de la vuitena edició dels Premis Innovacat, amb un sistema que permet guanyar en eficiència i qualitat el procés d'assecatge dels embotits. Així ho explica el taradellenc Jordi Pujol, director d'I+D de l'empresa vallesana, que en la línia de la cita inicial destaca que dirigeix un equip de 10-11 persones i que són pràcticament el 20% d'una plantilla de 65 treballadors. "S'aposta molt per l'I+D", reconeix, en una companyia nascuda per buscar alternatives més sostenibles a les aplicacions industrials de gasos. "Som el cotxe elèctric del sector dels gasistes", diu.

GasN2 és una companyia nascuda fa 13 anys de l'impuls de l'enginyer químic Oriol Martínez a Sentmenat (Vallès Occidental). Allà hi ha la seu de la companyia, la fàbrica d'equips de gasos i la nau d'I+D de 800 metres quadrats. Tenen també una planta a Tagamanent, al peu de la C-17, que és on fabricaran els assecadors amb els quals han guanyat els Innovacat.

El generador de nitrogen de GasN2 està instal·lat en 400 empreses alimentàries de l'Estat espanyol, França o Itàlia. Més tard van posar pel generador d'oxigen,

El sistema ideat per GasN2 instal·lat en una cambra d'assecatge buida

que també ha tingut molta acceptació en la indústria alimentària i metal·lúrgica. La tercera línia de negoci van ser les màquines de fred, que permeten refredar amb la meitat de temps que les tradicionals d'amoníac. Aquest fet millora la qualitat del producte. "Al refredar més ràpid la qualitat del producte se'n ressent menys i és millor", explica Pujol. Tenen una trentena llarga d'aquestes instal·lacions a les principals empreses alimentàries d'Osona.

Va ser en el contacte amb aquesta indústria que GasN2 van ser coneixedors de les mancances dels sistemes tradicionals d'assecatge basats en la bateria de fred, la bate-

Reutilitzar el CO₂ i fabricar-se els xips

Sentmenat GasN2 és una empresa "molt inquieta" amb una nodrida nòmina d'enginyers químics que treballen per aconseguir l'excel·lència en els seus projectes, segons el seu director d'I+D. Jordi Pujol destaca la reacció que van tenir amb la pandèmia. "En tres setmanes vam dissenyar, fabricar, provar i validar respiradors." En van fabricar 70 i aquest producte els va fer mereixedors d'una menció als premis PIME Innovadora del Banc Santander l'any 2020. Entre els projectes que estan desenvolupant actualment "n'hi ha un de molt potent de recuperació de CO₂". Actualment tenen una planta pilot funcionant en una empresa però volen arribar a equilibrar el PH per obtenir-ne qualitat alimentària. "És economia circular al màxim exponent", diu Pujol. L'altre projecte és la fabricació de microprocessadors. Per evitar una altra crisi de semiconductors, volen fabricar els microprocessadors necessaris per a la seva maquinària i qui sap també si els acabaran comercialitzant: "Una vegada els saps fer, el mercat se t'obre".

ria de calor i el ventilador. Tot l'equip va lligat al fred encarregat de refredar i l'extracció de l'aigua del producte. Ara bé, això provoca impassos per extreure l'aigua que obliguen a aturar el sistema i provoquen principalment dos problemes: "Et lliga a nivell energètic", d'una banda, i de l'altra "a l'estiu els equips pateixen més".

És aquí on GasN2 treu al mercat un equip d'assecatge que trenca el paradigma que hi ha hagut fins ara, amb un control total de tot el procés, sense l'ús de gasos fluorats i un cost energètic molt reduït. El sistema permet l'extracció de l'aigua i el control de la temperatura de forma independent a partir de l'adsorció cromotogràfica de l'aigua. El mateix sistema es va auto-regenerant. Al final l'estalvi energètic és notable perquè "demana un terç de fred que amb la tecnologia tradicional".

Aquest sistema s'ha instal·lat i provat durant tres anys en 10 assecadors d'una empresa alimentària de Calldetenes amb capacitat per assecar vuit tones de producte en cada assecador. El resultat ha estat òptim i ara ja estan en converses per aplicar-lo en altres plantes. "Tenim diversos fronts oberts. Les ajudes a l'eficiència energètica per canvi d'equips els fan atractius", admet també Pujol. A més, de la mà del clúster de la carn i la proteïna alternativa Innovac, porten a terme una prova en una empresa de Seva, on s'aplica la intel·ligència artificial i l'internet de les coses en l'assecatge, "per poder analitzar a temps real la pèrdua d'aigua del producte veient a l'hora que l'extraïem". Això permetrà, "com que tenim monitorització, limitar el procés en base de l'aigua extreta".

PREUS AGRARIS

Llotja de Bellpuig (31-10-22)

CONILL: 2,84 (+0,02)
 POLLASTRE VIU: 1,39 (=) - 1,37 (=)
 POLLASTRE SACRIFICAT: 2,69 (=) - 2,28 (=)
 OUS: xl: 2,15 - l: 1,90 - m: 1,70 - s: 1,32
 GALLINA LLEUGERA: 0,06-0,08 (=)
 GALLINA SEMIPESADA: 0,35 / 0,36 / 0,37 (=)
 GALLINA PESADA: 0,36 (=)
 GALL VIU: 0,03 (=)
 ESTRUC: s.c.

Llotja de Vic (28-10-22)

PORC: 2,237 / 2,249 (-0,021)
 GARRINS RAÇA: recollida: 28 / 30 (+4)
 PARTIDA GRAN: 63,50 / 65 (-1)
 ANOLLS (des de 351 kg): 5,37 / 5,21 / 4,96 / 4,67 (+0,02)
 VEDELLS (fins a 350 kg): 5,42 / 5,22 / 5,01 / 4,79 (+0,02)
 FRISONS (+ de 211 kg): 4,82 / 4,74 / 3,48 (+0,03)

FRISONS (fins a 210 kg): 4,66 / 4,56 / 3,06 (+0,03)
 VEDELLA (261/300 kg): 5,40 / 5,26 / 5,09 / 4,72 / 4,06 (+0,02)
 VEDELLA (221/260 kg): 5,46 / 5,30 / 5,13 / 4,81 / 4,05 (+0,02)
 VEDELLA (180/220 kg): 5,51 / 5,31 / 5,14 / 4,84 / 4,07 (+0,02)
 VACA: 4,35 / 4,15 / 3,95 / 3,30 / 2,80 / 2,60 (=)
 FRISÓ: 60 / 115 (-5)
 ENCREUAT: 120 / 240 (-5)
 TÒFONA NEGRA (€/quilo): s.c.

Mercolleida (27-10-22)

PORC VIU selecte: 1,690 (-0,023)
 GARRÍ 20 kg: 46 (-0,50)
 XAI (23 a 25 kg): 4,20 (=)
 XAI (25 a 28 kg): 4,03 (=)
 OVELLA DE VIDA: 75/u (=)
 BLAT PINSO: 375 (=)
 BLAT PA: 385 (=)
 MORESC: 350 (=)

ORDI LLEIDA: 355 (-3)
 COLZA: 625 (+10)

Llotja de Barcelona (2-11-22)

GARROFA: 270/t (=)
 GARROFA FARINA: 260/t (=)
 SOJA PAÍS: 576/t (-8)
 MORESC UE: 360/t (+10)
 BLAT: 385/t (+11)
 ORDI PAÍS: 360 (+5)
 FARINA DE PEIX: 1.550/t (=)
 GIRA-SOL: 310 (=)
 MILL: 520/t (=)
 COLZA: 425/t (+7)
 SORGO: s.c.

Grans del Lluçanès (31-10-22)

GRA DE COLZA EURONEXT: 604,75 (+7)

L'atur millora durant el mes d'octubre i es redueix en 90 persones fins a situar-se en 7.009

Lleuger descens dels llocs de treball a Osona en el tercer trimestre

anterior i segona xifra més alta des del 2008, només superada per la dada del segon trimestre d'aquest any. Per sectors econòmics, el nombre d'autònoms ha caigut a tots els sectors (del 0,3% dels serveis al 2,4% al primari i la indústria), mentre que el nombre d'asalariats en el darrer any ha crescut en tots els àmbits (un 7,9% a la construcció, un

Dia de la Cambra, el 24 de novembre

Vic El Dia de la Cambra se celebrarà enguany el 24 de novembre. S'atorgaran cinc reconeixements: trajectòria empresarial, empresa tecnològica, empresa industrial, dona empresària i joves emprenedors. L'acte, presentat per Jordi de Planell, comptarà amb una ponència de la també periodista Xantal Llavina. Serà el darrer Dia de la Cambra de Pere Antentas com a president, perquè no optarà a la reelecció.

5,5% a la indústria i un 3,5% als serveis).

Prenent com a referència la residència padronal, és a dir, tenint en compte també els osonencs que treballen fora de la comarca, els afiliats han crescut un 1,9% en el darrer any, situant la dada en els 74.048 afiliats. El creixement més notable (+2,4%) ha estat entre les dones. Finalment, el nombre d'empreses ha incrementat un 0,8% en el darrer any, situant-se en les 5.340.

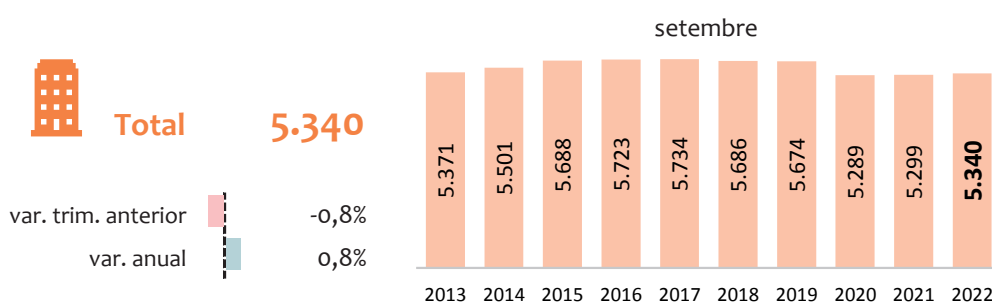
GABINET D'ESTUDIS ECONÒMICS DE LA CAMBRA DE BARCELONA. A PARTIR DE DADDES DE L'IDESCAT

Vic

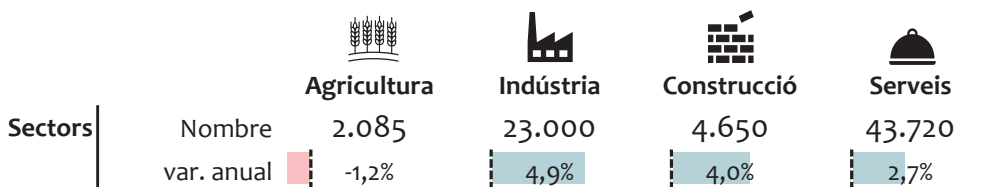
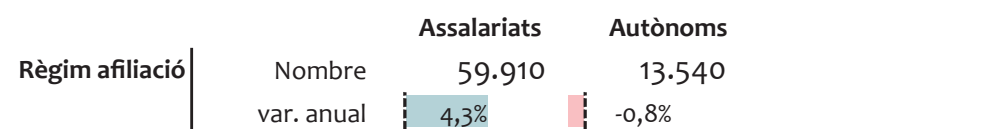
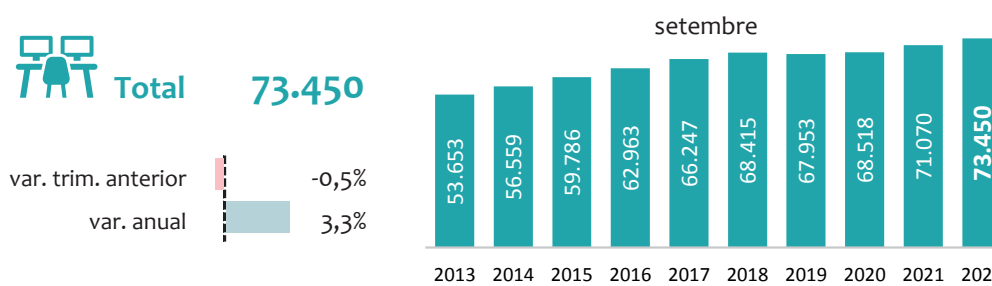
I.M. La dada de l'atur registrat al mes d'octubre a Osona es torna a situar a la línia dels 7.000 desocupats. En concret en són 7.009, fent baixar en 90 la dada del mes d'octubre, però encara lluny dels 6.782 registrats durant els mesos de maig i juny d'aquest any, la dada més baixa des de 2008. També s'ha reduït, en 28 persones, al Ripollès, on l'octubre s'ha tancat amb 837 desocupats, segons les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu. Al Moianès, en canvi, la dada ha crescut en 11 persones i se situa en els 530 desocupats. Aquestes dades es mantenen en la línia del 2022, amb xifres rècord de llocs de treball i afiliats, tal com recull l'informe del tercer trimestre del mercat de treball osonenc que elabora la Cambra de Barcelona.

Tot i que el nombre de llocs de treball a Osona ha disminuït lleugerament respecte al segon trimestre de l'any, al mateix ritme que creixia l'atur a l'estiu, la dada d'afiliacions a la Seguretat Social es manté per sobre de les 74.000, la xifra més alta en un mes de setembre des de l'inici de la sèrie històrica. "En aquest darrer trimestre hem detectat una certa desacceleració, però l'economia continua creixent, un 4,6% aquest any", diu Pere Antentas, president de la

Empreses

Llocs de treball

tre hem detectat una certa desacceleració, però l'economia continua creixent, un 4,6% aquest any", diu Pere Antentas, president de la

Cambra d'Osona. Antentas també s'atreveia a fer un pronòstic a curt termini: "El 2023 serà un any de desacceleració, però amb un lleuger

creixement de l'activitat". El nombre de llocs de treball a Osona se situava al setembre en els 73.450, un 3,3% més que el setembre

ALBERT LLIMÓS

Bon Preu fa una donació de 5.000 euros a la Fundació Impulsa

Les Masies de Voltregà La Fundació Impulsa i el Grup Bon Preu han signat aquest dijous un conveni que estableix que el grup de distribució fa una donació de 5.000 euros al projecte "Escola Solidària" de la Fundació Impulsa, que té com a finalitat la conscienciació dels infants i adolescents, des de l'escola, en participar en l'àmbit del voluntariat. Impulsa és una fundació sense ànim de lucre que porta a terme iniciatives socials com les beques i acompanyaments a través de mentors, per a joves estudiants de formació professional. A la foto, el cap del departament de Màrqueting i Comunicació de Bon Preu, Manel Prat, i el president de la Fundació Impulsa, Carles Cuyàs.

ALBERT LLIMÓS

Girbau equipa amb tecnologia punta l'aula de robòtica de La Farinera

Vic L'Ajuntament de Vic i l'empresa Girbau han signat aquest dijous un conveni a partir del qual l'empresa acabarà d'equipar l'aula de robòtica de La Farinera. Els nous equips permetran fer formació a una franja d'edat (estudis postobligatoris) que fins ara "quedava coixa", segons la regidora d'Educació de l'Ajuntament de Vic, Elisabet Franquesa. En concret s'han adquirit dues impressores 3D amb fil de plàstic, una màquina de tall làser, dos robots MBot2 i un comandament i càmera intel·ligent, tot de la sèrie Make Black. Una iniciativa que ha de contribuir a "fomentar les vocacions tecnològiques", segons Mercè Girbau, presidenta i CEO de Girbau Group.

Mor Fèlix Ferrer, qui va liderar l'expansió de Frigorífics Ferrer

Vic Fèlix Ferrer i Fargas, màxim responsable de Frigorífics Ferrer durant la seva expansió a la segona meitat del segle passat, va morir aquest dijous a l'edat de 92 anys. Fèlix Ferrer va representar la segona generació d'una nissaga que van començar els seus pares venent peix a Vic durant els anys 20 del segle passat. A partir dels anys 50, ja amb Fèlix Ferrer al capdavant, va obrir el primer magatzem de congelats, encenent el camí del que avui és una companyia amb més de 350 treballadors que distribueix peix fresc i congelat a la restauració i comerç i amb la quarta generació de la família Ferrer al capdavant. Les exèquies se celebraran aquest divendres a les 5 de la tarda a l'església del Carme de Vic. La capella ardent estarà oberta a partir de les 10 del matí.

La millor vaca de Twitter

Una vaca de Seva, la més votada entre les 23 d'un concurs promogut per @espadamala3_0

Torelló

I.M.

Amb més de 7.000 seguidors a Twitter, el granger torellonenc Albert Espadamala (@espadamala3_0) és una de les veus joves actives del sector primari a les xarxes socials. Entre autoretrats artístics en entorns rurals i amb eines del camp, també difon i reivindica maneres de fer i costums de pagès. També promou concursos com els dos que ja ha fet de cants de gall i ara un de més recent morfològic de vaques. El 15 d'octubre llançava la proposta acompanyada d'una imatge històrica, d'una vaca frisona de casa seva que anys enrere havia participat en un concurs, i feia una crida perquè li fessin arribar fotografies de vaques d'arreu del principat i de qualsevol raça. En una setmana havia rebut 23 fotografies i el cap de setmana els usuaris de Twitter podien votar, marcant amb un *m'agrada*, els que consideressin els millors exemplars. La vaca guanyadora, amb prop de 300 vots, ha estat un exemplar

La vaca guanyadora (acompanyada del seu vedell) a la foto presentada al concurs morfològic celebrat a Twitter

de raça Aubrac del ramader de Seva Ferran López Codina. Les 10 vaques més votades es poden veure al compte que Espadamala té a Instagram (@masespadamaladebaix).

“Com a ramader i apassionat dels animals que soc,

m'han passat pel cap tot tipus de concursos. Ara, que estic començant un ramat de vaques propi, vaig pensar a fer un concurs de toros, però em vaig acabar decantant per les vaques perquè n'hi ha més i era més probable que n'envi-

essin”, explica Espadamala. De totes maneres, deixa aparcada la idea dels toros, i fins i tot d'ovelles, per a propers concursos.

Es dona el cas que la foto guanyadora va ser la primera que va rebre Espadamala per

participar al concurs. A més de l'animal, “era una de les millors fotos” i en un concurs d'imatges “la foto influeix molt”, reconeix. Del concurs destaca que a Twitter, les 23 fotografies participants han sumat 45.000 impressions i Espadamala també recalca que, tot i tenir una setmana per concursar, alguns van enviar imatges fora de termini. El fet que Twitter no sigui la xarxa social més popular també hi ha influït, però Espadamala reconeix que, en comparació amb Instagram, facilitava molt la logística del concurs i les votacions. Hi van participar vaques d'11 races diferents, tot i que les més repetides van ser l'Aubrac i la Bruna dels Pirineus. A la guanyadora, la van seguir en vots una bruna de Jordi Arimany de les Planes d'Hostoles (Garrotxa) i una frisona creuada amb Blanc Blau Belga de Mas el Lladré, de les Llosses.

Albert Espadamala, que fa serveis de granger per a tercers, està fent créixer el seu propi ramat amb l'objectiu d'arribar a deu caps per a autoconsum. Va començar amb dues vedelles d'Angus creuada amb frisona, que ja han tingut el primer vedell després d'un aparellament amb un toro Angus pur. L'objectiu és que aquest vedell sigui el toro del ramat.

FERRAN LÓPEZ CODINA

14a Fira d'en Rocaguinarda

ARRIBA el REI! ARRIBA!

6 de novembre 2022, OLOST

XOU MAS GOU ON

De les 10 del matí a les 7 de la tarda.

+ info

www.olost.cat

Diputació
Barcelona

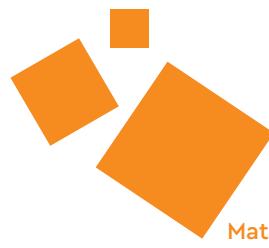
Ajuntament d'Olost

ESPAI PEROT
ROCAGUINARDA

Els Cremats

#firarocaguinarda22

@firarocaguinardaolost

corretja

Materials per a la construcció i la decoració

Enhorabona!

Carrer del Mas Bigas

corretja-sl.co

ENHORABONA!

Isaac Pérez Cardo
Top professional
Tel. 616 82 19 95

UNIÓ
ESPORTIVA VIC
100 ANYS!

Ajuntament de Vic

Vic,
ciutat a la
mesura humana

100 anys de f

na pels 100 anys!

, 8 | 08500 Vic | 93 885 42 61

om | @corretja_sl

CENTRE OFICIAL

TOYOTA CASACUBERTA

Ctra. Manlleu, 36 VIC ☎ 938 862 022

casacuberta.toyota.es

DAVID PALLAROLS

er esport, 100 anys de fer ciutat.
Moltes felicitats!

El Ripollès i Osona van ser terres amb una intensa presència del carlisme durant el segle XIX. Un període poc estudiat que es comença a recuperar gràcies al treball dels historia-

dors. 'La Catalunya dels furs carlins', de Lluís Ferran Toledano, situa Sant Joan al centre del mapa de l'administració carlina el 1874 i Joan Torrents estudia el carlisme a la Vall del Ges.

Quan érem carlins

Un llibre de l'historiador Lluís Ferran Toledano reclama atenció a la Diputació de Catalunya, el 'govern' carlí instaurat a Sant Joan de les Abadesses l'any 1874

St. Joan de les Abadesses

Jordi Vilarrodà

El dia 1 de novembre de l'any 1874, el general Rafael Tristany s'instal·la a Sant Joan de les Abadesses i fa pública la decisió de crear la Diputació de Catalunya. Tindrà una vida efímera, però representarà un intent seriós del carlisme, en plena guerra amb dinàstica amb els partidaris d'Isabel II, de crear una institució de govern a Catalunya que recuperi els furs abolits per Felip V.

Un fet que no ha estat "prou valorat fins ara", explica l'historiador Lluís Ferran Toledano, autor del llibre *La Catalunya dels furs carlins* (Rosa dels Vents), que acaba de sortir a la llum. És un dels estudis que comencen a sorgir per explicar el segle XIX a Catalunya, encara poc estudiat. I sense el carlisme, que el travessa i té una gran incidència en llocs del país com el Ripollès i Osona, no és possible d'entendre'l. Només cal gratar una mica per veure que la memòria de les Guerres Carlines és viva. En plural, perquè van ser tres, que

van des que s'inicia la primera l'any 1833 fins que s'acaba la darrera el 1876.

"El carlisme és una de les grans cultures polítiques de la Catalunya moderna", afirma Toledano. Un moviment que, en essència, és una disputa dinàstica per la corona espanyola entre dues branques dels Borbons. Però que és més que això. I sovint, hi han pesat els tòpics: "No és la Catalunya carrinclona, atàvica, fanàtica... s'ha de desmitificar", explica l'historiador. El carlisme és tradicionalista, però també és foral, és a dir, amb un corrent important partidari de la restauració dels furs anteriors al Decret de Nova Planta. D'aquí ve el que succeeix l'any 1874 a Sant Joan. "La gran eclosió del carlisme

Lluís Ferran Toledano (a l'esquerra) en la presentació a Vic, amb Maties Ramisa

foral és en aquests anys, que coincideixen amb els de la Tercera Guerra. Catalans, valencians o navarresos –territoris amb forta presència del carlisme– demanen els seus furs (el País Basc no els havia perdut mai) i es mouen. "No són els únics, van amb el corrent general, tothom està tip de pagar i no cobrar del centralisme que havia portat molts problemes." Una delegació (de la qual forma part

l'hisendat Josep Bach, del Collsacabra) es desplaça a Navarra, a Estella, on hi ha la cort de Carles de Borbó i Àustria-Este, el pretendent que disputa la corona al rei Alfons XII. No aconseguen ser rebuts –hi ha reticències– però la reivindicació fa camí. I no passen gaire

mesos: el pretendent signa el 26 de juliol el decret per crear el que s'anomena Diputació de Guerra, formada per 16 representants de diversos llocs del país. "Estan en un moment de crisi de creixement, controlen bona part del territori català, i necessiten una administració." Toledano qualifica d'"impressionant" el nivell de competències que se li atorguen: la *cédula de vecindad* (equivalent a l'actual DNI), cobrament d'impostos, comunicacions, ordre públic... fins i tot generen decrets sobre els descansos dels obrers a les fàbriques. "En un sentit actual, diríem que tenien les estructures d'estat, però els costa l'aspecte dels diners." I per què a Sant Joan? Són a la rereguarda, en territori carlí, i molt a prop de la frontera amb França, on a la Catalunya Nord hi ha també una important colònia de partidaris del pretendent. A través de les estacions telegràfiques del sud de França, començant per la de Prats de Molló, es comuniquen en un període relativament breu de

dies amb Navarra. Tot i que Olot és la principal ciutat que controlen en aquesta part del territori, també durant l'any 1874 dominen Vic, i és significatiu que dos exalcaldes de la ciutat es passin activament al carlisme, un dels quals és Rafael Llançà i Esquivel, "un pes pesant".

Lluís Ferran Toledano desmenteix que els carlistes siguin uns retrògrads. De fet,

La Vall del Ges, un baluard carlí

El santperenc Joan Torrents ha constatat el suport popular a la causa

Torelló

J.V.

Des de petit, Joan Torrents (Sant Pere de Torelló, 1997) havia sentit a parlar a casa que aquella era una "terra de carlins". Fins i tot recorda dites popular ben vives encara com aquella *dels carlins que els mati Déu*. Amb els estudis de grau i postgrau d'Història, va voler saber qui eren aquells carlins i què havien fet a la Vall del Ges. I d'aquí va sortir el llibre que va voler titular, precisament, *En terra de carlins* (Associació d'Estudis Torellonencs, 2021), una altra de les darreres aportacions a la història més propera del carlisme i centrat també en el període de la Tercera Guerra. El pròleg, precisament, li va escriu-

re Lluís Ferran Toledano.

L'historiador santperenc destaca en la introducció que la Vall del Ges va constituir "un espai bèl·lic particular". Aquí es posava a provar el suport de la població, la que no agafava les armes però sense la qual "no es podia sostenir el conflicte". I el carlisme va trobar aquest suport: els que sortien a lluitar ho feien amb capítols que coneixien, persones joves i del país, a diferència de l'exèrcit liberal, format per gent que venia de fora.

Tot i que el seu estudi se centra en la darrera de les carlinades, ja des de la primera hi havia caliu a la Vall del Ges: Benet de Plandolit-Targarona, un dels primers cabdills a aixecar-se a favor del Carles Maria Isidre de Borbó,

l'any 1835. I més endavant, el trabucaire santperenc Marc Costa Ferrer va portar de bòlit les tropes liberals. Que l'exèrcit disposés una important base militar a Conanglell, un parc d'artilleria i devesa de cria de cavalls militars, segurament no és casualitat, sinó un intent de controlar de prop un territori rebel.

En la Tercera Guerra, el carlisme es *modernitza* i es dota d'expressió política. Una estructura de partit per anar a les eleccions, i premsa per difondre les idees, com *La Patria* que neix a Vic l'any 1869. I es creen llocs de sociabilitat, com el Centre Catòlic Carlista de Sant Pere. Solien ser a ciutats grans, i si en aquest cas és un poble "vol dir que hi

L'historiador Joan Torrents, amb el seu llibre, a la font de Conanglell

havia prou gruix social" per mantenir-lo. La Vall del Ges serà escenari també de fets bèl·lics, primer escaramusses en què els carlins no busquen l'enfrontament directe, ataquen i es refugien a la muntanya, a l'entorn de Vidrà. Més endavant ja prendran la iniciativa, com en el combat entre les forces del general carlí Savalls i del liberal

Cabrinetty a Sant Pere l'any 1873, o l'intent de presa de Conanglell. Tant va ser territori *segur* Sant Pere que fins i tot hi van fer estada, al mas Cullell, membres de la família reial com el germà del pretendent, Alfons de Borbó, amb la seva esposa Maria de les Neus de Bragança, rebuda amb tots els honors. Allà, eren entre els seus.

CULTURA

ISAAC MUNTADAS

L'exèrcit recorda cada any a Sant Joan els soldats afusellats pel general Savalls

Sant Joan de les Abadesses És una tradició que cada 2 de novembre, la festivitat religiosa dels Difunts, l'exèrcit espanyol vagi al cementiri de Sant Joan de les Abadesses amb motiu de la celebració militar del Dia dels Caiguts per Espanya. Aquest dimecres no en va ser una excepció i una quinzena de soldats van retre un breu i solemne homenatge de poc més de cinc minuts als 118 soldats i oficials de tropa de l'exèrcit d'Alfons XII que van morir afusellats el 17 de juliol de 1874, en plena Tercera Guerra Carlina, per les forces del mític general Savalls. Les persones assassinades van morir a l'indret conegut com la Creu dels Afusellats, a poc més d'un quilòmetre de la vila, per sota la carretera d'Olot, un topònim degut a la creu que encara avui es dreça en el lloc dels fets. Els caiguts, que pertanyien als batallons de caçadors Arapiles número 9 i Barcelona número 2 van ser enterrats al cementiri vell l'endemà mateix. El 1890 es va erigir el Mausoleu dels Afusellats al cementiri nou, que és un monument de base quadrada amb escales i, al capdamunt d'aquestes, hi ha un cub amb quatre làpides que expliquen els fets. A les quatre cares del monument també hi ha el nom de tots els afusellats. Del cub en surt una pilastra de forma quadrada i acabada en punta on hi ha esculpides una estrella i una palma unides a una creu i una corona. El monument està rodejat per unes barres de ferro de més d'un metre i mig d'alçada. El coronel i comandant militar de Girona, Salvador Medrano, explicava que aquest acte el duen a terme a altres parcel·les i nínxols militars de la província com a Sant Climent Sescebes, Girona i Figueres. A l'acte de Sant Joan s'hi van acostar tres veïns curiosos a fer fotografies i va començar amb una oració. Tot seguit es va entonar la cançó *La muerte no es el final*. Llavors, els soldats van fer una ofrena floral al Mausoleu dels Afusellats, una última pregària i el toc d'oració amb la corneta. No fa gaire anys, es disparaven també unes salves d'honor. Ala fotografia, el moment en què els soldats introdueixen la corona en el recinte del monument funerari. I.M.

personatges com Llançà es troben entre els principals impulsors del ferrocarril que s'obre camí per Osona cap a les mines d'Ogassa. Participa en la fundació de la Caixa d'Estalvis de Vic i és un dels socis inicials del Círcol Literari de Vic, un pilar de la Renaixença. "Es volen apropiat de la modernitat, no posar-s'hi en contra." I de fet, el carlisme conviu en

llocs com la mateixa Osona amb altres moviments polítics, entre ells l'obrerisme adscrit a la Primera Internacional. "Hi ha hagut una tendència a adscriure la Catalunya interior a una mena d'atavisme, un prejudici polític que no guarda relació amb les dades històriques." Catalunya urbana i liberal contra Catalunya rural i carlina? Tot és molt

més complex, en un moment en què el carlisme és a les portes de Barcelona, i una ciutat industrial com Igualada és anomenada *la Varsòvia catalana* pel seu catolicisme. Les propostes dels carlins foralistes conviuen amb les dels republicans federals. I si en una cosa coincideixen és que "volent articular Espanya d'una altra manera, la Diputació de Sant Joan de les

Abadesses va ser un intent d'implementar-ho".

Va durar poc. L'ensorrament militar del carlisme en poc temps li va donar només un any de vida. La tardor de 1875, el general isabelí Martínez Campos entrava a Ripoll i el Ripollès queia en mans liberals. En termes comparatius, però, havia arribat a controlar un territori extens, "més ampli que no pas el de la

Junta de Berga en la Primera Guerra". Allà quedava com un experiment polític del qual no s'ha volgut parlar gaire. "Tot el segle XIX és un *rara avis*, un desconegut, perquè ho era tot menys unànime, era una expressió de conflicte, i això no és grat de recordar." Per això sabem més coses de l'edat mitjana o de les guerres dels Segadors i de Successió. En cert sentit, són més *fàcils*.

Els monuments, del Brull a Ripoll

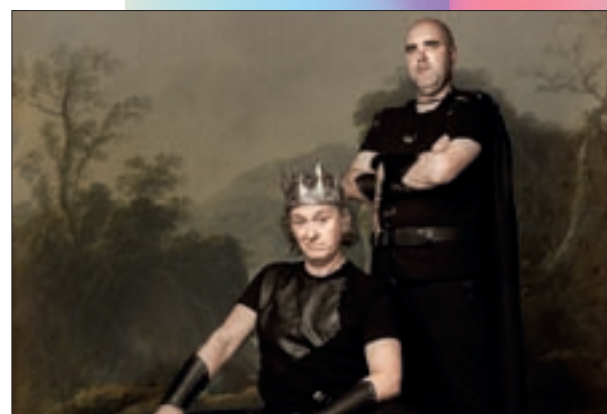
El Brull/Ripoll El de Sant Joan no és l'únic monument relacionat amb les Guerres Carlines que hi ha a Osona i el Ripollès. El més conegut potser és el que hi ha a la plaça de l'Ajuntament de Ripoll, l'estàtua que simbolitza la llibertat erigida en memòria de la destrucció de la vila per les tropes del comte d'Espanya l'any 1839 en la primera carlinada. Cada 27 de maig s'hi fa una festa commemorativa (a dalt). També al terme de Ripoll, a Llaés, hi ha el monument en memòria de 75 carabiners liberals afusellats en aquest indret per ordre del general Savalls l'any 1874 (a baix, a l'esquerra). A Collformic hi ha la creu (a baix, a la dreta) que recorda la mort de 110 liberals que fugien de Vic, també l'any 1874, per les forces del coronel carlí Ramon Vila.

MARC SANYE / WIKIMEDIA COMMONS / MONUMENTS.IEC

Un tal Shakespeare

Cascaí Teatre

dg. 13 de novembre

A les 18 h · La Polivalent

Preu: 10 € menors de 12 anys
18 € altres.

Entrades:

amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

@AjuntamentSeva @AjuntamentSeva @AjuntamentSeva

De Txernòbil al Temple Romà

El realitzador i fotògraf David Burillo exposa a Vic “Retorn a Prípiat, la ciutat devastada”

Vic

Jordi Vilarrodà

Quan a la primavera de 2021 TV3 va poder entrar a la central nuclear de Txernòbil, fins al cor del reactor número 4, l'equip al qual van permetre l'accés el formaven només dues persones. Un era el periodista Lluís Caelles i l'altre, el realitzador i fotògraf Lluís Burillo (Barcelona, 1970), que operava la càmera.

Per a aquest últim, no era la primera visita a un lloc que el fascina: l'any 2019, Burillo havia format part d'un grup de fotògrafs catalans als quals se'ls va permetre treballar durant tres dies a la ciutat abandonada de Prípiat, la més propera a la central que l'any 1986 va patir l'accident nuclear més devastador en la història de l'ús pacífic d'aquesta energia al món. El resultat del treball fotogràfic de Burillo –amb vinculacions familiars a Vic– s'exposa aquests dies al Temple Romà en la mostra “Retorn a Prípiat, la ciutat

David Burillo, al Temple Romà. A la seva dreta, la fotografia que va fer a la icònica nòria del parc d'atraccions de Prípiat

devastada”. La inauguració, dijous passat, la va compartir també amb Lluís Caelles.

Burillo ha seleccionat les nou imatges que exposa al Temple Romà amb cura, entre el miler que va acumular durant tres dies de

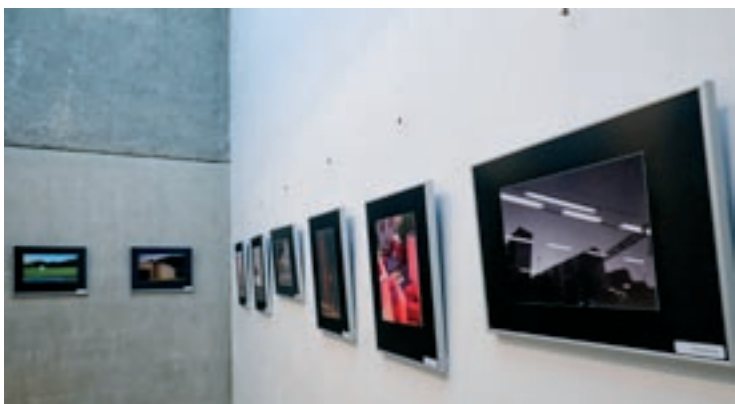
treball a Prípiat, en què els fotògrafs es van poder moure “amb molta llibertat” entre les restes de la ciutat que els seus habitants van abandonar a correu el 27 d'abril de 1986, un dia després de l'incendi a la central. Com a

Prípiat fa més de deu anys que és oberta a grups reduïts de visitants (sempre amb guia) i la seva visita va ser abans de la pandèmia, hi havia força gent en els llocs de més interès. “Curiosament, em trobava que alguna

vegada havia d'esperar que els turistes sortissin per disparar la càmera”, explicava. En canvi, en llocs més allunyats, estava sol i podia enfocar amb tranquil·litat la seva Hasselblad panoràmica, la càmera amb què va poder captar el que queda de Prípiat. Els saquejos i el pas del temps van deixant rastre, i malgrat tot, encara hi ha rastres de la vida que la gent va deixar precipitadament. Fins i tot, espais *sagrats* que ningú no toca, com la biblioteca que apareix en una de les fotos. “En el llibre d'un fotògraf que hi va anar anys abans que jo, vaig veure que la cortina està exactament en la mateixa posició”, detalla Burillo.

BELLESA I DESTRUCCIÓ

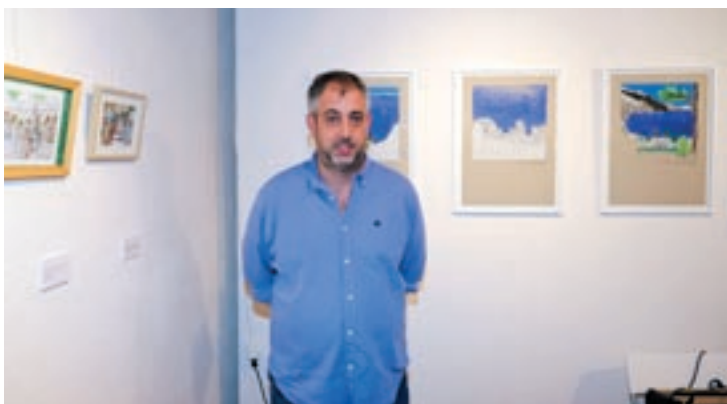
Les fotos que mostra són en color i en blanc i negre, amb un format que encaixa en les estructures metàl·liques del Temple Romà i que li permet mostrar el negatiu sencer. Les imatges mostren l'estranya sensació de barreja entre bellesa i destrucció, amb la natura que torna a fer seu l'espai dels humans... i l'enemic invisible que ha fet per sempre inhabitable la que era coneguda com *la ciutat del futur* en els darrers anys de l'era soviètica.

ALBERT LLIMÓS

Les fotografies dels arquitectes, a Vic

Vic Fins al 30 de novembre es pot visitar a Vic, a la seu del Col·legi d'Arquitectes, l'exposició del setè Concurs Fotogràfic COAC-Comarques Centrals, realitzat a través d'Instagram. El tema d'enguany era “Habitatge com a lloc per viure” i els guanyadors van ser Marc Rifà, de l'Esquirol; Anna Millet, de Manresa, i Judith Casas, de Sant Pere de Torelló.

JOSEP PARE

Aleix Mataró exposa al Niu del Palau

Centelles La sala del Niu del Palau presenta fins al 27 de novembre la mostra “Game over. Dibuixos i linòleum”, amb obres del centellenc Aleix Mataró realitzades durant els darrers 10 anys. Mataró va *descobrir* fa 10 anys el linòleum: “Crec que hi he aprofundit, enriquint-la amb la base d'un millor dibuix i ampliant els temes”, explica.

Una jornada sobre l'aprenentatge de la mort, a l'ACVic

Vic L'artista Anna Vilamú (Vic, 1995) conduirà la jornada “Aprendre a viure la mort”, que l'ACVic, Centre d'Arts Contemporànies organitza aquest dissabte. A través de diverses mirades, l'objectiu és aproximar-se al dol de forma que s'hi integrin les emocions, en un moment en què la mort ha esdevingut “un fet altament burocratitzat”. L'activitat s'organitza amb l'associació Abilis i tindrà lloc entre 2/4 de 10 del matí i 2/4 de 6 de la tarda, davant de l'ACVic.

Joana Serrat a l'ETC, de Vic, en el final de la gira del darrer disc

Vic Joana Serrat obrirà aquest dissabte la programació de novembre a l'ETC de Vic en un dels darrers concerts de la gira del seu disc *Hardcore from The Heart* (Loose Music, 2021). L'actuació és la primera que la Jazz Cava organitza en aquest escenari en col·laboració amb l'Ajuntament. El concert serà a les 8 del vespre, i la cantant estarà acompanyada per The Great Canyoners.

La música de Chavela Vargas i una comèdia, al Teatre Cirvianum

Torelló Celeste Alias posarà veu a les cançons de la mítica Chavela Vargas, que va morir ara fa 10 anys, en el concert *Celeste canta a Chavela* que dissabte (8 vespre) tindrà lloc al Cirvianum. La cantant estarà acompanyada per Santi Careta (guitarra) i Oriol Roca (bateria). Diumenge, al Cirvianum, es podrà veure la comèdia d'èxit *Una teràpia integral*, amb Abel Folk i Àngels Gonyalons.

Fusió de llenguatges a ‘Bach to the Future 1.0’, a L'Atlàntida

Vic La música de Johann Sebastian Bach, el teatre físic i la intel·ligència artificial. Tres elements que se sumen a l'espectacle *Bach to the Future 1.0*, que aquest divendres es podrà veure a L'Atlàntida (8 vespre). El projecte neix de la Companyia RAU, creada pel músic Carles Marigó i l'actor Jaume Sangrà, i es va presentar a la darrera edició del festival Grec a Barcelona.

Ernest Crusats amb el seu nou disc a Sant Hipòlit, diumenge

Sant Hipòlit de Voltregà Després d'un primer concert d'avançament al Mercat de Música Viva de Vic, Ernest Crusats presentarà aquest diumenge el seu nou disc, *La font gelada*, al teatre de Sant Hipòlit (6 tarda). Aquí és on va fer l'estada de preparació del directe en què interpreta les 11 cançons d'aquest treball. Amb ell, Crusats reprèn en solitari la seva carrera musical.

Torna la comèdia ‘75 m²’ amb dues sessions a Taradell

Taradell La comèdia *75 m²*, estrenada el passat mes de maig, torna als escenaris amb dues representacions que tindran lloc a Can Costa i Font de Taradell, dissabte a 2/4 de 9 del vespre i diumenge a les 6 de la tarda. Jofre Bardolet, Maria Oriol, Marta Bigas, Joan Casulleras, Joanjo Cortés i Judit Tuneu interpretaran aquest obra centrada en la vida en un pis d'estudiants.

Un llibre de Pep Castells reviu la història del grup Teatre-Xoc-Tre

Torelló

L'institut Cirviànum de Torelló acull aquest divendres a les 8 del vespre la presentació del llibre *Teatre-Xoc-Tre. Una història de Torelló*, de Pep Castells, que recull la història d'aquest grup teatral. El lloc de la presentació té una raó de ser: Teatre-Xoc-Tre va néixer en paral·lel a l'institut Cirviànum, el van integrar alumnes del que llavors era el BUP, i va portar el nom del centre durant més de deu anys, fins que va cessar l'activitat l'any 1994.

Pep Castells ha reconstruït la vida d'una iniciativa que va néixer de la "pedagogia militant" d'alguns professors i va créixer gràcies a "la passió d'un grup d'estudiants, més d'un centenar", que en van formar part. L'acte comptarà amb la participació, entre d'altres, de l'autor i de la que va ser directora de Teatre-Xoc-Tre, Dolors Collell. L'edició ha anat a cura de l'ADET (Associació d'Estudis Torellonencs).

Dotat amb 12.000 euros, impulsa la renovació del verdaguerisme

El poeta Jaume Coll guanya el Premi Verdaguer de Recerca

Folgueroles

J.V.

L'escriptor, estudiós de la literatura i músic Jaume Coll és el guanyador del tercer Premi Verdaguer de Recerca, que convoca la Fundació Verdaguer i que distingeix projectes de recerca relacionats amb l'obra del poeta. En aquest cas, el que va presentar Coll consistirà en l'estudi i edició de *Los jardins de Salomó. Càntic dels càntics*, considerat un dels cims de l'obra més mística de Verdaguer. Un cop acabat l'estudi, s'editarà com un nou volum de la col·lecció de l'Obra Completa, que va publicant la Fundació Verdaguer. El premi de recerca està dotat amb 12.000 euros i es va instituir amb l'objectiu de renovar els estudis verdagueristes i incorporar-hi noves generacions d'investigadors. El jurat l'integraven Maria Carme Bernal, Josep Maria Domingo i Ramon Pinyol, designats per la Societat

Jaume Coll, a la Casa Museu Verdaguer

Verdaguer i per la Càtedra Verdaguer de la UVic-UCC, que ha considerat que l'edició proposada per Coll és "del màxim interès dins del verdaguerisme acadèmic". Es dona la circumstància, a més, que Coll és un especialista

en l'obra del poeta Segimon Serrallonga, al qual va dedicar la seva tesi doctoral, i que ja havia estudiat també *Los jardins de Salomó*.

L'obra que és objecte d'estudi va aparèixer després de la mort de Verdaguer, l'any

1907, sota el títol de *Càntic dels càntics precedit dels Jardins de Salomó*. La primera part tenia el seu origen en el viatge del poeta a Terra Santa, l'any 1886, quan va visitar l'anomenada vall dels Jardins de Salomó, propera a Betlem. L'altra part del llibre és una interpretació del *Càntic dels càntics* bíblic.

Els dos guardonats anteriors del Premi Verdaguer de Recerca van ser Josep M. Sucarrats, per l'estudi del *Dietari d'un pelegrí a Terra Santa*, i Arnau Vives, pel d'*Excursions i viatges*. El primer està previst que aparegui en llibre a final de 2023, i

Farà l'edició d'«Els jardins de Salomó», una obra de caire místic

l'altre encara està en curs d'estudi. En el llarg procés de publicació de l'Obra Completa de Verdaguer el darrer volum que va aparèixer va ser *Primavera* (2021), a cura de Maria Àngels Verdaguer, Ricard Torrents i Ramon Pinyol. Ara hi ha 15 volums publicats, del total de 40 que inicialment es van preveure, cada un d'ells amb estudi crític i notes.

osona artimur

Intervencions artístiques d'art urbà als carrers de cinc municipis de la comarca d'Osona que recorren la història i el patrimoni de cada localitat.

Més informació a osonaturisme.cat/artimur · #artimurosona

SANT BARTOMEU DEL GRAU
Inauguració 5 de novembre

A la Plaça Nova

11:00 h

Parlament d'inauguració.

11:15 h

Visita guiada. Inici a la Plaça Nova.

12:00 h

Espectacle de dansa per a la família.

12:30 h

Vermut popular.

ALPENS

Inauguració 12 de novembre

17:00 h

Inauguració projecte Artimur amb coca i xocolata. A la Plaça dels Forjadors.

Seguidament

Passaferes a càrrec dels Diables Rodepena acompanyat de la xaranga. Des de la Plaça dels Forjadors al camp de futbol passant per l'escola La Forja.

SANT JULIÀ DE VILATORTA
Inauguració 20 de novembre

A la Plaça de Catalunya

11:00 h

Inauguració i visita guiada Osona Artimur.

12:30 h

Espectacles de dansa per a la família.

13:00 h

Pica pica.

Durant tot el matí, d'11 a 14 h

Jocs familiars a la Plaça de Catalunya.

No et perdis les intervencions de Prats de Lluçanès i de Manlleu; a més de la Manlleu Galeria d'Art.

OSONA
LA CATALUNYA AUTÈNTICA

Consell Comarcal d'Osona

Ajuntament de Manlleu

Ajuntament de Prats de Lluçanès

Generalitat de Catalunya

Ajuntament de Sant Bartomeu del Grau

Unió Europea Fons Europeu de Desenvolupament Regional

Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça

La Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya lidera la xarxa interuniversitària TRIP per a l'estudi de lesions en esportistes joves, dones

i veterans. Es tracta d'un projecte de recerca compartit per nou universitats de Catalunya i l'Estat espanyol, juntament amb una dotzena d'enti-

tats esportives, que té finançament del Ministeri de Cultura i Esports i que es va presentar aquest dijous en una jornada a Badalona.

El focus en les lesions de joves, dones i veterans

La UVic-UCC encapçala una xarxa interuniversitària de recerca centrada en tres col·lectius

Els representants de les universitats que participen al projecte de recerca, aquest dijous a Badalona

Vic/Badalona

Esther Rovira

L'expertesa que ha anat acumulant en el camp de l'estudi de les lesions esportives ha permès a la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC) liderar un altre projecte de recerca, aquesta vegada d'àmbit estatal. Si fa uns mesos presentava les primeres conclusions del Sonar Injuries Catalunya, de prevenció de les lesions esportives en infants i adolescents, i engegava el projecte a escala europea, ara ha presentat la xarxa

interuniversitària TRIP (Training and Injury Prevention in Young, Female and Long Career Athletes), compartida per nou universitats de Catalunya i l'Estat espanyol, juntament amb una dotzena d'entitats esportives. En aquest cas els objectius seran estudiar l'epidemiologia de les lesions esportives, reflexionar sobre els millors mètodes d'entrenament i les estratègies de prevenció de trastorns associats a joves, dones esportistes i esportistes d'edat avançada, i debatre quines són les millors fórmules per millorar

l'educació dels entrenadors i entrenadores, esportistes i famílies. També s'han proposat discutir el paper de l'especialització esportiva primerenca, les diferències de gènere o els processos d'envelliment en les lesions esportives i la pèrdua de rendiment, com també informar els agents de l'àmbit esportiu sobre qüestions que afecten la salut dels esportistes.

"Hem volgut centrar-nos en l'entrenament en joves que està desenvolupant-se però on queda molt camí per recórrer, l'entrenament en dones que sabem que té

moltes mancances perquè tot està planificat pel cos d'home i les dones tenim una biologia diferent, i també en un aspecte que cada cop veurem més perquè tenim gent cada vegada més gran que és que passa amb els esportistes que porten molts anys entrenant ja que el cos no és el mateix quan un és petit o gran", detalla la professora i cap del Departament de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport de la UVic, Xantal Borràs. La xarxa TRIP, que ha rebut 8.000 euros de finançament de la convocatòria Redes de Investigación en Ciencias

del Deporte del Ministeri de Cultura i Esports, comptat amb la participació dels grups de recerca SPARG i GETLHIC de la UVic-UCC i amb grups de recerca de la Universitat de Girona, Universitat Ramon Llull, INEFC, Universitat de Lleó, Universitat Francisco de Vitoria (Madrid), Universitat d'Almeria, UOC i Universitat de Múrcia. "La xarxa ens agrupa a persones que investiguem sobre el mateix àmbit i creiem que permetrà sumar sinergies, planificar projectes de recerca i donar-nos a conèixer al sector esportiu", continua Borràs.

La presentació pública de la iniciativa es va fer dijous en un acte al pavelló Olímpic de Badalona, on van participar una vuitantena de persones i es van fer un total de 13 ponències així com una taula rodona amb els esportistes Esther Guerrero, atleta olímpica en modalitats de mig fons; Inés Victory, una de les joves promeses del voleibol femení espanyol, i Guillem Vives, jugador del Club Joventut Badalona i medallista amb la selecció espanyola de bàsquet. "És important que existeixin espais de reflexió i debat com el que genera aquesta xarxa i aquesta jornada, perquè encara queda camí per recórrer per aconseguir un esport més segur, més centrat en les persones esportistes i on la salut sigui un element central", afirmava el director del Centre d'Estudis en Esport i Activitat Física (CEEAF) de la UVic, Javier Peña. El projecte tindrà un any de durada però els seus impulsors no descarten allargar-lo i demanar una nova convocatòria per continuar investigant.

El projecte ha rebut 38 sol·licituds

Setze nous becats pel Talent Esportiu Osona

Vic

E.R.

La cinquena edició del projecte Talent Esportiu Osona (TEO) ja s'ha posat en marxa novament amb el suport de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, la ciutat de Vic i els municipis de Torelló i Gurb. El programa de transferència de coneixement impulsat pel Centre d'Estudis en Esport i Activitat Física (CEEAF) de

la UVic-UCC té per objectiu reforçar l'activitat dels clubs i entitats esportives de la comarca, millorant la condició física i la prevenció de lesions dels seus esportistes i enguany, com en l'edició passada, se'n tornaran a beneficiar 16 joves escollits d'entre un total de 38 sol·licituds. La Universitat es fa càrrec de tres d'aquestes places; l'Ajuntament de Vic, de deu; l'Ajuntament de Torelló, de dues, i l'Ajuntament de

Una de les sessions de la nova edició del Talent Esportiu Osona, dimecres

Gurb, d'una.

Els becats d'aquesta edició, alguns de nous i d'altres que repeteixen, són Alba Riera i

Marc Juvanteny (Trialsport), Aniol Clavell i Mariona Clavell (CN Vic-ETB), Adela Plans (Femení Osona), Isona

Serra i Arnau Parcerisas (Patí Vic), Maria Ramírez (Unió Excursionista Vic), Adriana Buixadé i Emma Garcia (Club Atlètic Vic), Carla Porta (Gimnàstic Vic), Júlia Bernabé (Unió Esportiva Gurb), Elna Sala (Club Bàsquet Torelló) i els estudiants de la UVic Núria Tarragó (Equip Collbaix de curses per muntanya), Luis Jalle (Centro Atlético Monzón) i Irene Perales (Club Atletisme Canovelles). A banda de les sessions setmanals d'exercici físic dirigides per professionals de la UVic, tots ells rebran també "assessorament nutricional i psicològic en forma de tallers i càpsules formatives", destaca el tècnic del TEO, Jordi Merino.

El primer Mundial

Les jugadores Anna Burgaya, Cristina Naranjo i Corina Durante així com l'àrbitre Roger Torrent van disputar a Colòmbia el seu primer Campionat del Món de futbol sala

Centelles/St. Hipòlit/Ripoll

E.R.

L'edat no és un impediment per fer realitat els somnis, i si no que ho preguntin a Anna Burgaya i Cristina Naranjo, que amb 40 i 38 anys, respectivament, han disputat el seu primer Mundial, o a l'àrbitre de Sant Miquel de Balenyà Roger Torrent, de 43, que avalat per una trajectòria de 22 anys va ser el col·legiat principal de la final de la competició. El Campionat del Món femení de futbol sala disputat la setmana passada a Colòmbia va ser especial a tots els efectes per a tots i cadascun dels integrants de la delegació catalana, de la qual també formava part la jove jugadora del Ripoll Corina Durante, i la selecció catalana va acabar-lo com a quarta després d'una gran competició, on la majoria dels seus rivals eren combinats professionals.

“Ha estat una experiència brutal, difícil d'explicar per la intensitat de les emocions viscudes aquests deu dies a Colòmbia”, assegura Burgaya. També des del punt de vista esportiu Naranjo en fa una valoració “excel·lent”, ja que “no hi vam anar amb cap objectiu i ens va tocar el grup més difícil. Poder-nos classificar ja va ser espectacular i després el partit pel tercer i quart lloc el vam competir de principi a fi tot i tenir lesions i acumular molt desgast i vam aconseguir que el resultat contra Veneçuela fos molt digne (3-0). Ser la quarta millor selecció del món és un èxit i és molt difícil descriure el que sentim”. Tant la futbolista de Sant Hipòlit de Voltregà com la de Centelles acumulen un llarg bagatge a les pistes i poder disputar aquest Mundial ha estat un reconeixement a molts anys de dedicació. Naranjo, filla

A dalt, Anna Burgaya i Cristina Naranjo, amb la copa, i Corina Durante, en una jugada, i a baix, Roger Torrent

d'un referent del futbol sala estatal com Julià Naranjo, que va arribar a ser entrenador professional i va fundar l'Agrupació Esportiva Centelles el 1979, va iniciar-se al futbol amb 13 anys i es va passar al futbol sala amb 16. Tret d'alguna excepció, la seva vida ha girat sempre al voltant del Centelles, club que va arribar a tenir cinc equips femenins i a jugar a la Primera Divisió espanyola. “Ha set una oportunitat única que he tingut a la vida. M'ha costat molt estar en el grup de seleccionades pel meu físic, que no és el mateix que quan tens 20 anys, i per

les circumstàncies personals perquè vaig ser mare el 2013 i em vaig reincorporar al futbol sala el 2016. Sabia que era l'única oportunitat que em quedava perquè el Mundial és cada quatre anys i n'estic molt satisfeta”, confessa. Burgaya, per la seva banda, va començar amb 18 anys al FSF Manlleu i ha combinat el futbol sala i el futbol en diferents clubs, sempre en categories destacades, com la Preferent i la Primera Nacional de futbol i la Divisió d'Honor catalana, la Plata, la Divisió d'Honor estatal i fins i tot la Calcio a 5 de la sèrie A italiana. “Vaig començar

gràcies a una persona molt especial, la delegada del FSF Manlleu; bé, de fet la millor delegada que un equip podia tenir, que va ser la persona que em va obrir les portes al món de futbol sala”, recorda. Un esport que totes dues celebren que ha canviat molt en les dues últimes dècades si bé continua a l'ombra del futbol i “més el femení”.

La veterania de jugadores com Anna Burgaya i Cristina Naranjo, totes dues jugadores actuals del Centelles, es va combinar en aquest Mundial amb la joventut de companyes com la representant del Ripoll, l'olotina Corina

Durante, de 23 anys, que fa un any que practica aquest esport. “Ho combino amb el futbol i m'agrada perquè guanyes habilitats diferents i és més dinàmic”, explica la futbolista, que comparant-los creu que el “futbol sala femení hauria d'agafar més visibilitat ja que té poca repercussió mediàtica”.

Tot i així, esdeveniments com el Mundial, el quart on participava Catalunya, les projecten a tot el món. També als col·legiats com Roger Torrent, que va ser l'escollit per arbitrar la final entre Colòmbia i el Canadà (12-0). “Xiular davant de més de 3.700 persones, amb les càmeres de la televisió colombiana que donaven els partits en directe i sabent que en qualsevol part del món et podien veure, i alhora jutjar em feia estar nerviós, però amb els dies vaig transformar els nervis en alegria i satisfacció, i llavors tot va ser més fàcil”, diu. Per ell, amb 15 anys de trajectòria a la Federació Catalana de Futbol (FCF), on va arribar a xiular a Segona Divisió B estatal, i ara amb set més a la Federació Catalana de Futbol Sala (FCFS), on arbitra a Primera Nacional, l'experiència de ser al Mundial ha estat una barreja d'emocions. “Era una novetat i anava amb la idea de gaudir al màxim i amb l'objectiu de fer la meua feina el millor possible per deixar una bona imatge pròpia i del meu país. També era important conèixer una cultura i una manera diferent d'entendre el futbol sala, ja que a Sud-amèrica es viu aquest esport de forma molt passional”, destaca l'àrbitre, que l'any passat ja va ser un dels escollits per xiular la Champions League masculina a Turquia.

El fet de pertànyer a una federació independent com la FCFS és el que permet a jugadores i àrbitres com ells quatre poder gaudir d'experiències internacionals de primer nivell i segons Torrent “poder representar Catalunya sense haver de dependre de l'Estat espanyol és el que em fa sentir més orgullós”.

Tres plates al Català de cros de clubs

Mollerussa L'equip absolut femení del Club Atlètic Vic, format per Anna Pallarès, Lourdes Rovira, Marta Sánchez i Laia Andreu, a la foto, es va penjar la medalla de plata al Campionat de Catalunya de clubs de cros. Una segona posició que també va aconseguir Andreu a la classificació general individual encapçalada per Mireia Guarner, de l'Avinent Manresa, mentre que la tercera plata va ser per a l'equip Sub-16 femení format per Emma Garcia, Bruna Miralpeix, Adriana Buxadé, Núria Collell, Miquelina Gorgals i Queralt Bartoló, que va quedar per davant del FACVAC Valls i per darrere del CA Terres de Ponent. D'aquesta manera, els dos equips vigatans van aconseguir classificar-se per al Campionat d'Espanya de clubs de cros, que es disputarà el cap de setmana del 12 i 13 de novembre a Atapuèrca. D'altra banda, l'equip masculí Sub-14 vigatà va ser setè; el Sub-16 masculí, novè; el Sènior masculí, desè, i el femení Sub-12, onzè.

Empenta als nous vestidors de l'AEC Manlleu

Manlleu

T.V.

L'Ajuntament té previst aprovar aquest mes de novembre el projecte dels nous vestidors de l'AEC Manlleu. La reforma, llargament reivindicada, compta amb una partida de gairebé mig milió d'euros al pressupost de l'any en curs i, segons l'alcalde (ERC-JfM), Àlex Garrido, les obres haurien de començar abans que s'acabi el 2022. Un cop iniciades duraran com a mínim nou mesos, ja que més enllà del visible a simple vista també inclouen intervenir a la xarxa de sanejament d'aigua. Quedaran com a fases pendents, de moment sense data, les actuacions al bar i els despatxos.

Preguntat per Aleix Estrada, regidor d'Esports abans de deixar el grup de Junts i passar a no adscrit, l'alcalde va concretar durant l'últim ple que el projecte s'aprovarà per junta de govern. Després es traurà a concurs públic. La intenció és complir el pressupost del 2022 i que tiri endavant com més aviat millor, però Garrido també va advertir que el context d'inflació i encariment de les matèries primeres fa que algunes licitacions quedin desertes, com es van trobar amb l'ampliació de la deixalleria: "A totes les administracions ens està passant el mateix".

Nova victòria de Joan Serrat al Campionat de l'Aragó d'automobilisme

Borja (Aragó) El pilot vilatorí Joan Serrat i el seu copilot Xevi Tort (Can-Am Maverick X3) van disputar el cap de setmana passat l'última prova del Campionat aragonès d'automobilisme de trams de terra, on van aconseguir la primera posició. Es tractava del XI tram de terra de Borja amb un recorregut cronometrat de dos trams, de 13,1 i 11,6km, pels quals es feien tres passades arribant a un total de 74,4km. Els vencedors van haver d'esperar fins al tercer dels sis trams per assolir el liderat que ja no van abandonar fins al final, aprofitant els problemes mecànics de Dani Solà i David Moreno, que van ser els millors en quatre trams. Serrat només va fer el millor temps en l'últim tram.

La prova ja es va moure en el calendari fa uns anys pel mateix motiu

L'Olla de Núria torna a canviar de data per protegir la perdiu blanca

La sortida de la cursa de muntanya, el mes de juny passat

Queralbs/Vic

E.R.

La nidificació de la perdiu blanca continua condicionant la disputa de l'Olla de Núria. Si el 2017 la popular cursa de muntanya que organitza la Unió Excursionista de Vic ja es va haver de traslladar del juliol a mitjan juny per evitar molestar les cries d'aquesta au, ara el Parc Natural de les Capçales del Ter i el Freser ha tornat a demanar als organitzadors que no facin la prova entre el 15 de maig i el 15 d'agost ja que ha sortit un nou decret que la declara com a vulnera-

ble –es creu que a Catalunya només n'hi ha 150 parelles.

"Som una entitat excursionista, no busquem fer negoci i volem cuidar el lloc on es practica l'esport. Ho entenem perfectament", explica Eduard Solé, el responsable de comunicació de la cursa, que detalla que el problema és que la perdiu fa els nius a terra i si hi ha moviment l'ocell s'espanta i no torna. "És un canvi guanyador per a tothom –continua– perquè si no respectem el medi no tindrem lloc per fer-la." En els darrers anys entre totes les proves, l'Olla de Núria ha comptat amb la participació

d'un miler de persones.

Ara per ara, no hi ha nova data per a la prova i s'està estudiant conjuntament amb Vall de Núria organitzar-la a principis de maig, al setembre o a l'octubre. "És complicat encaixar en el calendari de curses de muntanya de l'any que ve i també estem mirant quina és la millor opció per la seguretat del corredor, ja que és una cursa d'alta muntanya i en alguns mesos hi pot haver neu", diu Solé. De fet, la prova ja s'havia disputat fa anys al mes de setembre però es va haver de passar al mig de l'estiu justament per aquest altre motiu.

La selecció Sub-19, a semifinals dels World Skate Games

San Juan (Argentina)

EL 9 NOU

La selecció estatal Sub-19 d'hoquei patins, formada pels joves jugadors del Martinelia Manlleu Biel Autet, Sebas Moncusí i Joan Picart, ha aconseguit passar la fase de grups als World Skate Games que s'estan disputant a l'Argentina. L'equip va guanyar en aquesta primera fase del Mundial els Estats Units (18-0), Colòmbia (1-7) i la Gran Bretanya (1-11) i va empatar a 3 amb Portugal. De moment, la selecció espanyola és líder del grup, a l'espera del partit que jugava aquest dijous Portugal, i disputarà les semifinals aquest divendres, a les 23.30h (o a les 2h hora catalana), segons la classificació final.

Diumenge serà el torn dels grups de xou patinatge amb la participació del CPA Tona. A la matinada de dissabte a diumenge (0.15 hora catalana) actuarà el grup petit tonenc, mentre que diumenge actuarà el gran (11 de la nit hora catalana).

D'altra banda, dilluns començaran la fase de grups dels combinats estatals absoluts d'hoquei patins amb més participació osonenca, en aquest cas de Xavier Malián (FC Porto) i Ferran Font (Sporting CP), a la selecció masculina, i d'Anna Casarrama (Martinelia Manlleu), a la femenina.

Subcampionat Infantil d'Ivet Beltran a la Supercopa d'Espanya de judo

Avilés (Astúries) Els germans de Montesquiu Júlia, Ivet i Vidal Beltran, del Judo Ripoll, van sumar nous èxits el cap de setmana passat quan van competir a dues cites destacades de judo. Va destacar l'obtenció del segon lloc a la Supercopa d'Espanya per part de la Ivet en la categoria Infantil (U15) en menys de -48kg i la plata d'en Vidal com a integrant de l'equip local (Judo Club Avilés) al Torneig Villa d'Avilés d'equips mixtos en categoria Aleví (U13). La Júlia, per la seva banda, va quedar eliminada de la Supercopa en categoria Cadet (U18). Tots tres entren al Centre de Tecnificació del Bages i el Moianès, on va destacar també la cinquena posició de Núria Corcuera (Moia) a -48kg.

Bona actuació de Sílvia Coll al WTT Youth Contender d'Itàlia i victòria de Biel Cabra al TTI Escolar

Lignano (Itàlia)/Roda de Ter La jugadora del Girbau Vic TT Sílvia Coll continua amb la seva progressió i aquesta vegada va destacar al WTT Youth Contender d'Itàlia, on va ser la palista estatal més destacada. Va caure a vuitens de final tant en U17 com en U19 i ara participarà al WTT Youth Contender d'Hongria. A causa d'aquests compromisos internacionals, el Girbau Vic TT disputarà el partit de Superdivisió d'aquest cap de setmana el proper dimecres a Sant Cugat. D'altra banda, Roda va acollir la segona prova del TTI Escolar amb 31 jugadors. En el Nivell A va guanyar Biel Cabra, del CTT Arbúcies, per davant de Pau Fossas (CTT Ripoll), Damià Sala (TT Torelló) i Aleix Castaño (CTT Ripoll). En el Nivell B ho va fer Jordi Galavis (CTT Ripoll) i el van seguir Iu Pujol (CPE Taradell), Aniol Reche (CTT Tona) i Martí Romeu (CTT Moianès), i en el Nivell C es va imposar Héctor Quintanilla (TT Torelló) a Fortià Orriols (CTT Ripoll), Pol Vilaregut (CTT Roda de Ter) i Marc Fajardo (TT Torelló).

ARXIU FOTOGRAFIC DE TARADELL / JOAN SERRA

Algunes de les imatges que s'han recopilat per a la Mostra Internacional de Cinema Etnogràfic

Sense casc i amb katiuskas

La Mostra Internacional de Cinema Etnogràfic recorda els inicis del trial a Taradell

Taradell

Laia Miralpeix

Amb motiu de la Mostra Internacional de Cinema Etnogràfic, l'Arxiu Fotogràfic de Taradell amb la col·laboració del Grup de Recerca van recuperar, el passat dijous, els inicis del trial a Taradell. A través d'imatges cedides per Joan Serra es va poder veure l'evolució d'aquest esport, en uns inicis en els quals alguns pilots

anaven encara sense casc i amb unes botes més semblants a unes katiuskas.

La trobada va reunir una setantena d'aficionats taradellencs i osonencs a aquest esport que mentre veien les imatges van explicar la història del trial a Taradell així com la creació del Grup de Trialers de Taradell, l'any 1977.

Va ser als inicis del 1970 quan a Taradell hi va començar a haver molta afició tri-

alera. Encara que no fos ben bé trial, la trobada va servir per recordar quan a mitjans dels anys setanta, per la festa major d'hivern de Taradell, al carrer Sant Sebastià i més tard a la plaça de les Eres es reunien aficionats del món del motor per realitzar diferents proves d'habilitat.

En aquella època un grup de persones, que més tard formarien el grup de trialers de Taradell, que tenien motos d'aquesta modalitat,

ja es reunien els dissabtes a la tarda i els diumenges al matí per entrenar. Joan Serra, un dels impulsors, recordava que el primer trial en el qual van participar va ser a la Guineu, muntat pel MotoClub Viladrau. Hi van participar unes 60 persones, 10 de Taradell, que "vam ocupar les últimes posicions". I és que "es tractava d'aprendre'n. Èrem nous, al principi suàvem sang, no en sabíem i en aquella època les motos

pesaven molt", recordava. De seguida van arribar les primeres proves muntades pels trialers taradellencs. Una d'elles a la Roca que va comptar amb el que al cap de poc temps seria campió d'Espanya de trial, Pere Pi. També es feien sortides, per exemple, al Puigmal, el Matagalls o el Taga, "ara impensable".

"Cada cop èrem més gent i ja no quedàvem últims", van recordar alguns dels participants veient les imatges de proves que es van muntar en un solar de l'Aman Barfull, al pati de la Rectoria o a la plaça de les Eres. "Eren trials que fèiem per a nosaltres però també per a la gent del poble, per ensenyar el que fèiem i que no ens miessin amb mals ulls", deien. I és que el trial és un esport, per a molts, sempre mal vist.

Guillem Serra, que actualment està al capdavant del grup que compta amb una desena de trialers, comentava que "gràcies a l'afició de tants anys del trial a Taradell, la gent del poble sempre ens ha vist per aquí, i llevat d'alguna cosa puntual generalment no hem tingut mai cap conflicte amb els propietaris de les finques ni amb gent que passeja i aqueta bona entesa ha fet que, juntament amb un territori excepcional que tenim per practicar trial, haguem pogut disfrutar tots aquests anys sense incidències notables. Això fa que avui en dia sent prudents, no fent cap animada i disfrutant de la nostra afició, amb el vistiplau dels propietaris, puguem continuar gaudint-ne".

Després de l'aturada per la pandèmia, el grup ha tornat a engegar amb el Social, que són vuit proves, i també participen al COTA. Normalment es troben els diumenges al matí.

Continuen els podis a la Copa Catalana i a la Copa Espanya de ciclocròs

Les Franqueses/La Garriga El ciclocròs no ha parat aquest pont de Tots Sants amb tres proves al Vallès. Van destacar les victòries al Darkcross de Roc Cubí i Maria Gutiérrez en Cadet i d'Aleix Casanovas en Júnior, tots tres del Jufre Vic-ETB; d'Enric Bau i Jordi Godayol, del Calma, en Màster 30 i 50, i d'Albert Juvanteny (Cicles Vic), en Màster 40. Cubí també va guanyar a la Copa Espanya de les Franqueses, mentre que entre els podis de la Garriga Albert Poblet (Jufre), a la foto, i Sílvia Cuatrecasas (Radikalbikes) van ser segons Elit.

Èxit del primer campionat de parelles femenines de 'pitch and putt'

Taradell El Comitè Femení de la Federació Catalana de Pitch & Putt va organitzar dissabte al Mas Gurumbau de Taradell el primer Campionat de Parelles Femenines. Un total de 72 jugadores van disputar dues voltes, la primera en format Fourball Medalplay i la segona en format Green-some Medalplay. Les jugadores van gaudir d'un dinar i d'un gran dia de sol durant tota la jornada. Les parelles guanyadores van ser Pilar Montero i Conchi Carballo, en Scratch, i Gloria Ruiz i Nuria Bertran, en Hcp.

Gil Vila s'adjudica el Català de trial Open quan falta una prova

Castellolí El pilot santperenc Gil Vila (Mediser Lea) va imposar-se el cap de setmana passat a la quarta prova del Campionat de Catalunya de trial Open i aconseguia així de manera matemàtica i amb un total de 86 punts el títol en Elit quan encara queda per disputar-se una prova, la del proper dia 27 a Manresa. En la mateixa categoria, el tonenc Pau Dinarès (TRRS) va ser tercer i ocupa la quarta posició a la general amb 41 punts, mentre que en la prova de Nivell Verd, Joan Moreno (Vértigo), del MC Tona, va ser tercer i també és ja matemàticament el vencedor de la categoria.

ESPECIAL OSONA NORD

La tercera generació de l'empresa. D'esquerra a dreta, Ramon, Santi i Pep Anglada

“El secret? Fer bé el de sempre”

L'empresa Anglada de Manlleu, especialitzada en electricitat i electrodomèstics, celebra els seus 95 anys. Al capdavant del negoci hi ha ara la tercera generació

Manlleu

Txell Vilamala

Anglada, de Manlleu, celebra aquest 2022 els seus 95 anys. Això vol dir que ha passat gairebé un segle des que, el 1927, Ramon Anglada va expedir la primera factura amb segell propi. Després li va agafar el relleu el seu fill, en Josep, acompanyat de l'Elvira, i ara al capdavant del negoci hi ha ja la tercera generació. Tres germans –Ramon, Santi i Pep Anglada– que pot semblar que

neden contra corrent, perquè asseguruen que les compres a través d'internet els feien més por una dècada enrere que no pas ara mateix. De fora estant, i tenint en compte que el comerç electrònic no deixa de créixer, una afirmació com aquesta sona paradoxal. Ells, però, tenen el seu secret: “Ens continua funcionant el de sempre”. Així de senzill. A banda de cuidar-se d'instal·lacions i manteniments industrials o enllumenat, vendre electrodomèstics, reparar-ne i

garantir serveis aparentment tan senzills com ressintonitzar el televisor. Els clients “estan agraïts de trucar i no saltar de contestador” o, enmig de la marabunta d'oferta virtual, entrar a la botiga i “saber exactament què estan comprant, a més a més que ho podran canviar”. Tot això fa que els números vagin sortint sense necessitat de filigranes, i també que els tres germans estiguin a l'expectativa de si al capdavant de l'empresa hi arriba la quarta

generació, ja que els fills i nets tenen ara entre 18 i més o menys 30 anys.

Nascut el 1901, Ramon Anglada va fer els primers passos com a electricista a Can Gabarró, un local que hi havia hagut al carrer del Pont. En aquell moment, el de l'electricitat era un camp molt nou, desconegut i que es considerava perillós, de manera que a casa hi va vendre que estudiava mecànica. Vist amb perspectiva, Pep Anglada considera que va ser un “molt bon operari”,

amb olfacte, ja que li va tocar espavilar-se en context de guerra, poca expertesa i molta falta de materials. Home d'ofici i, alhora, amb inquietuds, “bon tertulià”, com ho demostra una biblioteca que va bastir amb llibres de matèries com ara energia nuclear.

Anglada es va plantar per ell quan va tancar Can Gabarró i va compaginar treballs propis amb d'altres que li arribaven a través de la Casa Gorchs. El seu fill Josep li va demanar aprendre'n i seguir els seus passos als 13 anys. Iniciaven aleshores una etapa que va ser sobretot fructífera coincidint amb la meitat del segle XX: “Amb la modernització industrial de Manlleu vam tenir molta feina i va ser també l'època de promocions d'habitatges, de manera que vam entrar als electrodomèstics. Anaves a posar endolls i ja parlaves de rentadores”.

El negoci va obrir una tercera etapa als vuitanta, quan ser una empresa de mida mitjana va permetre la incorporació dels tres germans i les parelles. Van traslladar la botiga del centre de Manlleu a l'avinguda de Roma i un temps després, el 2000, obrien la de Torelló. “Hem treballat sempre: muntant, venent, reparant i mantenint el servei a clients de tota la comarca”, destaca Josep Anglada. Actualment la plantilla la conformen 18 treballadors. Són el present d'una història de 95 anys que des de fa unes setmanes es pot repassar *in situ*, ja que al local de Manlleu hi han muntat una exposició amb peces antigues, transformadors o un vídeo commemoratiu. Hi ha, també, l'origen de tot: aquella primera factura que va expedir Ramon Anglada el 20 de desembre de 1927.

RESIDÈNCIA CANTONIGRÒS, SL
Centre acreditat per la Generalitat de Catalunya

- Professionalitat i eficàcia en un entorn familiar.
- Contacte directe amb l'esplèndid paratge natural del Collsacabra.
- Curtes i llargues estades.

Consulteu les nostres ESTADES TEMPORALS

www.residenciacantonigros.com

Ctra. de Vic a Olot km 25 · CANTONIGRÒS · Tel. 93 852 50 35 · info@

BOBINATGES
PERE VILALTA VERDAGUER

C. Raimon Mas, 5 - 08560 Manlleu
Tel.: 93 851 30 50 - Fax: 93 850 70 92
e-mail: bobinatges@gmail.com
www.bobinatges.cat

Reparació i manteniment
Motors corrent altern. Motors corrent continu. Embragatges. Frens. Transformadors monofàsics i trifàsics.

Lloguer de motors ac/dc i transformadors

Venda de motors i recanvis
Condensadors, ventiladors, carbons, escombretes, etc.

Els actes de record del poeta, que arriben a la 19a edició, s'escampen a més llocs fora d'Osona

Roda celebra les Jornades Martí i Pol, en els 50 anys de 'La fàbrica'

Roda de Ter

Jordi Vilarrodà

La coincidència amb el 50è aniversari del llibre *La fàbrica* és un dels fets que marcarà la celebració de les Jornades Miquel Martí i Pol, que comencen aquest cap de setmana i s'allarguen fins al dia 26 de novembre, amb Roda com a epicentre. Entremig, el proper divendres farà 19 anys que va morir el poeta, motiu pel qual es van començar a organitzar aquestes jornades.

Des de Roda de Ter, s'han anat ampliant les activitats a diferents poblacions. En el cas d'Osona, ja fa uns anys que Vic, Tavèrnoles i Torelló realitzen activitats, i fora de la comarca n'hi ha a Barcelona, Granollers, Manresa, Porrera (Priorat) o Sant Sadurní d'Anoia (Penedès). Aquesta extensió és un dels fets que destaca Montse Caralt, directora de la Fundació Miquel Martí i Pol: "Cada any s'afegeixen nous llocs, l'any que ve farem un programa amb tot el que es fa fora de Roda de Ter, en el cas de Martí i Pol té tot el sentit pel fet de ser un poeta popular arreu del país".

El cap de setmana vinent concentrarà el gruix de l'agenda, començant dijous amb el recital *Les llengües de*

ALBERT LLIMÓS

Amb Veu Pròpia, a la Cava

Vic Vinculades a les jornades, però "amb una vida autònoma", tenen lloc les accions poètiques *Amb Veu Pròpia*, que donen protagonisme als poetes emergents. Aquest dijous han començat amb la presentació a la Jazz Cava de Vic (a la fotografia) amb Biel Barnils, Raquel Santanera i Xevi Pujol. Aquest

divendres, Santanera participarà amb Oriol Saulea i Valentina Risi en l'espectacle *Tradició/Traïció* a la Biblioteca Pilarin Bayés de Vic. Dissabte, la Fundació Miquel Martí i Pol acull l'espectacle *Esllavissada*, creat per Xevi Pujol i Xavi Lloses. I el dia 21 de novembre es tanca el cicle a Tavèrnoles amb poemes de Pilar Cabot dits per Lluís Soler.

Miquel Martí i Pol, a càrrec de Jessica Neuquelman i David Vila, on es combinaran textos originals en català

amb traduccions a altres llengües. Divendres que ve es recupera el format presencial de l'homenatge popular,

al Teatre Eliseu, on reciten alumnes de les escoles rodenques i tothom qui vulgui participar-hi. Per facilitar

la participació als de fora, es convida a penjar vídeos a les xarxes amb un recitat de menys de dos minuts de durada i l'etiqueta #homenatgepopularMMP2022.

Martí i Pol també serà la primera personalitat literària que tindrà dedicat un joc d'escapada, la primera sessió del qual serà el dia 12 de novembre a la seu de la Fundació. De fet, serà un joc triple o *triescape*, amb gimcana, geocerca i joc d'escapada pròpiament dit. El moment culminant dels actes tindrà lloc, com ja és habitual, amb l'acte de record al cementiri i l'entrega dels Premis Literaris de Roda de Ter, entre ells el 38è Premi de Poesia Miquel Martí i Pol, el dia 12 de novembre al Teatre Eliseu.

La fàbrica, el primer poemari amb què Miquel Martí i Pol va aconseguir un gran impacte popular, es recitarà al Museu d'Història de Catalunya el dia 15 de novembre, en la veu de l'actor manlleuenc Lluís Soler. L'últim cap de setmana de novembre es tancarà la programació amb la presència del poeta Miquel Desclot, que recordarà la seva amistat amb Martí i Pol, i una ruta literària per Roda.

Les jornades seran també el marc en què es formalitzarà la donació a la Fundació Miquel Martí i Pol del fons del ripollès Florenci Crivillè sobre el poeta. Consta de bibliografia, hemeroteca i arxius sonors que el qui va ser conservador del Museu Etnogràfic de Ripoll ha anat recollint al llarg de 25 anys. L'acte tindrà lloc el dia 18 de novembre.

Un nou parc infantil al barri de l'Atalaia de Roda

Roda de Ter

EL 9 NOU

L'Ajuntament de Roda de Ter ha començat a construir aquesta tardor un nou parc infantil al barri de l'Atalaia, on no n'hi havia cap. En paral·lel, també s'ha fet o s'estan fent millores a d'altres punts del municipi, com la plaça Catalunya, l'avinguda Puigmal o el carrer Ramon Pujols i Claveras. El conjunt d'actuacions supo-

sen una inversió de 144.000 euros i penegen del Pla Director dels Jocs Infantils, un estudi que ha permès analitzar 24 espais del poble destinats a la mainada.

Inicialment s'havia previst actuar en menys parcs, però la licitació a la baixa que van fer les empreses que optaven als diferents lots n'ha augmentat el nombre. Tot plegat es completarà els pròxims mesos amb un nou skatepark a tocar de l'institut.

Banda Jove

Tens 18 anys o més, toques un instrument i vols gaudir de la música en grup? La Banda Jove és per a tu!

PREGUNTA'NS SI TENS ALGUN DUBTE O SI VOLS MÉS INFORMACIÓ!

Inscripcions a www.emmfaristol.cat/tallers

Taller de 10 sessions + 1 concerts final

Preu: 150 € per alumne

A càrrec del professorat de l'escola

El grup es trobarà d'11h a 13h els dissabtes cada 15 dies aproximadament, des del 19 de novembre fins a mitjans d'abril. Amb l'acompanyament de cinc membres del professorat de l'escola, aprendrà un repertori variat de cinc peces que tocarà en un concert al Festival de Combos de l'Esquirol.

621202873

info@emmfaristol.cat

@emmfaristol

www.emmfaristol.cat

Av. Tecla Sala, 35, Roda de Ter

FABRICACIÓ I COL·LOCACIÓ DE TOT TIPUS DE REIXATS I PORTES

Teles Metàliques Roda, SL

Camí de Fontserè, 8 - Tel. 93 854 03 24 - Les Masies de Roda - info@telesroda.com

L'Ajuntament, que treballa per regular la massificació, no en vol alimentar més la fama

Rupit renuncia al reconeixement com a poble més bonic d'Espanya

Rupit i Pruit

Guillem Rico

El cartell de "Pueblo más bonito de España" no es col·locarà als accessos de Rupit, ja que el consistori ha descartat optar a aquesta distinció. Sobre el fet que es tracta d'un dels pobles amb més encant de Catalunya no n'hi ha cap dubte, però l'Ajuntament fa temps que treballa per assumir el gran volum de visitants i no vol alimentar encara més la fama del municipi. Segons l'alcalde, Albert Marcé, l'etiqueta "no s'acabava d'ajustar a la realitat de casa nostra" i "se'ns va plantejar molta promoció i arribada de gent, la qual cosa ens feia una mica de respecte".

Tot i això, Rupit sí que és una de les tres poblacions de l'Estat espanyol que, juntament amb Alquézar (Osca)

El pont penjant de Rupit, en una imatge quan es començava a recuperar la mobilitat postpandèmia

i Guadalupe (Càceres), ha presentat candidatura per ser distingit com un dels

millors pobles turístics del món. Aquest reconeixement, a iniciativa de l'Organització

Mundial del Turisme, assenyala municipis que són un bon exemple de ruralitat i

compromís amb la sostenibilitat. Segons l'alcalde, "ens encaixa molt més, perquè dona rellevància a la política que hem fet últimament: temes de mirada tàctil, per facilitar les coses a persones amb dificultats visuals o auditives; l'etiqueta de cel nocturn de qualitat, o la moratòria pel que fa a les llicències d'habitatges d'ús turístic". Entre altres mesures que ha impulsat el consistori hi ha els aparcaments ordenats i

Sí que volen optar a una distinció en turisme rural i sostenible

el compromís de defugir les grans promocions turístiques. En aquesta mateixa línia, l'Ajuntament treballa des de fa temps amb els de Tavertet i l'Esquirol per muntar dispositius especials amb motiu d'èpoques assenyalades, com Setmana Santa o la Puríssima. I és que els visitants són essencials per mantenir la vigorisat comercial i de bars, restaurants o allotjaments, però "hem de tenir les coses ordenades", sentència Marcé.

Activitats de novembre

L'Esquirol, Cantonigròs, Sant Martí Sescorts i Sant Julià de Cabrera

Ajuntament de L'Esquirol

Presentació del llibre NINA

ds. 5 - 18 h

Presentació del llibre NINA, de Sònia Dalet i Rosa Baulés. Lloc: Bar La Coope, L'Esquirol

Taller de cuina

dt. 15 - 10.30 h

Cuinem bo, barat, saludable i sostenible. L'Esquirol

Fira del vi novell

ds. 19 - de 10 h a 18 h

Cantonigròs

Festa Major de Sant Martí Sescorts

de l'11 al 27 de novembre

dv. 11

- 11h Ofici Solemne.
- 12.15h PREGÓ a càrrec de l'Abel Rubió i vermut popular amb Pep Poblet.

ds. 12

- Sopar de festa major al local social.

dg. 13

- 50 anys de la UE Sant Martí amb un partit al camp de futbol de l'Esquirol

ds. 19

- 17 h Taller d'argila
- 21.30 h TEATRE, una comèdia original de Ventura Porta i Rosés titulada NO TOTES LES FLORS SÓN DE PLÀSTIC

dg. 20

- Caminada popular

ds. 26

- 17h Tast de Cervesa (3 €)
- 22h HAVANERUS DE L'ESQUIROL amb rom i galetes per a tothom.

dg. 27

- 11h Santa Missa i esmorzar popular al camp de futbol del Sant Martí i joc sorpresa. Pels més petits hi haurà inflables.
- 17h Es repeteix l'obra NO TOTES LES FLORS SÓN DE PLÀSTIC

Ple municipal ordinari

dilluns, 7 - 19 h

Un punt d'ajuda

dijous, 10 i 24 - de 10 a 12 h

Servei Municipal d'Aigua

dilluns, 7 i 21 - d'11.30 a 13.30 h

Recollida de trastos

dijous, 25 - 08.00 h

Bibliobús Puigdon

A L'Esquirol

Dimarts 8 i 22 de 16 h a 18.30 h

A Cantonigròs

Dimarts 15 i 29 de 16 h a 18.30 h

Mercat setmanal

Tots els divendres de 9 a 13 h

Plaça Nova, L'Esquirol

+ info a www.lesquirol.cat

Exposició a Manlleu per reflexionar sobre el paper de les dones

Manlleu En el marc de les accions al voltant del 25-N, Can Puget acollirà aquesta tardor l'exposició col·lectiva "D'allò domèstic. Dones, artistes, docents i crítiques". La mostra reflexiona sobre el paper de les dones en el desenvolupament socioeconòmic i els canvis en la vida quotidiana, els valors i la nova estructura de consum. La inauguració tindrà lloc aquest dissabte i es podrà visitar fins al diumenge 27 de novembre.

MGA9

MANLLEU GALERIA D'ART

Mostra d'art als aparadors. 9ª edició.

Del 29 d'octubre de 2022 al 8 de gener de 2023.

VISITA VIRTUAL

Ha nascut una estrella

El riuprimerenc Lluç Crusellas guanya el World Chocolate Masters a París i projecta el seu nom arreu del món

Vic/París

Miquel Erra

“Els somnis no es compleixen, es lluiten, es busquen, si cal es ploren. Només així, a vegades, es fan realitat.” Ho expressava aquest estiu Lluç Crusellas, durant el pregó de la festa major del seu poble, Santa Eulàlia de Riuprimer. Aquest dilluns va ser una d'aquestes vegades. I el somni, acomplert, era majúscul. Crusellas, cap de pastisseria del grup Pavic, s'ha proclamat guanyador del World Chocolate Masters. Es tracta de la vuitena edició d'un certamen que la marca Cacao Barry convoca cada tres anys per coronar el millor xocolater del món. Crusellas, que amb 26 anys era el concursant més jove, es va imposar davant dels representants de 17 altres països. La final es va disputar a París.

“Infinites gràcies als que sou aquí. A tothom que s'ha afegit a aquest petit gran projecte. Ho hem fet entre tots. Ha estat un any increïble”, deixava anar un Crusellas eufòric, i en català, tot just recollir el guardó, dilluns a la tarda en una lluïda gala que tancava tres dies d'intensa competició. L'osonenc, que arribava a l'última jornada entre els 10 “superfinalistes”, es va acabar imposant amb un total de 434 punts, molt per davant del segon classificat, Antoine Carréric (França), que en va sumar 405, i de Nicolas Nikolopoulos, que va quedar tercer amb 404.

El concurs consistia a afrontar sis proves en directe, dues per dia, totes d'una gran complexitat tècnica. La més espectacular, la creació d'una escultura de grans dimensions. Crusellas hi va presentar un elefant de tres metres d'alçada i 220 quilos de xocolata. Aquesta estructura, que també el va fer mereixedor del Premi Aparador, ja el va situar com a líder provisional després de la primera jornada. En el conjunt de les sis proves –també havien d'elaborar unes postres, una escultura petita, un bombó, un *snack* i un *petit four*– hi va imprimir relat comú: el de prendre consciència de la situació que viu el planeta. El jurat en va destacar l'acurada tècnica, l'emotivitat i l'esperit innovador de Crusellas, cridat a convertir-se en un dels referents “d'una nova generació de xocolaters”, va destacar en

A dalt, Crusellas a la pastisseria El Carme de Vic; a baix, amb la gent que el va acompanyar a París i celebrant l'èxit

“El millor dels somnis és compartir-los”

Vic

M.E.

“Encara no soc conscient del que hem fet”, deixava anar Lluç Crusellas aquest dimecres al matí, poques hores després de tornar de París, tot qualificant d’“increïble” l'experiència que ha viscut. “Ho hem patit, però també hi hem disfrutat molt”, apuntava Crusellas, que en tot moment ha volgut compartir el seu èxit amb l'equip que l'ha secundat: “El millor dels somnis és compartir-los”. Pel pastisser osonenc, aquest guardó esdevé un “reconeixement” a la feina del dia a dia i al fet de “creure en el camí que t'has marcat”. Encara sense temps per “dirigir-ho i assimilar-ho”, no es vol precipitar a l'hora de marcar el “full de ruta” a partir d'ara. Té molt clar, però, que serà un camí compartit amb Pavic, el grup del qual és cap de pastisseria des de 2018. “És la meua seu, ho tinc claríssim; m'ho han donat tot.” Plegats han de ser capaços d'aprofitar “al màxim” el renom mundial que li ha donat el guardó. Un guardó que confia que també esdevingui un “alta-veu” per apropar el món de la pastisseria “a la gent de carrer”. Paraula del millor xocolater del món.

nom del jurat Amaury Guichon, un dels xocolaters més prestigiosos del món.

Crusellas havia estat tot un any preparant-se per afrontar les proves, des que l'octubre de l'any passat es va confirmar la seva candidatura com a únic representant de l'Estat espanyol. Per afrontar el concurs es va envoltar d'un equip de gent “molt bona”, en paraules seves, encapçalat pels pastissers i professors de pastisseria Saray Ruiz i Enric Monzonis. També ha comptat amb la complicitat de Chocolate Academy i la dels seus propis companys de l'obrador de Pavic. L'estudi de disseny de Zoo Studio es va encarregar del *packaging* global; i per a l'escultura petita, una peça en 3D inspirada en la forma en espiral de l'ADN, va comp-

tar amb l'empresa Makeat, de Barcelona.

Els veïns de Santa Eulàlia van seguir la retransmissió de la gala en directe en una gran pantalla que es va instal·lar a l'Aula de Cultura, i van esclatar d'eufòria quan es va donar a conèixer el nom del guanyador. Moments després, una piulada de l'Ajuntament el felicitava i li donava les gràcies, també, per haver donat projecció a Santa Eulàlia: “Han permès que el nom del nostre poble s'escolti arreu i en català”. Aquest divendres al vespre, li tenen preparada una rebuda especial. A la final també el van acompanyar un bon grup d'amics i familiars, a banda de l'alcalde de Vic, Anna Erra, o el mateix gerent del grup Pavic, Josep Novellas. París va veure néixer una estrella.

Piulades d'enhonorabona

🐦 **Carles Puigdemont** “Moltes felicitats i enhonorabona, Lluç Crusellas, el millor xocolater del món! A Osona hi ha cultura i talent xocolaters. I que sigui per molts anys.”

🐦 **Anna Erra** “Lluç guanyador. El millor xocolater del món! Felicitats. Gran talent osonenc!”

🐦 **Gil Vilarrasa** “Que gran, que gran que ets, Lluç! Ningú mereixia més que tu aquest reconeixement. Orgullosos de tu!”

🐦 **Isaac Peraire** “Brutal, felicitats, Lluç.”

🐦 **Antoni Pladevall** “Enhonorabona, Lluç, per aquest fabulós reconeixement internacional que corona la teva

imaginació, el teu talent, la teva tenacitat i el teu coratge elephantins!”

🐦 **Pep Palau** “Moltes felicitats a Lluç Crusellas, gran jove pastisser i flamant campió del World Chocolate Masters 2022, afegint-se així a la llista d'excel·lents pastissers i xocolaters osonencs.”

🐦 **Màrius Serra** “He vist vídeos de la victòria de Lluç Crusellas al Mundial de París i els crits de suport de la seva gent m'han fet pensar, per dos instants, en els que se sentien al Camp Nou per celebrar els èfims èxits del Kun Agüero i Luuk De Jong: Lluç, Lluç, Lluç, Lluç, Lluç...”

🐦 **Lluís Llach** “Gràcies per projectar-nos.”

L'Equitrobada reuneix 140 cavalls d'arreu de Catalunya a Sant Julià

Sant Julià de Vilatorrada L'esplanada del costat del cementiri de Sant Julià es va omplir de cavalls i expectació durant tres dies. S'hi va celebrar la tercera Equitrobada, una concentració de turisme eqüestre organitzada per la Federació Catalana d'Hípica, que va reunir genets vinguts des de diversos punts del país. Els que van fer més quilòmetres per arribar a la cita van ser uns provinents de Roses (264 km), Artesa de Segre (184 km) i Vilafranca del Penedès (180 km). Des de l'organització, Joan Pi feia una bona valoració de la trobada tant pel nombre de participants com de l'acollida. De participació ha anat augmentant any rere any. A la primera, a Talamanca, hi havia 90 cavalls; a la segona, a Alpens, 120, i a Sant Julià, 140. "El món de les rutes de cavall no és molt nombrós, però de mica en mica anem sumant gent", explicava. Entre les activitats que van generar més expectació, Pi destacava la prova d'eslàlom a cavall, l'exhibició de carruatges o el gran espectacle eqüestre amb Miron Bococi, expert en doma natural i en llibertat. C.F.

BERNAT CEDO

Una vida vinculada als cavalls

L'Equitrobada homenatja el vigatà Boi Galtés, quarta generació d'una botiga de complements d'equitació

Sant Julià de Vilatorrada

M.E.

Ha passat tota una vida vinculat al món del cavall, tot i que no n'ha muntat mai cap. Boi Galtés (Vic, 1941), quarta generació d'un establiment centenari dedicat als complements i guarniments d'equitació –negoci que avui ja porten els seus dos fills–, va rebre dilluns al vespre un merescut reconeixement per la seva trajectòria. Va ser en el marc de l'Equitrobada, una cita de turisme eqüestre que l'Associació de Marxes a Cavall de Catalunya va convocar aquest any a Sant Julià.

"Aquests reconeixements sempre fan il·lusió, tot i que també volen dir que t'has fet vell", somreia Galtés hores abans de rebre el guardó. Galtés gairebé hi va néixer, a l'històric establiment que el seu besavi va obrir a la rambla del Carme, aleshores centrat a equipar cavalls i

Boi Galtés, dilluns al matí passejant per l'espai que va ocupar l'Equitrobada, a Sant Julià

tartanes que servien, bàsicament, "per treballar". En aquells temps la botiga es va convertir en un autèntic

"punt de trobada" per a la pagesia de Vic i comarca. No serà fins als anys 70 que el món del cavall comença

a evolucionar cap al sector de l'oci i dels esports, i això també obligarà la família Galtés a readaptar el negoci,

que en poc temps evolucionarà "com de la nit al dia". Han anat apareixent i consolidant modalitats com els raids hípics, el *horseball* o la doma. "Cada disciplina és diferent i té unes necessitats específiques", apuntava Galtés. I a totes elles han procurat donar cobertura des de la botiga, que l'any 2006 van traslladar al carrer de Jaume I el Conqueridor. Amb 81 anys, Galtés ja ha fet un pas al costat i avui són els seus dos fills, la Marta i en Carles, qui comanden el negoci: ella a la botiga i ell al taller, que tenen a Calldetenes –on també s'han especialitzat en el sector dels tendals.

Galtés reconeixia que el que més l'ha satisfet de tots aquests anys al capdavant del negoci ha estat "el tracte amb la gent" i la fidelitat de la clientela; "tenim clients de fa molts anys". Tot i no haver muntat mai a cavall –"has de tenir temps i no en tenia; i ara que en tinc, ja no puc", ironitzava–, Galtés té molt clar que "cada persona necessita un cavall diferent", perquè cada exemplar és especial i s'ha de saber muntar; si el tractes bé, no et farà mal; són animals molt nobles".

BERNAT CEDO

Art i comerç es donen la mà a Vic

Vic Art i comerç maridaran d'allò més bé aquest cap de setmana i el següent amb el projecte Nexxes, una nova proposta que impulsa Vic Comerç per "donar valor afegit al nostre comerç de proximitat", destacava durant la presentació Toni Brachs, president de l'entitat. La proposta, coordinada des de Sunranxx, implicarà un total de set carrers, 100 comerços i una cinquantena d'artistes. Cada carrer concentrarà una activitat artística diferent. Arrencarà aquest cap de setmana amb tres ubicacions: el carrer Manlleu, ambientat en el món de les arts plàstiques; el carrer Estret, amb uns singulars *maniquins vivents*, i el portal de la Rambla, a l'entorn del muralisme. A més, a la plaça Santa Clara hi haurà *jam session* amb micro obert i ballada de swing. Les activitats es concentraran de 5 de la tarda a 8 del vespre, divendres i dissabte. La proposta continuarà el cap de setmana següent a la plaça Major (amb el món del circ) i la línia que conformen el carrer Argenters i Cardona i les places del Paradís i del Canonge Collell (amb un muntatge lumínic). La iniciativa es concep com a "número 0" amb la intenció, si té bona acollida, de donar-li "continuïtat". A la foto, representants dels diferents carrers implicats.

MIQUEL ERRA

Cultura de muntanya

La Fira de la Muntanya de Vic, única del seu sector al país, viurà la 41a edició

Primer Festival de l'Escalada

Vic La 41a Fira de la Muntanya porta una novetat: el primer Festival d'Escalada, esport que guanya pes i visibilitat dins de la fira. El festival tornarà a tenir com a epicentre la setena edició del Campionat Open Bloc, en categories absoluta (divendres i dissabte) i infantil (diumenge al matí), amb la participació d'alguns noms propis de l'escalada esportiva. Paral·lelament hi haurà música, *food trucks* i diverses propostes vinculades a aquest esport. Destaca un concurs de cultura d'escalada o una cursa d'escalada a la xemeneia. La cita tindrà un record per a Cristina Mora, implicada en l'organització i que va morir aquest febrer d'accident.

Vic

M.E.

Quarentona, però en plena forma. La Fira de la Muntanya arriba a la 41a edició. I ho fa consolidada com una de les cites "de referència" del seu sector a escala nacional. El recinte firal del Sucre tornarà a emanar cultura muntanya i de natura des d'aquest divendres a la tarda i fins diumenge. Enguany, el món de l'escalada en surt especialment reforçat.

"Com a ciutat de fires i mercats tenim la sort d'organitzar esdeveniments referents en l'àmbit català i estatal i ara som únics organitzant una fira de la muntanya", destacava en la presentació Titi Roca, regidor de Fires i Mercats. Pel que fa al vessant pròpiament comercial, hi prendran part 42 empreses i entitats del sector esportiu, turístic i automobilístic. Menció especial per al Mercat d'Ocasí, amb roba i material esportiu de segona mà i *outlet*, vinculat als mateixos orígens de la fira. No hi faltaran tot un ventall de ponències, presentacions i debats amb noms com els de

Carles Redorta, Titi Roca, Núria Macià i Miquel Ylla, durant la presentació de la fira al mateix recinte firal

Marc Pinsach, Mireia Miró, Francesc Mauri o Clàudia Galicia. Paral·lelament hi haurà tota l'activitat que acompanya la 21a edició de la Fira del Llibre de Muntanya, amb 16 expositors entre editorials, llibreries, clubs o entitats. Entre els convidats destaca la presència de l'alpinista italiana Tamara Lunger, protagonista d'al-

gunes ascensions pioneres. Dissabte al migdia també es donaran a conèixer els guanyadors de la 8a edició del Premi Editorial 2022.

El programa inclou altres activitats consolidades a l'entorn del recinte firal com la tirolina gegant, l'escalada a la xemeneia del Sucre, els circuits en bicicleta o, diumenge, la sortida i arribada de la

41a edició de la Matagalls-Vic. Una caminada popular "que treballa per minimitzar l'impacte amb el medi ambient; per això hem rebut el segell de Petjada Verda de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya", destacava Núria Macià, presidenta de la Unió Excursionista de Vic.

"Després de dos anys de restriccions recuperem la

plena normalitat i, per tant, esperem que la gent torni a respondre i sigui tot un èxit", apuntava Titi Roca. L'any passat van passar pel recinte firal unes 10.000 persones, però abans de la pandèmia s'havien superat els 12.000 visitants. Les entrades per accedir a la fira es poden aconseguir anticipadament a la web de <vicfires.cat>.

Una bona fórmula

Miquel Ylla

President de l'Associació Cultural del Llibre de Muntanya

La memòria està molt lligada a les emocions. Els psicòlegs acostumen a dir que les vivències negatives impacten més que les positives. Jo procuro acollir les bones, prefereixo que siguin elles les que omplin el meu espai emocional. És el dia 5 d'octubre de 2002, un dissabte de tardor, encara fa bo. Soc a Tavertet, on s'inaugura la 1a Fira del Llibre de Muntanya al Collsacabra. Quan trec la carpeta emmagatzemada en un raconet del meu cervell se m'apareixen dues imatges: la d'un envelat gran, amb casetes de fusta atapeïdes de llibres, i la d'un home menut que vesteix una túnica blanca. L'home és Raimon Pannikar, el meu pacient, li he fet una trucada i m'espera a l'entrada del recinte firal.

En Raimon era un pacient difícil, estava imbuït per la medicina tradicional de l'Índia. No va ser senzill, però me'l vaig fer meu, i jo estava molt content de ser el seu cardiòleg de capçalera. Més d'una nit li havia fet companyia a can Feló de Tavertet, casa seva. Estava malalt i

quan tenia una crisi em trucava, jo pujava, l'atenia i el tranquil·litzava. M'impresionava la soledat nocturna d'un home llegit i aclamat arreu del món. Recordo una nit especial; ell parlant-me i filosofant sobre el poder d'atracció de la lluna que treia el cap per la finestra, i jo dient-li "Raimon, si no calles no puc auscultar els batecs del teu cor". Va mollar; la lluna és màgica!

Aquest dissabte està plètòric, passegem pel recinte, parlem i fulegem llibres. "Què et sembla, doctor, a la muntanya hi busquem la por o hi busquem una experiència?" L'experiència –em diu– és plena de risc; només allò que m'ha travessat i que brolla espontàniament de mi té vida, força i autoritat. M'explica que ell ha buscat aquesta experiència en la peregrinació al Kailàs, el cim tibetà, el temple de l'absolut, el símbol sagrat de totes les religions del sud de l'Àsia...

Us he fet aquesta introducció perquè en Raimon, un mestre del diàleg entre cultures i religions, fou un dels impulsors de la Fira. En fou president d'honor juntament amb altres personalitats com Joan Triadú, Antoni Pladevall, Jordi Pons, Joan Cervera, Marta Ferrusola, Roser Quera, Ernest Gutiérrez, Martí Boa-

da i Kurt Diemberger. Sí, la Fira va néixer al Collsacabra i hi ha una efemèride que ha de constar en la seva història; l'any 2001, Jordi Sanglas va suggerir retre homenatge a un gran amant del Collsacabra, Quirze Parés i Ganyet (1909-1993), autor del llibre *La despoblació rural i les masies del Collsacabra*, publicat per l'editorial Dalmau. L'acte d'honorança es va materialitzar per l'impuls de molta gent de l'Esquirol i de Tavertet: Josep Casadesús, Eduard Delgado, Miquel Vilella, Montse Puig, Belinda Parris, Quim Pla, Joan Antoni Herrera i sobretot Ernest Gutiérrez. Segur que me n'he deixat algun.

Gutiérrez ha estat alpinista, excursionista i activista social; va ser un dels puntals del consell de redacció de la desapareguda revista *Amics dels Cingles del Collsacabra*. Té 91 anys i enguany encara ens honorarà amb la seva presència. El bon amic Ernest m'ha explicat més d'una vegada que l'homenatge a Quirze Parés va tenir una acollida excel·lent. "Vam quedar tan sorpresos que ni nosaltres mateixos ens ho creïem. La sala es va omplir de gent de tot arreu: veïns, excursionistes, escriptors, dirigents socials, polítics... tot eren felicitacions: després, en una reunió que es va fer a Rupit, es proposà fer una fira anual de llibres de muntanya." Així va ser concebuda la Fira del Llibre de Muntanya.

Foren 11 els anys d'itinerància de la Fira pels quatre pobles del Collsacabra: Tavertet, Rupit, l'Esquirol i Cantonigròs. No recordo haver-hi faltat mai! L'any 2013, un pacte signat per l'Associació d'Amics del Cingles de Collsacabra (Francesc Sanahuja n'és el president), per l'Ajuntament de l'Esquirol (Àlex Muntanyà n'és el batlle) i per l'Ajuntament de Vic (Josep M. Vila d'Abadal n'és l'alcalde) estableix que la Fira del Llibre de Muntanya es traslladi a Vic i que s'incorpori a la Fira de la Muntanya.

I aquí estem. L'any passat, al pastís d'aniversari hi cremaven 20 espelmes. Fira de la Muntanya + Fira del Llibre de Muntanya, una bona fórmula! Tornem a ser aquí, us hi esperem! Com explicava el meu pacient filòsof, els organitzadors busquem una experiència que ens travessi i brolli espontàniament; per oferir-vos un millor producte cada any. Remenarem llibres, mapes i guies, ens farem abraçades i encaxades de mans, escoltarem xerrades dels cracs i coneixerem novetats i nous premis editorials.

Volem ser els hereus dels Amics dels Cingles, de Quirze Parés, d'Ernest Gutiérrez, de Joan Triadú, de Raimon Panikkar... Com a ells ens agraden els llibres que parlen de natura, de muntanyes, de boscos i de cingleres. A la Fira n'hi trobareu molts, perquè les muntanyes n'estan plenes, de llibres.

Lluït 25è Ball de Bruixes a Viladrau

Viladrau Amb totes les localitats exhaurides, Viladrau va viure, dilluns a la nit, una doble representació de l'emblemàtic Ball de Bruixes, que enguany celebrava la 25a edició. La representació, que commemora l'assassinat de 14 dones del poble acusades de bruixa a principis del segle XVII, va estrenar alguns canvis notables. Com la primera escena, que arrencava a la plaça Major –l'escenari que va veure néixer el muntatge–, i alguns personatges, com la figura del *xibatu*. Entre el públic, Meritxell Benedí, actual presidenta de l'Institut Català de les Dones.

BERNAT CEDO

Torna la fira més 'surrealista'

Després de dos anys d'aturada, diumenge es viurà a Olost la 14a Fira d'en Rocaguinarda

Olost

EL 9 NOU

L'humor i el surrealisme retornen a Olost amb la 14a Fira d'en Rocaguinarda. Aquest diumenge el poble es tornarà a omplir amb personatges del segle XVII protagonitzats per un total de 110 actors i actrius locals, una trentena més que en l'última edició, la de 2019. I és que després de dos anys d'aturada per la pandèmia, la festa torna amb més força que mai i amb la implicació de veïns de totes les edats.

Des de les 10 del matí i fins a les 7 de la tarda, Olost es vestirà de gala per rebre la visita del Rei Flyp VI, que enllaçarà les diferents escenes que es podran anar

veient al llarg del dia. Com és habitual, la major part de les actuacions tindran lloc a la plaça Major. A la tarda, *el Rei i la Reina* podran gaudir del folklore local, amb la implicació de l'Associació de Puntaires d'Olost, l'Esbart Dansaire i la Coral Noves Veus o un espectacle de Kan-Kan. Com diuen els mateixos organitzadors, "no es tracta d'una fira històrica sinó històrica que pretén fer-ho passar bé a tothom que hi participa i també al públic que ens ve a veure".

Paral·lelament a totes les actuacions al carrer, al llarg del dia els visitants podran passejar entre diferents parades de productes d'alimentació i artesanía i també gaudiran de diferents *food trucks*.

En Perot, explicat als més petits

En el marc de la fira es presentarà 'La ploma vermella', el conte sobre el bandoler Perot Rocaguinarda que ha escrit Anna Mas

Olost

M.E.

L'any 2019, des de l'escola bressol es van posar en contacte amb Anna Mas, gestora de l'Espai Perot Rocaguinarda, per demanar-li que adaptés la història del bandoler perquè la canalla pogués conèixer, d'una forma amena, el personatge que dona nom a la fira i als gegants. Mas va idear un conte oral per explicar durant les visites al centre, que acompanya d'uns personatges en format títella. Ara, gràcies a una subvenció de la Diputació, ha pogut traslladar aquest relat

al paper. El conte, titulat *La ploma vermella*, es presenta aquest diumenge a les 4 de la tarda a la plaça Major.

El conte, il·lustrat per la barcelonina Sira Lobo,

el barret – fins que es fa bandoler. El fil conductor serà la ploma vermella que Mercè de Pecanins, figura literària filla d'Olost, li posarà al barret, símbol de valors com la valentia i l'amistat, però també l'amor i la passió. Mas reconeix que ha hagut de passar "de puntes" pels aspectes més escabrosos de la vida del bandoler, i al final del conte deixa oberta la incògnita de si mai va tornar al Lluçanès després del seu exili a Nàpols. El conte es vendrà per 10 euros en diferents comerços del Lluçanès i llibreries de Vic i Barcelona.

Anna Mas amb el conte, aquest dijous a l'Espai Rocaguinarda

Exitosa Fira de les Bruixes a Sant Feliu Sasserra

Sant Feliu Sasserra La XXIII Fira de les Bruixes de Sant Feliu Sasserra va recuperar dimarts l'esplendor pre-pandèmia. Després que l'any 2020 no se celebrés a causa de la covid-19 i que l'any passat es reubicés als afores del poble, enguany el certamen va retornar a la normalitat, amb les representacions teatrals a dins del nucli urbà i amb les parades pels carrers del municipi. L'afluència de visitants va ser massiva. Durant tot el dia els carrers del nucli antic es van omplir a vessar. Mostra d'això és que els aparcaments que es van habilitar en diferents punts del poble van acollir a l'entorn de 2.000 vehicles. Per l'alcaldia, Josep Romero, la valoració és molt positiva. A més de l'elevada afluència de visitants, destaca la implicació i esforç dels veïns i veïnes. "Hi participa pràcticament tot el poble, el que no fa una cosa fa l'altra", diu. A.G.

BERNAT CEDO

Torna Ca la Manyana

La família Isern Menció reobre l'històric restaurant de Sant Julià de Vilatorça amb la incorporació del xef Jordi González Sadurní als fogons i una renovada aposta culinària

Sant Julià de Vilatorça

EL 9 NOU

Mig any després de tancar el restaurant la família Isern Menció reobre Ca la Manyana. L'històric establiment de Sant Julià de Vilatorça obre portes novament aquest divendres al vespre amb la incorporació als fogons del xef Jordi González Sadurní. "És Ca la Manyana, però amb un canvi d'estil: serem innovadors", anticipa Núria Isern, que després de la defunció de la seva germana Mariona i de la jubilació de Silvino González, ara agafa definitivament les regnes del negoci. "La Mariona i en Silvino sempre em deien que ara havia de fer la meua Ca la Manyana", explica. I la seva Ca la Manyana passa per obrir una nova etapa en què intentarà conservar el passat sense renunciar al futur i construir sense destruir. "Serà diferent", resumeix.

Aquesta diferència es notará en molts aspectes. Per exemple, en els espais -els menjadors s'han posat al dia reddecorant-los de la mà de Fernando Muntadas-, però també en la proposta gastronòmica. El xef serà Jordi González Sadurní, amb experiència, entre d'altres, als fogons de les cuines de

Maria Menció i Núria Isern amb Fernando Muntadas, que ha decorat els espais, i Jordi González Sadurní, el xef

l'Hotel El Montanyà i del Seminari. "M'agrada una cuina creativa, moderna, cuidar molt la imatge del plat i sempre amb producte de qualitat", explica González Sadurní. "Crec que sorprendrà", diu. A la nova Ca la Manyana volen que s'hi puguin menjar entaulat a l'estil clàssic, però que també existeixi l'opció de compartir plats. Per això oferiran tapes i racions a l'estil d'un gastrobar amb espais més informals pensats expressa-

ment per compartir menjar i conversa en grup.

Obriran dijous i divendres al vespre i caps de setmana tot el dia, també per a esmorzars

Un altre dels canvis serà el dels dies d'obertura. Con-

centraran l'activitat en dijous i divendres al vespre i dissabtes i diumenges tot el dia amb esmorzars de forquilla, dinars i sopars. I, com que l'espai ho permet, volen que els sopars es puguin allargar per prendre una copa.

D'aquesta manera, i després que durant mig any el restaurant hagi estat tancat i només hagin funcionat els allotjaments de la fonda, ara torna Ca la Manyana, un establiment històric que vol continuar fent història.

La recerca etnològica té una cita a Taradell

Taradell La Biblioteca Antoni Pladevall i Font de Taradell acollirà, aquest dissabte, la X jornada de presentació de Recerca Etnològica a la Catalunya Central. S'hi presentaran un total de vuit treballs de recerca realitzats a les comarques d'Osona, el Ripollès i el Bages. La jornada s'allargarà de 2/4 de 10 del matí a les 2 del migdia.

Sant Martí d'Albars enceta la festa major

Sant Martí d'Albars Un espectacle amb Pep Poblet obrirà, aquest divendres a partir de les 9 del vespre al local de La Blava, la festa major de Sant Martí d'Albars, que s'allargarà dos caps de setmana. D'aquest primer dissabte destaca un parc infantil, a la tarda, i l'espectacle amb Sidecar, al vespre. La festa continuarà el dies 11, Sant Martí, i 12.

Diada dels Sagals, diumenge a Vic

Vic Els Sagals d'Osona viurà aquest diumenge la seva Diada, una de les cites importants de la recta final de la temporada. Serà a partir de les 12 del migdia a la plaça de la Catedral. Els acompanyaran els Castellers de Santpedor i els Castellers de Badalona. La colla osonenca continua preparant els actes de celebració del 25è aniversari.

RECONeixEMENT DE LA GENERALITAT ALS COMERÇOS CENTENARIS I INNOVADORS

La Merceria Pallàs, de Vic, més que centenària...

Vic Un total de 22 establiments van ser distingits la setmana passada amb el Premi Nacional als Establiments Comercials Centenaris, entre els quals la Merceria Pallàs (Vic), la Casa Centenària Soldevila (Calders) i la carnisseria Cal Maties (Moià). En el cas de Can Pallàs, els seus orígens es remunten al 1888, quan unes escriptures acrediten que Josep Pallàs va comprar l'immoble, a la cantonada entre el carrer Estret i la rambla del Carme. A més de merceria també es dediquen als complements de moda i als records de la ciutat. A la foto, Maria Pallàs, quarta generació de la nissaga, recollint el guardó de mans del president de la Generalitat i el conseller d'Empresa. Actualment ja porta el negoci un seu nebot.

... Noir et Blanc, un comerç innovador a Vic

Vic Clara Busoms, de la botiga Noir et Blanc®, ubicada a la plaça Major de Vic, ha estat reconeguda amb el Premi Nacional al Comerç Innovador en el marc dels Premis Nacionals de Comerç. Busoms (a la foto, recollint el premi de mans del president de la Generalitat) és la ideòloga del projecte Noir et Blanc®, empresa que va néixer el 2018 a Prats de Lluçanès, destinada a apropar la tòfona a diferents públics a través de la producció de tòfona fresca i de l'elaboració i comercialització de productes amb tòfona de recollida pròpia. La botiga de Vic, que va obrir el 17 de setembre de 2021, s'ha convertit en un referent oferint tòfona fresca de diferents tipus en funció de la temporada i productes elaborats amb tòfona.

AGENDA

Angi Conejo agenda@vic.el9nou.com

Divendres 4

Centelles. Inauguració de l'exposició "Indestructibles. Una mirada a la generació del futur de l'Àfrica". Sala d'exposicions. 18.00.

Folgueroles. Ball a la sala Dolce Vita. Sopar, 21.00. Ball amb Jordi Bruch, 22.00.

Manlleu. Projectió del documental *Kobane, aixecar-se*. Tot seguit, col·loqui amb els autors del documental. Taquilla inversa. En acabar, sopar al Casal Popular Boira Baixa. Teatre Municipal. 20.00.

Moià. Llegir l'òpera. Audició comentada de *Don Giovanni* de W. A. Mozart, a càrrec d'Albert Ferrer. Amb inscripció. Biblioteca de Moià. 19.30.

Prats de Lluçanès. CulturaMENT. Tallers d'expressió i moviment per ajudar a millorar la salut mental de la gent gran i els familiars i persones que en tenen cura. A càrrec de Maria Ballús i Raúl Rodríguez. Amb inscripció. Centre de dia Bonasort. 10.00.

Ripoll. V Jornada entre Parcs Naturals i Museus. El tema proposat des del Servei d'Espais Naturals Protegits i el Servei de Museus, és l'artesanía i el producte local. Amb aquesta jornada es vol donar difusió i posar en comú totes aquelles bones pràctiques en les quals s'ha estat treballant els últims anys, tant els parcs naturals com els museus, ja sigui de forma individual com de forma conjunta. Biblioteca Lambert Mata. 09.30.

Club de lectura +8. Del llibre *La Victòria somia*, a càrrec de Montse Maestre. Biblioteca Lambert Mata. 19.00.

Íntims. Cicle de teatre de prop. Espectacle *200.000 dones*, d'Anna Tamayo i Àngela Palacios. Teatre Comtal. 20.30.

Sant Martí d'Albars. Festa major. Espectacle amb Pep Poblet i pisolabis. Local de La Blava. 21.00.

Tona. Teatre *León a la terra dels homes*. D'Inútils Mots. L'espectador és convidat a la trobada imaginària entre l'autor del conte i la persona gran que el va inspirar. Convidat a escoltar el silenci que compartiran aquests dos naufragats de la història al mig del desert. Sala La Canal. 20.30.

Vic. 41a Fira de la Muntanya. Tres dies intensos de cultura muntanyenca amb diverses activitats per a tots els públics. Amb àrea expositiva, mercat d'ocasió, programa d'activitats culturals, educatives i esportives, amb xerrades, excursions, taules rodones, presentacions de llibres, caminades i contacontes, i un programa d'activitats infantils, amb la icònica escalada a la xemeneia del Sucre, la impressionant tirolina del dipòsit del Sucre i els circuits de bicicleta de l'Escola de Ciclisme Jufre Vic-ETB. Tota la informació a <vicfires.cat>. Recinte Firal del Sucre. 15.30-20.00.

Visita guiada a l'exposició "Cor de paisatges". A càrrec de l'autor, David Casals Moreno. Amb inscripció. L'Albergueria. 18.00.

41A FIRA DE LA MUNTANYA VIC

Divendres, dissabte i diumenge, al Recinte Firal del Sucre

Setena trobada de Vic Data. Xerrada "Com convertir-nos en una empresa Data Driven", a càrrec de Toni González. VIT, Vic Integració Tecnològica. 18.00.

Presentació del llibre *Llàgrimes eixutes*, de Joan Roca. A càrrec d'Adelina Ruiz, presidenta de SOS Bebés Robados Catalunya; Anna Paéz, secretària de SOS Bebés Robados Catalunya; Juli Roma, advocat, i l'autor, Joan Roca. Amb la participació de Pep Simon, actor i director teatral. Biblioteca Pilarin Bayés. 19.00.

Jornades Miquel Martí i Pol 2022. "Amb veu pròpia. Accions poètiques". Espectacle *Tra-dició/Tra-ició* amb Raquel Santanera, Oriol Saulea i Valentina Risi. Biblioteca Pilarin Bayés. 20.00.

Inauguració de l'exposició "Amistat", de Clara Payas i Mireille Ripoll. També hi haurà Tastets de cinematografia de Xevi Niubó. Col·legi de l'Arquitectura Tècnica. 20.00.

Bach to the Future 1.0. Un espectacle interdisciplinari de música i teatre físic que ens transporta a un nou univers generat per la col·lisió entre Johann Sebastian Bach i la intel·ligència artificial. De Companyia RAU. L'Atlàntida. 20.00.

Concert de Miguelito Superstar. Conegut per ser el cantant de la banda de disco-funk Fundación Tony Manero, el músic, productor i DJ Miguelito Superstar, torna a Vic per oferir una nova sessió basada en el boogie, el disco i el nu-disco, amb ritmes poderosos, sintetitzadors contundents i les veus més emblemàtiques del soul. Jazz Cava. 23.00.

Dissabte 5

Campdevàrol. Presentació del llibre *Del pont de Bar a la Trinitat Nova (1a part)*. Amb l'assistència de l'autor, Pere Macias Arau; l'alcalde de Campdevàrol, Dolors Costa; l'alcalde de Ripoll, Jordi Munell; el president de l'associació Cultura i Compromís, Evelí Adam, i l'editor Josep Oliveras. Espai Torre Mossèn Tor. 19.30.

Camprodon. Festa de la Majestat. Missa, ermita del Remei, 12.00. Ball popular a càrrec del Trio Camprodon, rectoria, 23.00. Beget.

Som Cultura. El festival de les experiències culturals Costa Brava i Pirineu de Girona. Ruta de la retirada per la vila. Amb reserva. Oficina de Turisme. 11.00.

Xerrada a càrrec de Xavier Mas. De Guies Roc Blanc. Espai Cultural Cal Marquès. 18.00.

Centelles. Homenatge a

Núria Feliu. Plaça Major. 11.00.

Folgueroles. Ball a la sala Dolce Vita. Sopar, 20.00. Ball amb Ostres Ostres, 21.00.

Manlleu. Jornada Colòmbia i Països Catalans: internacionalisme i memòria. Projectió d'un capítol de la sèrie documental *Desde la otra orilla del recuerdo*, xerrada sobre memòria històrica amb AgroArte Colòmbia i Ateneu La Baula, sopar popular i concert amb Hip-hop Agrario i micro obert. Casal Popular Boira Baixa. 18.00.

Inauguració de l'exposició "D'allò domèstic". Dones, artistes, docents i crítiques. Can Puget. 18.00.

Teatre *Perfectes desconeguts*. Amb el grup de teatre Tona '78 Talia. Comèdia sobre la tecnologia. Espai Rusiñol. 21.00.

Ripoll. Visita guiada al monestir de Santa Maria de Ripoll i el Centre d'Interpretació del Monestir. Amb reserva. Oficina de Turisme. 12.00.

Acte de cloenda i entrega de premis del projecte KMINART. Biblioteca Lambert Mata. 18.00.

Roda de Ter. Jornades Miquel Martí i Pol 2022. Visites comentades a la seu de la Fundació i itinerari literari fins a La Blava amb lectura de poemes. Preferentment amb inscripció prèvia. A les 10.15 i 12.00. Fundació Miquel Martí i Pol.

Sant Joan de les Abadesses. Sant Joan de les Abadesses, la joia del romànic. Visita guiada. Oficina de Turisme-

DONACIÓ DE SANG

Novembre 2022

Població	Dia	Hora	Lloc
Sta. Eugènia de Berga	Dilluns 7	De 17 a 20.30	CAP
UVic Miramargès	Dimarts 8	De 9.30 a 13.30 i de 16.30 a 19.30	Camp Miramargès
UVic Torre dels Frares	Dimarts 8	De 10 a 14	Camp Torre dels Frares
Vic	Dimarts 8	De 17.30 a 21	Hospital de la Santa Creu
St. Julià de Vilatorrada	Dilluns 14	De 17 a 21	Teatre
St. Miquel de Balenyà	Divendres 18	De 17 a 21	Sala Cultural El Teatre
Manlleu	Dissabte 26	De 10 a 14 i de 17 a 21	Can Puget
Sta. Eulàlia de Riuprimer	Dilluns 28	De 17 a 21	Local del Jovent
Vic	Dimarts 29	De 17 a 21	Hospital de la Santa Creu

Associació de Donants de Sang d'Osona

Informació i cita prèvia a: donarsang.gencat.cat o al 93 557 35 66

BANC DE SANG I TEIXITS
Moltes gràcies
donarsang

JOANA SERRAT
VIC

Dissabte, a les 8 del vespre,
concert a l'Espai ETC

Palau de l'Abadia, Sant Joan de les Abadesses. 11.30.

Descendants, un documental sobre racisme. Col·loqui a càrrec de Judit Aranda i Tijan Konteh. El Palmàs. 17.30.

Playback a càrrec dels alumnes de l'IE Mestre Andreu. Teatre Centre. 22.00.

Sant Martí d'Albars. Festa major. Parc infantil, inflables, 16.00. Contes dibuixats amb Subi i Anna, 17.00. Berenar, 19.00. Espectacle amb Sidecar, 19.45. La Blava.

Taradell. X Jornada de presentació de Recerca Etnològica a la Catalunya Central. Benvinguda i presentació de la jornada, 9.30-9.45. Glòria Ballús "Música popular a l'entorn de Sant Ignasi de Loiola", 9.45-10.10. Joan Arimany "300 anys de la font de la Mare de Déu de Manlleu", 10.10-10.35. Santi Ponce, Jacint Torrents, Joel Vidal, José A. Corral (UVic-UCC) "Apunts per la classificació del patrimoni cultural agrari de la Plana de Vic", 10.35-11.00. Pausa cafè, 11.00-11.30. Maria Godayol, Fàtima Izquierdo, Antònia Victori i Laia Miralpeix "Can Grapas, un bar musical i cultural que va marcar una època", 11.30-11.55. Marta Rosell "Documentació del fons Joan Domènech Muns, pagès de carrer", 11.55-12.20. Maria Aguilà "Las chicas de la Saphil", 12.20-12.45. Gerard Verdaguer "El Club Infantil a Torelló (1958-1989)", 12.45-13.10. Jacint Torrents i Jordi Crusats "Projecte audiovisual 'Mans destres'", 13.10-13.35. Biblioteca Antoni Pladevall i Font.

Teatre 75m2. Una comèdia original i descarada sobre l'inici de la vida universitària.

Amb Gottic Teatre. Taquilla inversa. Can Costa Centre Cultural. 20.30.

Torelló. Espectacle musical *Celeste canta a Chavela*. Celeste Alías posarà veu a la música de Chavela Vargas, amb l'acompanyament de Santi Careta, a la guitarra, i Oriol Roca, a la bateria. Teatre Cirvianum. 20.00.

Vic. Aprendre a viure la mort. Jornada a càrrec d'Anna Vilamú Bosch i Associació Abilis: Obertura, 10.30. "La mort des de mirades diverses", amb Radio Clota, 10.45. "Chucrut, putrefaccions col·lectives i altres continuums", amb Sònia Villar, aforament limitat i inscripció prèvia, 12.00. Dinar popular a 8 euros, 14.30. "Què passa quan parlem de la mort?" dinàmica col·lectiva, 15.30. Lectures poètiques amb Alba García Allué i Neil Sabatés, 16.30. Davant l'ACVic.

Visita Experiència Vicpuntzero, 10.00 i 12.00. Visita Descobrir Vic, 17.00. Oficina de Turisme.

La Castanyada de la Serra-de-senferm. Encesa del foc i quan sigui ben viu, botifarrada, 19.30. Espectacle d'improvisació a càrrec de la companyia Acatomba, 22.00.

Cicle de ciències 2022. El paper de la ciència participativa en l'estudi

de la biodiversitat. "Com ajuda la ciència ciutadana a conservació de la biodiversitat? El cas dels projectes del CREAM?", a càrrec de Pau Guzmán. Temple Romà. 09.00.

41a Fira de la Muntanya. Tres dies intensos de cultura muntanyenca amb diverses activitats per a tots els públics. Amb àrea expositiva, mercat d'ocasió, programa d'activitats culturals, educatives i esportives, amb xerrades, excursions, taules rodones, presentacions de llibres, caminades i contacontes, i un programa d'activitats infantils, amb la icònica escalada a la xemeneia del Sucre, la impressionant tirolina del dipòsit del Sucre i els circuits de bicicleta de l'Escola de Ciclisme Jufre Vic-ETB. Tota la informació a <vicfires.cat>. Recinte Firal del Sucre. 10.00-00.00.

Orelles verdes "El viatge de la tortuga Ballaruga". A càrrec de Paula Lladó. Per a famílies amb infants de 0 a 36 mesos. Amb inscripció. Biblioteca Pilarin Bayés. 11.00.

Concert de Joana Serrat & The Great Canyoners. La reconeguda i consolidada artista vigatana interpretarà el seu últim àlbum *Hardcore from the Heart*. Espai ETC. 20.00.

Espectacle *Endangered*. Un espectacle de circ aeri amb text i música. Recomanat a partir de 6 anys. L'Atlàntida. 20.00.

Diumenge 6

Balenyà. II Cicle de patrimoni i memòria. Rutes Culturals per Balenyà 2022. Ruta de l'aqüeducte de

Barbat i el Casal de Balenyà. Guiada per Pere Vargas. Cal portar calçat còmode. No cal inscripció prèvia. Santuari de l'Ajuda. 09.00.

Calldetenes. 30è Calldetellesdetenes. Festival de Titelles de Calldetenes. *Sota sola*, amb Ka Teatre. Auditori Teatre. 18.00.

Camprodon. Festa de la Majestat. Cercavila, 11.30. Ofici solemne i a la sortida sardanes amb La Principal d'Olot, 12.00. Beget.

Folgueroles. Berenar-ball a la sala Dolce Vita. Amb Duet Andreu's. 17.30.

Gurb. Fontada ecofeminista del GDT. Per què hi ha fonts que no ragen?, debat sobre l'ús interespecie de les fonts a càrrec de l'artista Paula Bruna, activitat familiar amb l'Escola d'Arts Plàstiques de Torelló, vine a cantar, llegir el teu poema i a compartir esmorzar. Església de Sant Cristòfol de Vespella. 10.00.

Manlleu. Els Concerts del Manlleuet. Ernest Ginkgo. Concert de versions i temes propis amb la presentació del disc *Seguint la natura*. Entrada invertida. El Manlleuet. 19.00.

Ripoll. Visita guiada al monestir de Santa Maria de Ripoll i el Centre d'Interpretació del Monestir. Amb reserva. Oficina de Turisme. 12.00.

Sant Hipòlit de Voltregà. Concert d'Ernest Crusats. Presenta el seu primer disc en solitari, *La font gelada*. Sala Petita d'Osona. 18.00.

Sant Joan de les Abadesses. Playback a càrrec dels alumnes de l'IE Mestre Andreu. Teatre Centre. 18.00.

Sant Martí d'Albars. Festa major. Espectacle amb Joan Pera, amb reserva. Local de La Blava.

Sora. Sortida històrica guiada al castell de Duocastella de Sora. Amb l'historiador Albert Pratdesaba. Aparcament entrada del poble. 10.00.

Taradell. Inauguració de l'exposició "Ser natura", de Lola Hosta. Can Costa Centre Cultural. 12.00.

Teatre 75m2. Una comèdia original i descarada sobre l'inici de la vida universitària. Amb Gottic Teatre. Taquilla inversa. Can Costa Centre Cultural. 18.00.

Tona. Conferència "Patrimoni musical a Tona". A càrrec de Carles Puigferrat Oliva i amb la col·laboració de la Unió Sardanista de Tona, l'Esbart Dansaire de Tona i el Cor Bonaire. Sala La Canal. 18.00.

Vic. 41a Fira de la Muntanya. Tres dies intensos de cultura muntanyenca amb diverses activitats per a tots els públics. Amb àrea expositiva, mercat d'ocasió, programa d'activitats culturals, educatives i esportives, amb xerrades, excursions, taules rodones, presentacions de llibres, caminades i contacontes, i un programa d'activitats infantils, amb la icònica escalada a la xemeneia del Sucre, la impressionant tirolina del dipòsit del Sucre i els circuits de bicicleta de l'Escola de Ciclisme Jufre Vic-ETB. Tota la informació a <vicfires.cat>. Recinte Firal del Sucre. 10.00-20.00.

Visita guiada dels diumenges. "L'arqueologia oculta de la ciutat de Vic. Coneix els jaciments de Vic amb arqueòlegs de la comarca". A càrrec de CIAO, Centre d'Investigacions Arqueològiques d'Osona. Amb reserva. Oficina de Turisme. 11.30.

Visita Experiència Vicpuntzero. Oficina de Turisme. 12.00.

Diada dels Sagals d'Osona. Amb els Castellors de Santpedor i els Castellors de Badalona. Tot seguit, dinar. A continuació, bingo musical i concert de Pascual i els Desnatats. Tot seguit, PD. Plaça de la Catedral. 12.00.

Espectacle *Bajau*, de la Cia. Ponten pie. Una fantasia visual amb l'aigua com a protagonista. Recomanat a partir de 3 anys. L'Atlàntida. 12.00.

Òpera *Coloraturas*. La gran nit de l'Òpera Italiana amb Bianca Tognocchi. L'Atlàntida. 18.00.

Teatre *Transbord*. Una mirada rebel i lluminosa sobra la temàtica transgènere. Amb Marc Joy i Assun Planas. Espai ETC. 19.30.

Concert de Maria Hein. Presenta *Continent i contingut*, el seu disc debut, amb cançons que emanen una mescla de senzillesa i nostàlgia, amb la pinzellada imbatible de la naturalesa balear. Jazz Cava. 20.00.

Naixements

Roger Arabia Turró. Vic
Thiago Pérez Leiva. Campdevàrol
Dylan Pérez Ramírez. Campdevàrol

Si voleu publicar el nom dels
vostres fills en aquest apartat
truqueu al tel. 93 889 49 49 o
bé envieu un correu a:
agenda@vic.el9nou.com

Santoral

Divendres, 4

Sant Carles B.

Sol: ↑ 07.25 ↓ 17.45

Dissabte, 5

Santa Elisabet

Sol: ↑ 07.27 ↓ 17.44

Diumenge, 6

Sant Lleonard

Sol: ↑ 07.28 ↓ 17.43

Dilluns, 7

Sant Ernest

Sol: ↑ 07.29 ↓ 17.42

Dimarts, 8

Sant Severià

Sol: ↑ 07.30 ↓ 17.40

Dimecres, 9

Mare de Déu de
l'Almudena

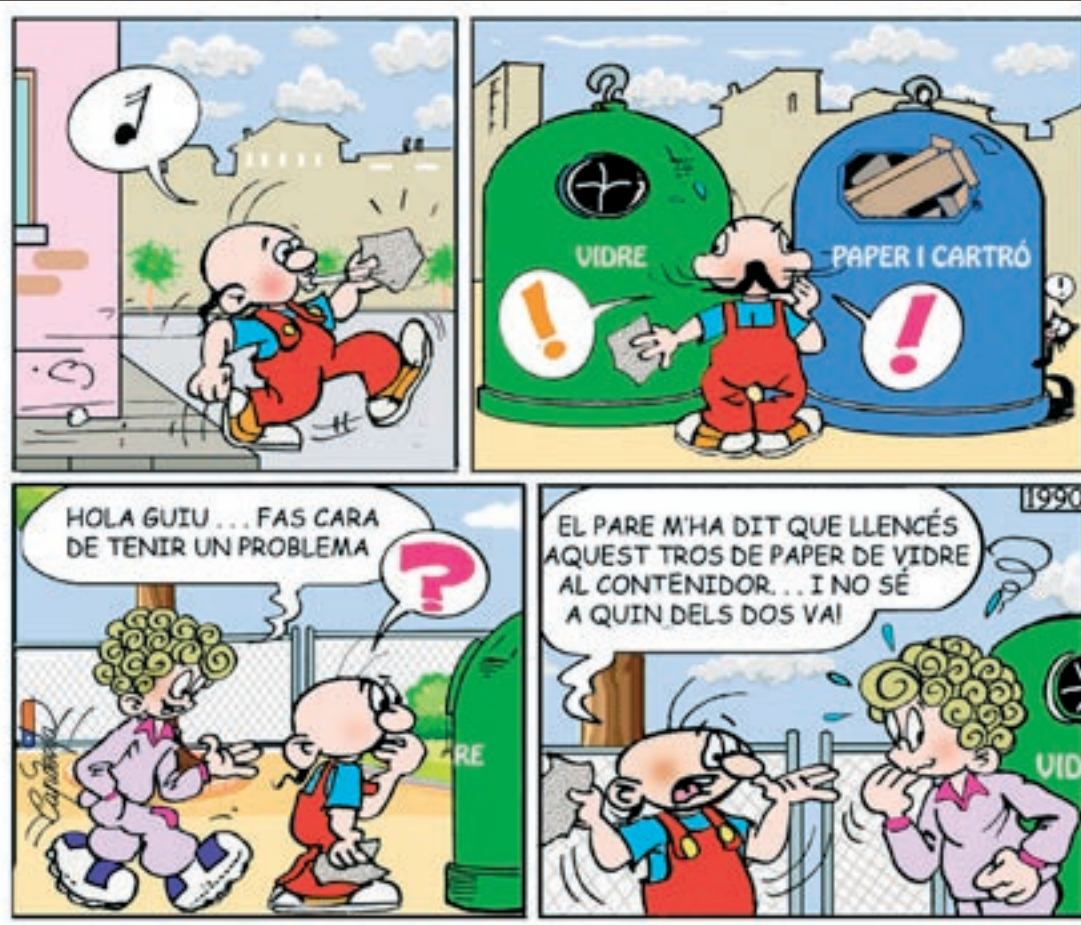
Sol: ↑ 07.31 ↓ 17.39

Dijous, 10

Sant Lleó el Gran

Sol: ↑ 07.33 ↓ 17.38

Quirzet l'homenet

Pl. Sta. Clara, 6
93 886 10 55
Pg. Generalitat, 26
93 885 46 52
Rbla. Davallades, 5
93 885 47 22
C. Nou, 43
93 886 10 55
VIC

PODOLOGIA:

Sílvia Nieto Pl. Santa Clara, 6 93 886 10 55
Marta Serra Bisbe Strauch, 16 93 889 46 02 Mútues i Privats (CEMAV)
Pg. Generalitat, 26 93 885 46 52
Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22

TERÀPIA VISUAL

Roger Verdager Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22

Farmàcies

Vic

+VILAPLANA

Pl. Major, 17 | dia 4

+ATLÀNTIDA

C. Montserrat, 11 | dia 5

+AUSA

C. Pare Huix, 15 | dia 6

Roda de Ter

+CASES NOVES

C. Sant Josep, 4 | dies 4 i 5 matí

+TORRENT

Pl. Major, 7 | dia 5 tarda

St. Quirze de Besora

+BESORA, SCP

C. del Pont, 45 | dies 4 i 5

Tona

+FABRÉ

C. Barcelona, 2 | dies 4, 5 i 6

Torelló

+NOFRE

C. Manlleu, 31 | dia 4

+PRAT

C. del Pont, 17 | dies 5 i 6

Manlleu

+PIUS CORNELLAS

Ctra. Olot, 61 | dia 4

+ESTHER POU

C. Vilamirosa, 109 | dies 5 i 6

Olost

+SALA CASTANY

Pg. Dr. Lleopart, 4 | dies 4 i 5 matí

Prats de Lluçanès

+VIVER

C. Major, 35 | dies 5 matí i 6 matí

Sant Bartomeu del Grau

+CASACUBERTA

C. Vell, 35 | dia 5 matí

Ripoll

+PRUJÀ

Pl. Sant Eudald, 2 | dia 4

+RIERA

C. Tarragona, 12 | dies 5 i 6

Sant Joan de les Abadesses

+CAMPRUBÍ

C. Ramon d'Urg, 56 | dies 4, 5 i 6

Defuncions

Carme Bonaterra Basas. 97 anys. Sant Hipòlit de Voltregà/
Folgueroles

Isidre Cremades Formosa. 84 anys. Vic/Balenyà

Remei Valls Montràs. 92 anys. Moià/Vic

Antonio García del Vas. 69 anys. Vic

Maria Rosa Monsech Antonell. 88 anys. Vic

Jaume Sellabona Banús. 94 anys. Rupit i Pruit

Antònia Fontserè Casasas. 81 anys. L'Esquirol/Roda de Ter

Conce Ortega Miras. 89 anys. Manlleu

Maria Sala Bayés. 56 anys. Vic

Bernardina Conca Roma. 82 anys. Vic/Ogassa

Santiago Mercader Riu. 78 anys. Prats de Lluçanès/Vic

Encarna Ureña Moral. 94 anys. Roda de Ter

Manuel Carpio García. 80 anys. Manlleu/Vic

Ramon Roura Viladecàs. 92 anys. Roda de Ter

Fèlix García Iglesias. 74 anys. Vic/L'Esquirol

Carme Roca Porta. 85 anys. Manlleu/Vic

Mercè Coll Campdelacreu. 78 anys. Vic/Manlleu

Pedro Sánchez Robles. 88 anys. Taradell

Ramon Sellarès Roca. 90 anys. Sant Martí de Centelles

Carme Prat Fàbregas. Sant Martí de Centelles

Roser Mauri Oms. 85 anys. Tona

Lurdes Pujol Amblàs. 85 anys. Les Masies de Voltregà

Concepció Soler Sañé. 84 anys. Torelló

Joan Casals Fiol. 91 anys. Sant Pere de Torelló

Roser Oliveras Rius. 83 anys. Torelló

Dolors Francolí Casas. 79 anys. Torelló

Lluís Rifà Campdelacreu. 75 anys. Torelló

Mercè Boixader Aliguer. 94 anys. Vic/Olost

Josep Ricart Coma. 89 anys. Sant Joan de les Abadesses

Juana Galian Ruiz. 65 anys. Linares/Ripoll

EL 9 TV

Tota l'actualitat d'Osona de forma
rigorosa i amena

De dilluns a divendres, 20.30h
Presenta: Natàlia Peix

EL TEMPS

Informació facilitada per: meteosona.com i acom.cat

- Assolellat
- Parcialment cobert
- Ennuvolat
- Pluja
- Ruixats
- Plugims
- Tempesta elèctrica
- Boira
- Neu
- Vent

Divendres

7.24 am - 5.44 pm

Previsió divendres
Deixem enrere el mes d'octubre altre cop amb dèficit de pluja i amb temperatures superiors a les que tocaria. Pocs canvis els primers dies de novembre. Aquest divendres, baixada de les temperatures, sobretot les mínimes. Serà un dia amb cel ennuvolat als Pirineus, amb cota de neu a 1.400 metres. A la resta, temps variable.

Dissabte

7.25 am - 5.43 pm

Previsió dissabte
Es reforça l'anticicló i continuarà entrant aire fred en alçada. Matí amb cel parcialment serè i amb una bona inversió tèrmica. Cal destacar les temperatures mínimes força baixes a les fondalades amb les primeres gelades, sobretot al Ripollès. El vent bufarà moderat de tramuntana als punts més alts del Pirineu.

Diumenge

7.27 am - 5.42 pm

Previsió diumenge
Continuarà el temps anticiclònic amb les típiques inversions tèrmiques i un bon contrast tèrmic entre els punts més alts i les fondalades. Les temperatures pujaran lleugerament, tant màximes com mínimes, però amb ambient fred al llarg del dia. Màximes que no passaran dels 18 a 20°C. El vent bufarà flux del sud-oest.

... aquesta setmana

Població	Temperatures			Litres
	Dia	Mín.	Màx.	
Calldetenes IES	30-Oct.	4,2	27,9	0
Gurb Escoles	30-Oct.	4,8	29,6	0,2
L'Avenc	02-Nov.	10,6	24,1	0
L'Esquirol Sud	30-Oct.	5,2	26,9	0,4
Molló	02-Nov.	4,4	23,2	1
Núria	01-Nov.	2,3	17,5	13,3
Ripoll	30-Oct.	2,5	25,4	0,2
Roda de Ter "Centre"	30-Oct.	5,7	29,6	0
St.Pau de Segúries	30-Oct.	0,7	25,2	2,3
St.Pere de Torelló	30-Oct.	4,9	28,3	0,6
Taradell Institut	30-Oct.	4,8	28,1	0
Torelló	30-Oct.	5,3	26,1	0
Vic	30-Oct.	4,4	28,8	0

Les imatges dels lectors

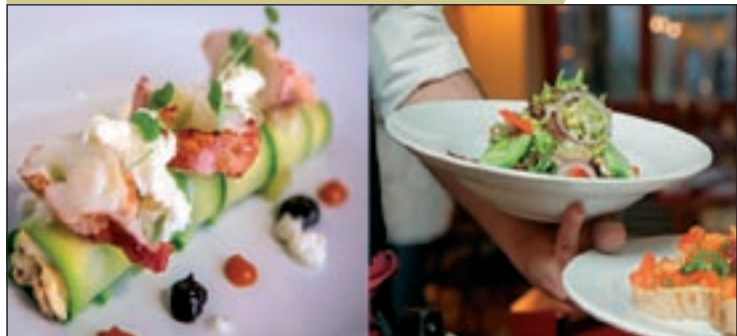
eltemps@vic.el9nou.com

#ElTemps per Compartir

GUIA GASTRONÒMICA

La Taverna D'en Sidoro

GRAN VARIETAT DE TAPES A ESCOLLIR

CUINA OBERTA TOT EL DIA

De dilluns a dissabte de 7.00 a 24.00

PI Mas Galí - C. Pirineus, 20
Gurb
Tel. 93 883 16 89 / 607 629 011

Fussimanya
- RESTAURANT -

ESMORZARS I DINARS

50

Reserves: 93 812 21 88
www.fussimanya.cat

RESTAURANT
4
CARRETERES

Carretera C-17, km 50 - Tona (Barcelona)
Tel. 93 887 03 50 - Fax 93 887 04 00
fidormas@gmail.com
www.4carreteres.com

Restaurant:
Obert de dimarts a diumenge
Dilluns tancat per festa setmanal

* Menú diari 16€
* Cap de setmana 28€

Cafeteria:
Menú de dimarts a diumenge

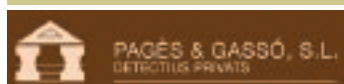
CLASSIFICATS

GUIA DE SERVEIS

Serveis

Detectius privats. Pagès i Gassó. Investigacions familiars, laborals i mercantils. Control de menors. Tel. 93 883 28 33.

Treball

Despatx d'arquitectura ubicat a Centelles busquem **arquitecte col·laborador** en el desenvolupament de projectes executius per treballar tant en dibuix com en redactat de memòries i fitxes normatives. Es valorarà també complementàriament tenir aptituds en la realització d'infografies. Tel. 93 198 83 33. cervantesiprats@gmail.com

Hotel de Ribes de Freser necessita **ajudant de cuina o cuiner.** Elaboració de menús i carta. Jornada completa. Possibilitat d'allotjament. 972 72 70 18. ribes@hotelsantantoni.net

Empresa de fusteria de la comarca necessita incorporar **oficial de 1a i oficial de 2a** amb experiència. Tel. 629 71 67 66.

Creus en la comarca d'Osona i en la informació de proximitat? Ets una persona activa i amb ganes de treballar? Volem incorporar-te al nostre equip. Som una empresa de comunicació que busca **comercial de telemàrqueting.** Demanem: Experiència en vendes. Català parlat i escrit. Informàtica a nivell d'usuari/a. Oferim: Sou fix + comissions. Formació a càrrec de l'empresa. Treball en equip i bon ambient. Incorporació immediata. Interessats/ades podeu enviar CV a treball@vic.el9nou.com indicant la referència 221021.

Banc Mediolanum. Busquem un **assessor financer** a Vic. Aptituds i coneixements desitjats: Formació preferiblement universitària. Experiència professional mínima de 3 anys. Clara orientació al client. Es

valorarà certificació oficial CNMV en Assessorament Financer. Disponibilitat per desenvolupar l'activitat a la comarca d'Osona. Interessats envieu CV a seleccion@bancomediolanum.es informant la referència M000071.

Construccions Ferrer. Empresa constructora busca incorporar: **Tècnics per Cap d'Obra i pel departament d'estudis i pressupostos.** Interessats envieu CV a: ferrer@construccions.com

T'agraden els cotxes? I el periodisme? Et sedueix portar una oficina de premsa? JAS busca **ajudant/a a mitja jornada.** Escriu a salon@jas.es. Les oportunitats de vegades no arriben dues vegades.

Cap d'instal·lacions de sanejament de zona oest. Vacant de cap de zona per a les depuradores d'aigües residuals (EDARS) i els pous de bombeig del sistema de sanejament de la comarca d'Osona, zona oest. La informació de la convocatòria està penjada a la nostra web, www.depuradoresosona.cat, dins l'apartat de convocatòries d'oferta laboral. Termini per a la presentació de sol·licituds, les 14.00 del 02-12-2022.

La Junta de Govern Local celebra el dia 2 de novembre de 2022 va aprovar la convocatòria i les bases que han de regir el procés de selecció per a la provisió mitjançant comissió de serveis d'un/a **administratiu/iva de serveis tècnics.** Els aspirants podran presentar sol·licitud segons les bases en un termini de 10 dies hàbils comptats a partir de l'endemà de la publicació de l'anunci al Butlletí Oficial de la Província.

Altres

Ordinador perdut al carrer Sánchez Marraco entre carrer Ametlla i Vinyals de la Garriga. Agraïm i compensem la seva tornada. 629 37 17 84.

Girbau Consulting
Oficina tècnica ambiental

Declaració anual de nitrogen (DAN)

Av. Països Catalans, 5 B - VIC
Tel. 93 854 11 69
www.girbauconsulting.com
girbau@girbauconsulting.com

COMPRO PISOS I CASES A OSONA

VISITA SENSE COMPROMÍS

620 27 70 55

AUTODESBALLESTAMENTS
LA GLEVA

Ctra. N-152, km 75,6 - LES MASIES DE VOLTREGA
Tel. 93 857 11 53 - 93 850 24 70

US OFERIM ELS NOSTRES SERVEIS
- COMPRA DE VEHICLES ACCIDENTATS
- RETIRADA DE VEHICLES USATS PER DESBALLESTAMENT
- TRAMITACIÓ DE BAKES DEFINITIVES
- VENDA DE RECANVIS D'OCCASIO

Per a més informació, truqui'ns als telèfons:
www.desguaceslagleva.com 93 857 11 53
Botiga on-line 93 857 06 10
Fax 93 850 24 70

LA IMMOBILIÀRIA
HABITATGE

PER COMPRAR, VENDRE I LLOGAR

93 889 42 77 | www.habitatge.com
Pl. Estació, 8 (Vic)

EXPO MUDANCES VIC, S.L.

- Servei de guardamobles
- Especialistes en muntatge i desmuntatge de mobles

C. Canigó, 83, 4t 3a - Tel. 619 35 79 73 - 675 92 13 76 - VIC

40 anys
DESEMBUSSOS I FOSSES SÈPTIQUES

M.TERRICABRAS S.L.

Ctra. Sant Hipòlit, km. 4,100 - GURB
Tel. 93 886 24 78
www.terrillacabras.cat

NEIDA
Neteja · Aigua · Tecnologia

DESEMBUSSOS, NETEGES I TRANSPORT D'AIGUA

Tel. 630 96 42 84 - 93 857 03 74 - contacte@neida.cat

Lloguer

Es lloga plaça pàrquing de lloguer carrer Morgades Vic. Cotxe petit o dues motos. Tel. 616 91 87 98.

Traspàs

Traspàs de llicència de taxi a ple rendiment a Osona per prejubilació

a la comarca d'Osona. Ingressos demostrables. Amb o sense vehicle. Es donarà suport al nou propietari. Tel. 667 24 33 77 saeznv@gmail.com

Vendes

Venc plataforma per escala interior/exterior. Molt bé de preu. Tel. 650 95 68 41

OFERTES DE FEINA

Espai patrocinat per

Empresa de consolidada trajectòria en el sector Alimentació FMCG i en important fase de creixement en l'àmbit nacional requereix incorporar un/a

CAP DE FÀBRICA

amb clar enfocament en l'optimització, gestió i control de producció

Per a important empresa de serveis d'Osona, dedicada a proporcionar solucions integrals en el sector de l'electricitat i el manteniment industrial, seleccionem un/a

OFICIAL 1a ELECTRICISTA

Empresa referent en el sector telecomunicacions i en la comercialització d'energia elèctrica verda a Catalunya, amb seu a la Catalunya Central i en important creixement en l'àmbit nacional, requereix incorporar un/a

PRODUCT MANAGER JÚNIOR

Per a distingida consultoria d'Osona, amb més de 25 anys de trajectòria, necessitem incorporar un/a

ADVOCAT/ADA SÈNIOR

amb especialització en Dret Mercantil

Consell Comarcal d'Osona

CAP D'INSTAL·LACIONS DE SANEJAMENT DE ZONA OEST

Vacant de cap de zona per a les depuradores d'aigües residuals (EDARS) i els pous de bombeig del sistema de sanejament de la comarca d'Osona, zona oest.

La informació de la convocatòria està penjada a la nostra web, www.depuradoresosona.cat, dins l'apartat de convocatòries d'oferta laboral.

Termini per a la presentació de sol·licituds, les 14.00 del 02-12-2022.

AJUNTAMENT DE RIBES DE FRESER

ANUNCI

La Junta de Govern Local celebrada el dia 2 de novembre de 2022 va aprovar la convocatòria i les bases que han de regir el procés de selecció per a la provisió mitjançant **comissió de serveis d'un/a administratiu/iva de serveis tècnics**.

Els aspirants podran presentar sol·licitud segons les bases en un termini de **10 dies hàbils comptats a partir de l'endemà de la publicació de l'anunci al Butlletí Oficial de la Província**.

Per a més informació: **972 72 71 84**

Empresa de **FUSTERIA DE LA COMARCA D'OSONA** necessita incorporar

OFICIAL de 1a i OFICIAL de 2a

Es valorarà experiència

629 71 67 66

Busquem un ASSESSOR FINANCER a Vic

Banc Mediolanum t'ofereix:

- El suport del **Banc amb els clients més satisfets de l'Estat*** i **més de 40 anys assessorant els seus clients**.
- Una **àmplia gamma de productes i serveis bancaris, de protecció i d'inversió**.
- Un ambiciós **pla de desenvolupament professional**.
- Suport en la comunicació, tecnologia i eines per al desenvolupament de la teva activitat.
- **Formació inicial**.
- A més, **cada any més de 100 hores de formació de manera permanent i individualitzada.****
- **Contracte mercantil** - No relació laboral.

Aptituds i coneixements desitjats

- Formació preferiblement universitària.
- Experiència professional mínima de 3 anys.
- Clara orientació al client.
- Es valorarà certificació oficial CNMV en Assessorament Financer.
- Disponibilitat per desenvolupar l'activitat a les comarques d'Osona.

Interessats envieu el CV a seleccion@bancomediolanum.es informant la referència M000071.

*Segons l'estudi Benchmarking de Satisfacció de Clients 2021 realitzat per la consultora independent Stiga, que analitza les principals entitats bancàries a Espanya.

**Dades obtingudes de l'Informe de Sostenibilitat del grup Mediolanum 2021.

Et connectem amb el teu futur

etalentum Vic

Osona, Moianès i Berguedà
C/ Anselm Clavé, 2 - 2n 4a
93 880 75 25

etalentum Olot

Garrotxa i Ripollès
C/ Pic del Bac, 5 - Local 8
97 264 03 76

etalentum Manresa

Bages i Anoia
C/ Àngel Guimerà, 8-12 - 2n 4a
93 811 33 65

GUIA MÈDICA

ferSalut
L'entitat del servei de salut

CAMPANYA DE LA GRIP I NOVETATS VACUNALS TARDOR 2022

AQUESTA TARDOR TORNA LA CAMPANYA DE LA VACUNACIÓ CONTRA LA GRIP QUE, ENGUANY, COINCIDEIX AMB LA QUARTA DOSI DE LA VACUNA DE LA COVID-19, PER A LES PERSONES MAJORS DE SEIXANTA ANYS. A MÉS, HI HA DUES NOVETATS IMPORTANTS EN EL CALENDARI VACUNAL.

Vacuna de la grip i quarta dosi de la Covid

Enguany, la campanya de la grip i la quarta dosi de la COVID-19 coincideixen en el temps. En una primera fase, a mesura que arribin les dosis d'ambdues vacunes, s'administraran amb prioritats a persones que visquin en residències de gent gran i majors de 80 anys. Es recomana aprofitar la mateixa cita al CAP per rebre les dues vacunes, que es poden administrar conjuntament amb seguretat.

En la segona fase de la campanya es vacunaran la resta de col·lectius. La vacunació de la grip es recomana a les persones majors de 60 anys, que visquin en institucions, embarassades, cuidadores de persones de risc, i que treballin en serveis públics essencials.

Respecte a la quarta dosi de la COVID-19, s'ha aprovat per a persones majors de 60 anys, persones institucionalitzades, professionals sanitaris, i col·lectius de risc. S'administra 5 mesos després de la tercera dosi.

En la primera fase de la campanya es vacuna conjuntament de grip i Covid a les persones majors de 80 anys i a les que viuen en residències.

NOVETATS VACUNALS: HERPES ZÒSTER

L'Herpes Zòster és una malaltia que pot generar complicacions greus. La vacuna ja s'està administrant a majors de 18 anys amb alguna condició de risc. A partir d'aquesta tardor, es vacunarà sistemàticament a totes les persones que compleixen 65 o 80 anys. La pauta està formada per dues dosis separades per dos mesos.

NOVA VACUNA CONTRA EL PNEUMOCOC

S'ha inclòs al calendari una nova vacuna per prevenir de manera més eficaç la infecció per pneumococ. És la vacuna antipneumocòccica conjugada 20-valent, i substitueix la vacuna anterior, que no era conjugada. Aquesta vacuna s'administrarà a totes les persones que compleixin 65 anys i consta d'una dosi única.

	Grip	Malaltia per pneumococ	Herpes zòster
A partir de 60 anys	Contra la grip cada any	Contra el pneumococ conjugada	Contra l'herpes zòster
65 anys	Contra la grip cada any	Contra el pneumococ conjugada	Contra l'herpes zòster
80 anys	Contra la grip cada any	Contra el pneumococ conjugada	Contra l'herpes zòster

SYNLAB
VIC PASSEIG
ANÀLISIS CLÍNICS

Horari d'atenció:
de dilluns a divendres de 7.30 a 20.00 i dissabte de 8.00 a 14.00
Horari d'extracció:
de dilluns a divendres de 7.30 a 19.00 i dissabte de 8.00 a 13.00

Rambla del Passeig, 54 · 93 883 23 04
www.synlab.es

OFTALMOLOGIA
Dr. RAFART ARUMÍ

OFTALMOLOGIA GENERAL

Clínica de Vic
Rda. Francesc Camprodon, 4, 3a planta
VIC - Tel. 93 885 55 09

Dr. Oriol Parés
ANGIOLOGIA i CIRURGIA VASCULAR

MALALTIES CIRCULATORIES

Varius (CHIVA, estètica...)
edema limfàtic, úlceres...

CONCERT AMB MÚTUES

Vic - Bayès Consultori Tel. 93 889 22 29
Vic - Clínica de Vic - Bayès Clínica Tel. 93 881 65 00
Manlleu - Centre Mèdic Manlleu Tel. 93 851 41 11

DERMATOLOGIA
Dr. Josep M. Arimany
Dra. M. A. González-Enseñat

- DERMATOLOGIA
I DERMATOLOGIA PEDIÀTRICA
- Teràpia fotodinàmica - Làser

Rambla Hospital, 4, pral. 1a
Tel. 93 885 24 36 - 08500 VIC

OTORINOLARINGOLOGIA
Dr. JOSEP MOLERA BLANCH

GOLA - NAS - OÏDA
HORES CONVINGUDES

Pl. Estació, 8, entresòl - VIC
Tel. 93 885 26 21

Dr. CASTANEDO
www.drcastanedo.com
Missatgeria privada i videoconferència

Cirurgia ortopèdica i Traumatologia
Cirurgia artroscòpica
Revisions esportives
Acupuntura

CONCERT AMB MÚTUES

Vic - Clínica de Vic - Bayès Clínica Tel. 93 881 65 00
Vic - Centre Mèdic Vic Tel. 93 885 25 12
Vic - Clínica Sant Josep Tel. 93 886 17 00
Vic - CEMAV Tel. 93 889 46 02

UROLOGIA
J. Dinarès i Prat
Metge-Uròleg

UROLOGIA GENERAL I INFANTIL
HORES CONVINGUDES
dinaresvic@hotmail.com

Rda. Camprodon, 26 • Escala D. baixos
VIC - 93 885 27 56
C. Macià Bonaplata, 4 • Escala B2, 2n 1a
Ripoll - 972 71 43 54 (edifici Casino)

GUIA MÈDICA
EL 9 NOU

93 889 49 49

Posa el teu anunci a
classificats.el9nou.cat

ANÀLISIS CLÍNICS
SYNLAB DR. J. FARGAS

Horari de treball i extraccions
De dilluns a divendres de 7.30 a 15h
Dissabtes de 9 a 13h

Poden demanar cita prèvia:
www.synlab.es
o també podeu trucar al
681 15 42 12

Tel. 93 885 08 08
C. Morgades, 23, baixos
VIC

Fem analítiques privades i per mútues

- Anàlisis Bioquímiques, Hematològiques, Microbiològiques-Parasitològiques.
- Al·lèrgia, hormones, fertilitat, Test A200.
- Serologia Covid19 i PCR.
- Anàlisis d'aigua de consum humà ISO 9001:2015.

Dificultats d'aprenentatge? Alteracions de conducta?

Bayès IDETAN vol donar resposta a les dificultats o trastorns del neurodesenvolupament que afecten al rendiment escolar o acadèmic i/o provoquen alteracions de conducta.

Bayès Clínica
Rda. Francesc Camprodon, 4
08500 Vic
T. 938 816 500 / 938 893 587
DEMANAR HORA
bayesidetan.cat

Molt a prop teu, el teu somni i nosaltres

Consulti Bayès / Plaça de la Catedral, 9 / Vic

FecunMed

www.fecunmed.com
938 611 828

CHV **CLÍNICA DE VIC**
CONSORCI HOSPITALARI DE VIC

EN BONES MANS CAPACITAT D'ELECCIÓ
CONFORT
SEGURETAT

CONSULTES EXTERNES
Ronda Francesc Camprodon, 4. Vic
Tel. 93 886 31 31/902 482 211
Fax 93 886 78 22

HOSPITALITZACIÓ
Francesc Pla "El Vigatà", 1. Vic
Tel. 93 702 77 41 Fax 93 702 77 62

clinicadevic@chv.cat · www.chv.cat

Bayès consultori
Centre mèdic Vic
Plaça de la Catedral 9 Vic
Tel. 93 889 22 29
@bayes_salut

TOTES LES ESPECIALITATS MÈDIQUES I QUIRÚRGIQUES

CARDIOLOGIA Prof. Dr. Toni Bayès | Dr. Jaume Riba | Dr. Pau Codina | Dr. Roger Villuendas
CARDIOLOGIA PEDIÀTRICA Dr. Ferran Rosés
MEDICINA INTERNA Dr. Joan Brugués | Dr. Ramon Pujol
NEUROLOGIA Dr. Adrià Arboix | Dra. Ma Àngels Bayés
REUMATOLOGIA Dr. Raimon Sanmartí | Dr. José Ramon Rodriguez
APARELL DIGESTIU Dr. Ramon Barniol | Dr. Pere Hernández | Dr. Carlos Leal
ONCOLOGIA Dr. Eduard Batiste-Alentorn
ENDOCRINOLOGIA Dr. Ignasi Saigó
DERMATOLOGIA Dr. Josep Arimany | Dra. Laia Canal
PSIQUIATRIA Dr. Jordi del Rio | Dra. Mercè Aubareda
PSIQUIATRIA INFANTIL I JUVENIL Dr. Pere Tapias
AL·LÈRGIA PEDIÀTRICA Dra. Anna López de Aguilera
PEDIATRIA Dr. Pere Domènech | Dra. Anna López de Aguilera
GINECOLOGIA, OBSTETRICIA I REPROD. ASSISTIDA Dr. Raimon Rovira | Dr. Josep Grau
Dr. Xavier Saura | Dra. Núria Gil | Dra. Eva Borralleras | Dr. Walter Trusso
Dr. Josep Fernandez Zuazu

UROLOGIA Dr. Oriol Parés
ANGIOLOGIA I CIRURGIA VASCULAR Dr. Miquel Molinero
OTORINOLARINGOLOGIA Dr. Joan Tell | Dr. Joan Oliveres | Dr. Salvador Bofill
OFTALMOLOGIA Dra. Mariona Vidal
OFTALMOLOGIA INFANTIL Dr. Llorenç Guillamet | Dr. Francesc Díaz
TRAUMATOLOGIA Dra. Silvia Molina | Dr. Joan Serra
PNEUMOLOGIA Dr. Joan Molinas
CIRURGIA GENERAL Dr. Lidia Darder
CIRURGIA ORAL I MAXIL·LOFACIAL Dra. Mercè Jiménez
CLÍNICA DEL DOLOR Dra. Francesc Escabia
PSICOGERIATRIA Dra. Anna Ramos | Dra. Carmen Álvarez
Dr. Vicenc Canal | Dr. Enric Solà
MEDICINA DE FAMÍLIA Dr. Josep Fontarnau
MEDICINA DEL SON Dr. Robert Cliveti
PSICOLOGIA Llic. Jordi Alcàsser
PSICOLOGIA INFANTIL Llic. Iris Verdager | Llic. Gemma Calvet
NEUROPSICOLOGIA Llic. Anna Brugalat
ECOGRAFIA DOPPLER EN COLOR Prof. Dr. Agustí Comella | Dra. Olga Gür
Dr. Diego Goldwasser | Dr. German Cediel
DIETÈTICA I NUTRICIÓ Sra. Laura Barniol
PODOLOGIA Sra. Carme Sallent
LOGOPÈDIA Sra. Marta Mauri
FISIOTERÀPIA Sra. Carme Garolera | Sra. Maria Torra | Sra. Anna Soler | Sra. Mireia Parra
ÒPTICA, OPTOMETRIA I TERÀPIA VISUAL Sra. Anna Griffel
ANESTESIOLÒGIA Dra. Mercè Jiménez | Dra. Teresa Planella | Dr. Julió Roza

BAYESCONSULTORI.CAT

LA PROGRAMACIÓ DEL CAP DE SETMANA

Divendres 4

6.00 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona.
 6.30 **TORN DE TARDA**. Magazin.
 7.00 **NEX MATÍ**. Informatiu.
 9.00 **TERRITORI 17**. Magazin. Presenta: Isaac Moreno.
 11.00 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona.
 11.30 **GAUDEIX LA FESTA**. Cultura popular.
 12.00 **TORN DE TARDA**. Magazin.
 12.30 **ANGLE OBERT**. Actualitat política.
 13.30 **CAMINANT PER CATALUNYA**. Divulgiatiu.
 14.00 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona.
 14.30 **LA PORTERIA**. Esports. Presenta: Pitu Abril.
 15.30 **ANGLE OBERT**. Actualitat política.
 16.30 **FET A MIDA**. Magazin. Presenten: Vanessa Raja i Pere Puig.
 18.30 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Cinema. Presenta: Pitu Anaya.
 19.00 **TORN DE TARDA**. Magazin. Presenta: Guillem Rico.
 19.30 **180 GRAUS**. Magazin. Presenta: Laura Ribes.
 20.00 **TORN DE TARDA**. Magazin.
 20.30 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona. Presenta: Clàudia Dinarès.
 21.00 **... I BONA LLETRA**. Espai d'entrevistes. Presenta: Natàlia Peix.
 22.00 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Cinema.
 22.30 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona.
 23.00 **SALA 9**. Cinema. Passió.
 1.00 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona.
 1.30 **... I BONA LLETRA**. Espai d'entrevistes.
 2.30 **PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC**.

Dissabte 5

6.00 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona.
 6.30 **TORN DE TARDA**. Magazin.
 7.00 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Cinema.
 7.30 **EXCEL·LENT!**. Divulgiatiu.
 8.00 **PAISATGES ENCREUATS**. Divulgiatiu.
 8.30 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona.
 9.00 **ANGLE OBERT**. Actualitat política.
 10.00 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Cinema.
 10.30 **GAUDEIX LA FESTA**. Cultura popular.
 11.00 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona.
 11.30 **LA TRAMOIA**. Arts escèniques.
 12.00 **CAMINANT PER CATALUNYA**. Divulgiatiu.
 12.30 **PROGRAMES ESPECIALS**. Fira de la Muntanya. En directe.
 13.00 **L'ORSAL**. Futbol.
 13.45 **GASTROMÒBIL**. Cuina.
 14.00 **EL 9 INFORMATIU**. Les notícies d'Osona.
 14.30 **... I BONA LLETRA**. Espai d'entrevistes.
 15.30 **PROGRAMES ESPECIALS**. Fira de la Muntanya.
 16.00 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Cinema.
 16.30 **THE WEEKLY MAG**. Divulgiatiu en anglès.
 18.00 **EN JOC**. Esports.
 20.30 **NEX CAP DE SETMANA**. Informatiu. Presenta: Meritxell Garriga.
 21.00 **AVENTURA'T**. Esports d'aventura.
 21.30 **QUINA VELLESA!**. Divulgiatiu.
 22.00 **VIURE DES DE L'ESSÈNCIA**. Divulgiatiu.
 22.30 **PROGRAMES ESPECIALS**. Fira de la Muntanya.

23.00 **... I BONA LLETRA**. Espai d'entrevistes.
 0.00 **100 ANYS D'IL·LUSIÓ**. Documental.
 2.30 **PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMICA**. Els titulars d'EL 9 NOU, agenda d'actes i moviment demogràfic d'Osona.

Diumenge 6

6.00 **TORN DE TARDA**. Magazin. Programes de dilluns a divendres.
 8.30 **TORNA-LA A TOCAR, SAM**. Cinema.
 9.00 **GAUDEIX LA FESTA**. Divulgiatiu.
 9.30 **PROGRAMES ESPECIALS**. Fira de la Muntanya.
 10.00 **ANGLE OBERT**. Actualitat política.
 11.00 **MISSA DE MONTSERRAT**. Religios. En directe.
 12.25 **UE CASTELLDEFELS - UE TONA**. Futbol. En directe.
 14.45 **GASTROMÒBIL**. Cuina.
 15.30 **EN JOC**. Esports.
 20.30 **NEX CAP DE SETMANA**. Informatiu. Presenta: Meritxell Garriga.
 21.00 **PROGRAMES ESPECIALS**. Fira de la Muntanya.
 21.30 **LA DIADA EN 60'**. Castellars.
 22.30 **CONNECTICAT**. Magazin. Presenta: Jèssica del Moral.
 23.30 **TELÓ DE FONTS**. Arts escèniques.
 0.00 **... I BONA LLETRA**. Espai d'entrevistes.
 1.00 **EXCEL·LENT!**. Divulgiatiu.
 1.30 **GAUDEIX LA FESTA**. Cultura Popular.
 2.00 **AVENTURA'T**. Esports d'aventura.
 2.30 **PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC**. Els titulars d'EL 9 NOU, agenda d'actes i moviment demogràfic d'Osona.

EL FORAT DEL 9

El poble dels xocolaters, els rius i els trompetistes

Jordi Sunyer

El nom propi de la setmana és el de Lluç Crusellas, un jove de Santa Eulàlia de Riuprimer que des de fa quatre dies s'ha convertit en el millor xocolater del món. I això no ho diem els clients de Pavic que sense voler-ho alguna vegada potser hem endrapat alguna de les seves creacions, sinó que ho diu l'organització de la World Chocolate Masters, una espècie de Mundial que es va celebrar el cap de setmana passat a París amb els millors artistes de la xocolata del planeta. Crusellas hi va participar representant l'Estat espanyol, però a l'hora de rebre el premi ja es va veure que d'espanyol, si més no lingüísticament parlant, en té poc. O gens. Tot el discurs el va fer en català demostrant

que també es pot anar pel món exercint del que s'és sense cap tipus de complexos. Bravo. I és que Santa Eulàlia ja fa temps que s'ha convertit en un melic de bons artistes i bons patriotes. Fa més de 300 anys a l'ermita de Sant Sebastià s'hi va signar el famós Pacte dels Vigatans (sí, l'ermita és en terme de Vic però és en parròquia de Santa Eulàlia) i darrerament el poble és també la casa de patums de renom mundial com el trompetista Raynald Colom o la jugadora de bàsquet Laia Raventós. Al llistat encara caldria afegir-hi el ciclista Josep Jufre, Pep Sala o el seu mateix alcalde, Txevi Rovira, capaç tant d'aixecar la vara de batlle com de donar vida a l'oncle Buscall o cantar en un grup de rock (Taxus Baccata forever!). És evident que l'etimologia no enganya. D'un poble que té un riuet de pa sucat amb oli –el Mèder– i de cognom ja es fa dir Riu Primer es pot esperar de tot.

Ernest Crusats, a '... i bona lletra'

Natàlia Peix entrevista Ernest Crusats, músic; Laura Coll-Planas, investigadora del grup de recerca M30 de la UVic-UCC, i Oriol Falguera, president de la Fundació Reeixida.

... i bona lletra dv., 21.00; ds., 14.30

Fira de la Muntanya

Connexió en directe amb el recinte firal del Sucre de Vic per conèixer aquesta edició de la Fira de la Muntanya: llibres, equipament de muntanya o el Campionat d'Open Bloc, entre d'altres.

Programes especials dissabte, 12.30 i 15.30

UE Castelldefels - UE Tona

Retransmissió en directe del partit entre la UE Castelldefels i la UE Tona de Tercera RFEF, corresponent a la novena jornada del grup 5.

UE Castelldefels-UE Tona diumenge, 12.25

CP Vic - CP Tordera

Retransmissió en directe del partit entre el CP Vic i el CP Tordera d'OK Lliga Plata, on els vigatans buscaran la primera victòria després de dos empats.

En joc diumenge, 16.05

Les notícies del cap de setmana

Meritxell Garriga (a la foto) presenta l'informatiu dels caps de setmana de La Xarxa, recollint tota l'actualitat de dissabte i diumenge.

Nex cap de setmana dissabte i diumenge, 20.30

Missa de Montserrat

Cada diumenge segueix en directe la missa conventual del monestir de Montserrat.

Missa de Montserrat diumenge, 11.00

XAVI MÀRMOL (CASTELLERS DE VILAFRANCA)

EL PILAR

“Després de desmuntar un 3 de 10, després de carregar un 3 de 10, després de cloure un

intent de pilar de 9, hi hem tornat, hi hem tornat i hi hem tornat.” Amb aquestes paraules, Cisco Benet, cap de colla dels castellers de Vilafranca, explicava la fita històrica assolida aquesta setmana pels Verds: el pilar de 9 amb folre, manilles i

puntals. La dimensió desconeguda. El castell més alt que ha fet mai l'aleta a plaça. El més bèstia. El més potent. El més espectacular. Un castell únic. Una construcció històrica que per primera vegada una colla castellerà ha aconseguit carregar en 200 anys d'història en una nova data per emmarcar, per guixar al calendari de les efemèrides més brutals: l'1 de novembre de 2022, la Diada de Tots Sants. I a Vilafranca.

Tot i que soc del Baix Montseny, tinc orígens a

Hi ha una força col·lectiva que s'expressa mossegant un coll de camisa i fent força per fer pinya

Sant Sadurní d'Anoia i a Picamoixons, a tocar de Valls. Per tant, he vist cas-

tells molts cops. I no només els he vist, sinó que els sento a prop. Com si malgrat no viure'ls diàriament a casa, hi hagués un cordó emocional que em tiba la pell quan sento les gralles. O els crits i la suor de plaça. O la massa humana castellerà i els colors de les camises, que m'arrelen a una llum, a una terra i a un esperit màgic. Al de l'avi i l'àvia. Al d'un pagès de la vinya i a una espardenyera. I a una força col·lectiva que s'expressa mossegant un coll de camisa

i fent força per fer pinya i tocar el cel.

El primer cop que vaig veure una diada grossa, grossa, una gran diada castellerà, va ser fa uns 20 anys. I a Vilafranca. Per Sant Fèlix. A finals d'agost. Calor insuportable. Samarreta molla de suor. Cinc hores dret. Cansament extrem. Ganes de fugir i, alhora, ganes que no s'acabés mai. Ronda darrere ronda. Dosos amunt. Carregat. Descarregat. Llenya. Alegria. Frustració. Repte. Aigua. Por. Aplaudiments. Empentes. Abraçades. Silenci. Renecs. *Cagumdéu*. Llàgrimes.

Per fer el pilar de 9 amb folre, manilles i puntals, hi han participat més de 800 persones, d'entre 5 i 82 anys. Homes i dones. Canalla, joves i grans. O sigui, l'ànima d'un poble. Sencera. Sense fissures. O sigui, tot, tots, tothom. I és per això que m'atreveiria a dir que els castells és el millor que tenim en aquest país. Per tot el que fan i representen i que sovint mirem massa poc, malgrat ser Patrimoni Immaterial de la Humanitat de la Unesco des de l'any 2010. Perquè els castells són els crits d'en Cisco: “Hi hem tornat, hi hem tornat i hi hem tornat.” Que és el mateix que perseverar, perseverar i perseverar. Allò que el país necessita més que mai, perseverar, i que, intueixo, està abandonant.

Eloi Vila

Cromos

Cabina

Ogassa no vol que Telefónica li tregui l'única cabina del poble. Es veu que les arrels d'un arbre que hi havia al costat la van mig tombar i s'ha convertit en un atractiu turístic. La gent li tira fotos com si fos la torre de Pisa d'Ogassa. Ja ho sabeu, Ogassa és més a prop que la plaça del Duomo.

Escombradora

Aquesta setmana netejava els carrers de Calldetenes un vehicle-escombradora que portava els logotips tapats amb paper i cinta adhesiva. El periodista Josep Comajoan va descobrir que era l'escombradora de Vialnet-Vic. Es veu que la de Calldetenes s'havia espatllat. Calia amagar-ho?

Roger Torrent

La selecció catalana de futbol sala, amb dues osonenques i una jugadora del Ripoll, va quedar quarta al Campionat del Món disputat a Colòmbia. A més, l'àrbitre principal de la final és de Sant Miquel de Balenyà. Es diu Roger Torrent, com el conseller, i a ell l'avalen dues dècades de trajectòria.

Bruixes

La nit de la castanyada i de Halloween passen coses estranyes. Un lector ens feia adonar que la nit abans de Tots Sants apareixien imatges de bruixes ballant pel canal de YouTube de l'Ajuntament de Vic, on habitualment s'emeten els plens. Deu ser algun senyal?

La vinyeta

EL 9 NOU

Presidenta Beth Codina
Director editorial Agustí Danés

Director edició
Víctor Palomar

Seccions
Miquel Erra (el calaix) / Isaac Moreno (economia)
Esther Rovira (esports) / Txell Vilamala (política i societat)
Jordi Vilarrodà (cultura)

Correctora Cristina Anfruns
Informàtica i producció Jordi Soler
Publicitat Lourdes Coma / Jordi Roca
Màrqueting Teresa Molas
Administració Esperança Polvillo

Redacció, Administració i Publicitat
Vic: Plaça de la Catedral, 2.
Tel. 93/889 49 49 - Fax 93/885 05 69
c/e direccio@vic.el9nou.com
c/e ripoll@el9nou.com

Edició i Distribució
Premsa d'Osona, S.A. Plaça de la Catedral, 2

Impressió: Cre-a
Dipòsit Legal: B-7.500-1978

Difusió controlada per OJD
Periòdic adherit al Consell de la Informació de Catalunya
www.el9nou.cat

8 420565 1256209

21104
8 420565 1256001